

nak tartjuk, hogy mind ennek, mind a felső tagozatnak beosztását, illetve tantervét a földművelésügyi minisztériummal együttesen állapítsa meg és dolgozza ki a vallás- és közoktatásügyi minisztérium. A törvényjavaslat a felső tagozat tantervére nézve tájékoztatást nem ad és azt majdan csak a végrehajtási utasításból tudjuk meg. A mezőgazdasági kultúra érdekében kívánunk tartjuk azonban, hogy ezekbe a kérdésekbe a földművelésügyi kormánynak is beleszólása legyen.

A népiskolák oktató személyzetének, hogy a népiskolák felső tagozatában a mezőgazdasági vonatkozású tantárgyakat eredményesen taníthassa és hogy a kilencedik évben a gyakorlati tanításokon vezethesse a munkákat, mezőgazdasági szakismeretekkel kell rendelkeznie. Ezt a célt szolgálja, amint előbb említettem is, a tanítóképzés reformja, azonban önkénytelenül felvetődött az a kérdés, hogy rendelkeznek-e a már állásban lévő tanítók a megkívánt mezőgazdasági szakismeretekkel? Ez a kérdés is megoldásra vár.

A törvényjavaslat egyik intézkedése az, hogy az a tanuló, aki a népiskola felső tagozatának minden

osztályát az átlagot meghaladó eredménnyel végezte el, a felvételi vizsga sikeres kiállása esetében tanulmányait az 1938. évi XIII. törvénycikk 3. részében szabályozott gazdasági középiskolákban folytathassa. Ezzel kapcsolatba kívánunk hozni a mezőgazdasági szakoktatás minden tekintetben bevált iskoláját, a m. kir. téli gazdasági iskolát. Ezekbe a rövid idő alatt szép eredményeket elért gyakorlati szakiskolákba készséggel küldi gyermekeit a falusi lakosság. Kérdés azonban, hogy a népiskolai kilenc évet és a téli gazdasági iskolai két évet, tehát összesen 11 évet nem fogja-e a falusi lakosság sókálni és nem fogja-e eleget tartani a felsőbb tagozatban a gyakorlati tanításban nyert tudást, ami azután a téli gazdasági iskolák látogatottságának rovására menne. Tekintettel arra, hogy a kilencedik év csak gyakorlati tanítást ad, kívánatosnak tartjuk, hogy az a tanuló, akit majdan felvételre előjegyvez valamelyik téli gazdasági iskola igazgatósága, mentesüljön a kötelező kilencedik év gyakorlati tanítása alól.

Igen kérjük az illetékes tényezőket, hogy tegyék mérlegelés tárgyává az előbb elmondott észrevételeket?

Rt.

Magyarország kukoricaellátása.

Magyarország abrakellátása elsősorban a kukoricaterméstől függ és bár a kukoricaellátás kérdését nem lehet a többi abrakterményétől függetlenül, a kukoricaellátás megszervezésével külön is foglalkozni kell, mert a kukoricatermés biztosítása az abrakellátás szempontjából a legfontosabb és a kukoricatermés javítása érdekében feltétlenül kell intézkedéseket tennünk.

A múlt évi gyenge kukoricatermés sok panaszra ad okot, holott ez a termés nem is volt különösen kicsiny, mert egytized métermázsával meghaladta a 12 éves átlagot. A hiány azért érezhető jobban, mert az ország szükséglete a fejlődő gazdasági élet következtében emelkedett és három évi jó termés után a nagyobb mennyiségre rendezkedtünk be, másfelől az évek folyamán liszt kivételünk helyett gabonakivételünk lépett előtérbe és a malomipari melléktermékeinket részben kukoricával pótoljuk. Egyre nagyobb mennyiségű kukoricát von el a piactól az is, hogy mind több kigazda foglalkozik bizalással, tehát nem adja el a kukoricatermését. Ezáltal azok a gazdaságok, amelyek kukoricát vásárolnak, kisebb kínálattal állnak szemben. Bár a magyar gazdaságok az utóbbi években kukorica helyett több rozstól és búzától etetnek, ez nem ellen-súlyozza megfelelően a növekvő szükségletet. A kínálat elégtelensége a kukorica árának jelentősebb növekedéséhez vezetett. Évi átlagára az utolsó tíz év alatt a 10-59 pengős mélypontjáról 22 pengő fölé emelkedett. Ez a kukoricahiány következtében beállott drágulás pedig éppen olyankor éri a magyar mezőgazdaságot, amikor a hióállatkivétel lehetősége csaknem korlátlan. Féltő, hogy elegendő takarmány, elsősorban kukorica hiányában nem leszünk abban a helyzetben, hogy a kínálkozó lehetőséget kihasználjuk. Ez a nehézség azonban nem új. Magyarországon csaknem minden második évben rossz a kukorica-termés. Az állatokat és állati termékeket kivívó európai országok közül pedig Magyarország termék a legdrágább abrakkal.

Takarmányellátásunk általában elégtelen. Ezen a téren a legfontosabb szerepe a kukoricának van és így a kukorica terméseredménye és áralakulása döntően befolyásolja az abrakpiacot.

Ha azt kutatjuk, hogy a magyar kukoricatermés mennyiben fedezi a szükségletet, elsősorban meg kell állapítanunk takarmány és vetőmag szükségletünket.

A Magyar Gazdaságkutató Intézet folyó évben

megjelent tanulmányának „Abraktakarmányok mérlege” című táblájából igen szemléltetően láthatjuk, hogy a kukoricatermés időnkint nem elég. Kötőn a kukoricaszükségletéről Zajtaynak van egy 1939-ben megjelent tanulmánya*, amelyben az állatállomány kukoricaszükségletét részletesen tárgyalja. Tudom azt, hogy a tavaszi állatösszeírás alapján végzett számítások csak hozzávetőlegesek lehetnek, de bizonyos kiigazítással mégis támpontot nyújtanak a valós helyzetről, különösen ha összehasonlítjuk az adatokat a Gazdaságkutató Intézet munkájával.

Zajtay számítása szerint a magyar állatállomány 1927. évi szükséglete 20-77 millió q kukorica volt. Ehhez jön még kb. 0-5 millió q kukorica és esalamádé vetőmagnak. Ez összesen 21-29 q. Zajtay számításában azt az abrakmennyiséget vette figyelembe, amelyet az állatállományrak minimálisan kapnia kellene. Feltételezhető, hogy ennél valamivel kevesebbet etetnek. Való azonban, hogy legalább is ez a kukoricamennyiség volna szükséges ahhoz, hogy állataink jó kondícióban legyenek és megfelelően termeljenek.

Zajtay számításai azóta annyiban módosultak, hogy 1939-ben visszatért a Felvidék és állatállományunk jelentősen szaporodott. Ezért Zajtay adatait az 1939. évi tavaszi állatösszeírásnak megfelelően átszámítottam. Ennek a létszámnak megfelelően az állatállomány évi kukoricaszükséglete 25-26 millió q volt. A Zajtay által alapul vett számokon annyit módosítottam, hogy az egy éven aluli sertések szükségletét feleltem, mert a tavaszi állatösszeírást a sertésszaporulat számottevő része elkerüli. Az egy éven aluli malacok jelentős része ugyanis akkor még nem él, a következő állatösszeírásuk pedig már fogyasztásra került. A malaclétszámot ezért a tenyészkocaállományból számítottam ki. A mangalica tenyészkocák évi szaporodását héttel, a húsertéskocák évi szaporodását tízzel vettem és így megállapítottam, hogy a múlt évben kb. 2-5 millió olyan malac fogyasztott kukoricát, amely a tavaszi állatösszeírásuk nem szerepelt. Ezek fogyasztása — 1 q-t véve alapul — évi 2-5 millió q volna. Az összeírásban felvett sertések azonban nem mind fogyasztottak egész éven át takarmányt, mert egy részét időközben leölték. Ezért csak 1-5 q kukoricát vettem fel az így mutakozó többletre. Magyarország állatállományának kukoricaszükséglete tehát a visszatért Felvidékkel együtt 25-26 + 1-5 millió q = 26-76 millió q volna. Az ország kukorica- és esalamádévetőmagszükséglete kerekén 0-56 millió q. Az ország évi kukoricaszükséglete tehát az emberi táplálkozásra szánt kukorica és a szeszgyártás szükséglete nélkül is kerekén évi 27-32 millió q.

*) Mezőgazdasági Közöny 1939. évi 4. sz.

Ha ezzel szemben azt vizsgáljuk, hogy Magyarországon az utolsó 10-12 évben mennyi kukorica termelt, megállapíthatjuk, hogy a kukoricatermés évi 12-6 és 27-6 millió q között ingadozott. A készlet szempontjából ebből a mennyiségből még kb. 10%-ot beszáradásra kell venni. Magyarországon tehát az utolsó 12 év alatt csak 4 ízben termelt több kukorica, mint amennyire a mindenkori állatlétszám és a vetőmagszükséglet figyelembevételével feltétlenül szükség volt. A számítás alapjául vett 1937. évi állatállomány kb. megfelel a megvizsgált évek átlagállományának.

Ha az elmúlt 12 év kukoricaterméséhez évente hozzáadjuk a behozott kukoricamennyiséget és levonjuk belőle a kivitt, akkor sem változik lényegesen az előbb vázolt helyzet.

Az 1939. év termése tehát nem volt rosszabb a 12 éves átlagnál. A Kárpátalja visszatérésével azonban újabb fogyasztópiac nyílt meg a kukorica számára az emberi táplálkozás terén anélkül, hogy a Kárpátaljával ennek megfelelő kukoricatermő területet kaptunk volna. Valószínű tehát, hogy a jövőben gyakrabban és súlyosabban fog ismétlődni a kukoricahiány, hacsak mélyreható intézkedések nem történnek ennek megelőzésére.

Ha azt kutatjuk, hogy miképpen lehetne ezt a kérdést megoldani, szerény véleményem szerint gondolni kellene: a) a vetésterület emelésére, b) készletek gyűjtésére és c) a kukorica helyesebb művelésére.

A folyó évben a kifagyott őszi vetések és elöntött területek helyén bizonyosan sok kukoricát vetnek, a jövő idényben tehát e sajnálatos körülmény folytán a vetésterület elegendőnek ígérkezik. Ezzel a kérdéssel azonban a jövő szempontjából mégis foglalkozni kell.

Csonka-Magyarország legkisebb vetésterülete a megvizsgált 12 év alatt 1.844.690, a legnagyobb 2.077.744 kat. hold volt. A különbség tehát kerekén 233.000 kat. hold, vagyis 12%. Ez a terület 10 q-s átlag mellett 2-3 millió q terméskülönbséget okozhatna a valóban észlelt 15 millió q-s különbséget helyett. A nagy terméskülönbségek az időjárás eltérésein kívül elsősorban a meg szeltében elterjedt helytelen művelési módoknak tulajdoníthatók.

Mivel azonban a helyes művelés elterjesztése országos viszonylatban hosszú időt vesz igénybe, mégis elsősorban a vetésterület növelésére kell gondolnunk. Az utolsó 12 év adatai azt mutatják ugyan, hogy sem a kukorica, sem a búza ára nem befolyásolta lényegesen a kukorica vetésterületét, mégis a vetésterület emelése, véleményem szerint csak az áron keresztül történhet a legcélszerűbben.

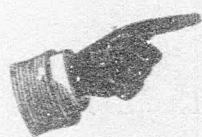
Bizonyosan fokozná a vetésterületet, ha a gazda már előre tudná, hogy a jövő év őszi kukorica-ára számíthat — például a búza árához viszonyítva. Ebben az esetben bizonyosan nagyobb területet használna ki kukorica számára. A kérdés úgy volna megoldható, ha a kormány által kijelölt szerv — törés-kor — az összes felkínált kukoricát meghatározott áron megvenné és az idény folyamán a gazdáknak eladná.

Természetesen ügyelni kell arra, hogy a kukorica ára arányban legyen az állatárakkal és hogy az idény előrehaladtával is elegendő és az őszi árhoz viszonyítottan mérsékelt áru kukorica álljon az állattartó gazdák rendelkezésére.

A kukorica-vetésterület növelésén kívül a készletek gyűjtése volna talán a leghatásosabb és közgazdaságilag is a leghelyesebb eszköz az olyan gyakran ismétlődő kukoricahiány kiküszöbölésére.

Ha a kormány olyankor, amikor nagy a termés, egy általa megjelölt szerv útján készleteket vásárolna, nemcsak az árletörést akadályozná meg, hanem a készletekből a szűk esztendőben bizonyosan gazdaságosabban pótolná a hiányt, mint behozatal útján. Az utolsó 12 év áralakulásának megfelelően bő termés idején 10-15 pengőbe sem kerül a kukorica

Mindenféle gazdasági magvakat, fűmagvakat legmagasabb áron vásárol és vetőmagszükségletét legetőnyösebben

ellátja: Mautkner Ödön

Magtermelő és Magkereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám

5238

métermázsaja. Az elmúlt 12 év bővebben termő éveiben tehát 1 millió q kukorica vásárlásához 15 millió pengőnél kisebb összeg kellett volna. Annyit lehetne vásárolni, amennyire fedezet van. Ha a bő termést rossz termés követné, a megvett mennyiséget nyereséggel lehetne eladni és a nyereségen a legközelebbi bő termés alkalmával ismét vásárolni lehetne. Így csak az a kockázat forog fenn, hogy esetleg több jó esztendő után a felhalmozott készletekre nem volna szükség. Nem valószínű azonban, hogy a kukoricát kevésbé lehessen külföldön elhelyezni, mint a búzát és az erre fordított áldozatok bizonyosan nem lennének nagyobbak a búzára fordított áldozatoknál. A készletek tárolása nem ütköznék komolyabb nehézségbe, megfelelő számú göré, esetleg szárítók építése nem jelent olyan költséget, hogy az a készletgazdálkodást megakadályozhatná.

A készletek gyűjtése nemcsak a külföldtől függetlenül bennünket, de aránylag kis áldozatokkal kiegyenlített kukoricaárat is biztosíthatna.

A vetésterület ismertetésével kapcsolatban felhozott számadatok azt mutatják, hogy a termés-eredmények nagy ingadozása alig függ össze a vetésterülettel, hanem csaknem kizárólag az átlagtermés ingadozásával áll kapcsolatban.

A termésgadozást természetesen az időjárási elemek okozzák. Helyes talajműveléssel azonban az időjárás káros befolyását nagyon le lehet csökkenteni. Minden eszközzel igénybe kellene tehát venni a helyes művelési módok mielőbbi elterjesztése érdekében. A nagy termésgadozások csökkentése és jó átlagtermések elérése a kukoricatermelés önköltségi árát is csökkentené és utóbb a vetésterület növelése nélkül is nagyobb termést eredményezne.

A kukorica helytelen művelésének egyik oka talán az, hogy a kukoricát többnyire az uradalmak is részes művelésben termesztik és művelését nem irányítják eléggé. Nyilván sok esetben az uradalmak termelési is sok kívánni valót hagynak hátra és a nagybirtok egyébként olyan előnyösen mutató példaadása így elmarad.

A kukorica rendszerint nem kap elegendő mély, szántást, 5-7 kapálás helyett csak kétszer kapálják, holott a többi kapálást lókapával aránylag olcsón lehet elvégezni.

Mindenekelőtt gondoskodni kellene tehát arról, hogy mindazok, akik a helyes művelési módok elterjesztésére hivatottak, tehát gazdatisztek, szakelőadók, stb., a legjobb kukoricatermő gazdaságok művelési módját gyakorlatból is megismerjék, mert az elterjedt rossz művelési módok mellett erre bizonyosan szükség van. A kellő számú, alapos gyakorlati tapasztalatokkal is rendelkező szakemberek hivatása volna a helyes kukoricaművelést minél hatásosabban elősegíteni.

Ebner Jenő dr.

Gyapjútermelésünk válsága.

A magyar gazdatiszadalom előtti ismeretek azok az erőfeszítések, amelyeket a gazdaérdekképviseletek a gyapjúárak méltányos megállapítása érdekében folytattak, azért, hogy a juhtenyésztéssel foglalkozó gazdák a gyapjúért legalább a termelési költséget megkaphassák.

A gazdaközönség joggal remélhette, hogy a kormánytényezők mindent megtesznek a juhtenyésztés gazdaságosságának további biztosítására, tekintettel annak nemzetgazdasági és önellátáspolitikai jelentőségére és arra a kormányprogramra, amelynek célja a magyar juhállomány mielőbbi tekintélyes gyarapítása.

Neves szakemberek és az érdekképviseletek is az árkormánybizottság számítási rendszere alapján állapították meg, hogy az idei évben nyírt gyapjú termelési költsége üzemszámok szerint kg-kint 3-50-4 pengő között mozog és így a gazdáknak a gyapjúért legalábbis ezt az árat kell elérniük, hogy a tenyésztésre és a termelésre rá ne fizessenek.

A különböző juhtenyésztő vidékeken működő

mezőgazdasági bizottságok és juhtenyésztő csoportok a táviratok százaival kérték a földművelésügyi kormányt a gyapjúárak termelési költségeihez viszonyított méltányos megállapítására és az e tárgyban tartott több értekezleten és tanácskozáson a való életből vett adatokkal mutattak rá arra, hogy mennyire jogos és méltányos a gazdáknak ez a kérése.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara az egészséges gyapjúár kialakítása érdekében folytatott harcából ugyancsak kivette a részét. Terjedelmes adatösszeállítást és költségszámítást végeztünk a népies nyájak gyapjútermelését illetően és azt az árkormánybizottság elé terjesztve, kértük a földművelésügyi kormányt, hogy az ideji gyapjú alapárát kg-kint legalább 3-50 pengőben állapítsa meg.

Sajnos, minden érvelés, adagyűjtés, üzemi számítás, a szakcikkék, értekezletek és tárgyalások ellenére a gazdatiszadalmi és gazdaértekezleti szervek munkája célját nem tudta elérni, mert az időközben megjelent kormányrendelet a gyapjú alapárát minden tárgyalásos érv ellenére kg-kint csupán 2-80 pengőben állapította meg. Ez annyit jelent, hogy a juhtenyésztő gazdáknak minden kilogramm gyapjú termelésére átlagosan legkevesebb 80 fillért rá kell fizetniük, ami birkánként körülbelül 3-20 pengő veszteséget jelent.

Nem kétséges, hogy az ideji gyapjúáraknak a termelési költségek figyelembevétele nélkül történt megállapítása a tenyésztési olyan rohamos lépésekkel csökkenti, hogy annak folytán az ország juhállományának nagyarányú hanyatlása és a gyapjútermelés tetemes visszaesése már a közeljövőben várható.

A magyar juhtenyésztést sorvasztó jelenségek máris erősen érezhetőek. Aki bejárta többek között a Szeged, Csongrád, Kiskunfélegyháza, Kunszentmiklós, Szabadszállás és Fülöpszállás környéki nyájakat, ott a juhtenyésztő gazdákkal történt közvetlen érintkezés folyamán olyan szomorú jelenségeket tapasztalhatott, amelyek a legnagyobb veszélyt jelentik a népies tenyésztés jövőjére nézve. Már pedig ennél a kérdésnél nem szabad elfelejtenünk, hogy a hazai juhállománynak közel 55%-a, az alföldnek pedig körülbelül 70%-a kizárólag kistenyésztők birtokában van, s így a kistenyésztők termelése gyapjú-önellátásunk jelentős alapja.

A száj- és körömfájás utóhatásai, a rendellenes tél, a takarmányhiány, valamint a drága takarmányárak, és az ezek következtében legyengült állatállományban fellépő különböző megbetegedések (juhhimlő, métegy, szőriféreg, tüdőféreg, sántaság, tbc, stb., stb.) a népies juhállományban olyan pusztítást végeztek, hogy a kisemberek nyájai alapjaiban rendültek meg.

Közvetlen tapasztalatokat szereztünk arról, hogy a duna-tiszaközi népies állomány 25-30%-a elpusztult az idei télen, vagy legjobban esetben kényszer-vágásra került, a született báránynak pedig 30-40%-a ellési gyengeség, majd a hideg és a tejhiány miatt ment veszendőbe.

Aki látta például a kunszentmiklói piaci napokon eladásra kínált birka- és báránypörök százait, az előtt nem lehet kétséges, hogy itt olyan veszedelmes jelenséggel állunk szemben, amelyet áthidalni csupán a további termeléselősegítő jó egészségügyi árpolitikkal lehet!

Az előbb felhozott bajok, betegségek és természeti csapások következtében az áttelelt népies juhállomány a tavalyihoz képest előreláthatóan közel 30%-kal kevesebb gyapjút termel. A gyapjú alapárának ezévi 2-80 pengős megállapítása a nyírósúly 30%-os csökkenésének beszámításával tehát a gazdára gyakorlatilag azt jelenti, hogy az ezévi nyírt gyapjúért birkánként változatlanul csak a tavalyi gyapjúpénzt kapja, holott az ideji termelési költségek a tavalyinak több, mint kétszeresére emelkedtek.

A rendeletben megállapított gyapjúár-viszony-számok és a gyapjúár alap tehát a juhtenyésztés mai helyzetét figyelembevéve olyan torzképet mutatnak, hogy máris ijesztően vetítik előre a tenyésztés és termelés teljes visszaesésének és tovább sorvadásának szomorú árnyékát.

De a gyapjúár alap és az árviszonyok számok a mennyiségi termelés szempontjai mellett legtöbbször nem veszik tekintetbe a minőségi termelés kívánalmait

sem. Aki vizsgálja az 1940. évi gyapjúárviszonyok összeállítását, önkéntelenül is észreveszi, hogy akkor, amikor a belföldi termelés és felhasználás szempontjából a szakemberek és kormánytényezők mindinkább a durvább és durva gyapjú termelését szorgalmazzák, a gyapjúárak megállapításánál egyenesen hátrányban részesítették ezt a gyapjúminőséget.

Erre a visszas helyzetre az itt közölt néhány adat is rávilágít:

Legfinomabb posztogyapjú (AAAA-AAA/AAAA) közepes rendementű	87-8
Cigája C/D, ugyancsak közepes rendementű	87-2
Finom fésűgyapjú AA-A/AA, igen nehéz, homokos, rosszul kezelt és hibás tétel	88-3
Cigája C/D könnyű, kiegyenlített, jól kezelt, hibátlan tétel	87-2
Finom fésűgyapjú AA-A/AA közepes rendementű	101-6
Durva fésűgyapjú, A/B közepes rendementű	97-2
Keresztezett fésűgyapjú B-B/C	90-2
Cigája gyapjú C/D közepes rendementű	87-2
Cigája gyapjú C/D legkönyebb és legmágyasabb rendementű	98-2

Ez a néhány kiragadott viszonyszám is igazolja, hogy bár a hivatalos kormánytényezők hazánkban a fősúlyt mindinkább a durva gyapjútermelésre kívánják vetni, a gyapjúárpolitikában ezzel teljesen homlokegyenest korántsem részesítik az A/B, B, B/C és a C/D, valamint rackagyapjút abban az értékelésben, amelyet felhasználhatóság szempontjából meg kellene érdemelnie! Ha ehhez hozzávesszük, hogy az alacsonyabb árviszonyok mellett a durva gyapjas fajták általánosságban mindig kevesebb nyírósúlyt is adnak, mint a finomabb gyapjas nyájak, akkor még nagyobb eltulodást tapasztalhatunk az ideji gyapjúárak alapján a durvagapjas tételek hátrányára.

A vázolt visszaságok gondolkodóba kell hogy ejtsék a hozzáértő gazdákat, mert egyáltalában nem szolgálják sem a mennyiségi, sem a minőségi termelés érdekeit, de legkevésbé használnak gyapjúönellátási gondunk megsértésének.

A duna-tiszaközi legnagyobb juhtenyésztő vidékek legelőinek tekintélyes része még most is víz alatt áll, a takarmány teljesen fogytán van, ami a népies tenyésztők zömét a legnagyobb gondba ejti. Ha emellett látjuk azt az elkeseredést, amit a termelési költségek alatti gyapjúármegállapítás okozott, nem kell több okot felhozunk arra, hogy a kistenyésztők állománya már az ideji évben annyira megcsökken, hogy ismét jó pár év kell a veszteségek helyrehozatalára.

A juhtenyésztő gazdák gondja és elkeseredése nem mérsékelhető a földművelésügyi kormány által életrehívott kedvezményes báránypolitikával, sem az egyébként nagyon hasznos kosakétoval, mert a gondolkodó gazda ilyen szomorú kihatások mellett nem fog bárányt felnevelni és nagyon is tisztában van azzal, hogy a termelési költségen alul nem lehet gyapjút termelni. Ha pedig ezek ellenére, ilyen egészségtelen állapotok mellett valaki mégis birkát tart, hovatovább a saját maga biztos romlásából kell keserűen megtanulnia a gazdaságos termelés egyszerűségét és alapelveit.

A való helyzet rövid szemlélete után kétségtelen tehát, hogy ha a kormánytényezők a hazai juhtenyésztést a nemzeti termelés szempontjából, valamint nyersanyagellátásunk és szociális, ugyancsak honvédelmi érdekeink védelmében, felkarolásra érdemesnek tartják, úgy az ideji gyapjúáraknak méltányosabb és mielőbbi újabb rendezésére van sürgősen szükség, amely a gyapjú termelési költségeinek tárgyilagos mérlegelésével állapítja meg az 1940. évi gyapjúár viszonyszámokat és a viszonyszámok keretében több előnyben részesíti a belföldi felhasználás szempontjából mind nagyobb jelentőségű durvább és durva gyapjúminőségeket.

Ilyen újabb intézkedés nélkül rendszeres, egészséges tenyésztés és tovább fejlődő termelés nem remélhető, hanem csak méginkább szélesedik és veszedelmesen elmélyül a magyar juhtenyésztés máris észlelhető, szomorú válsága.

Guoth Ernő.

Biztosítson a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél. Magyar agrárintézet. Kartelen kívül. (Tűz-, jég-, állat-, élet stb. biztosítás.)

FONTOS! Gondoskodjon a szükséges gépek és alkatrészek sürgős beszerzéséről.

Amíg a készlet tart, azonnal szállítható:

Eredeti **CORMICK IHC.** olajbanfutó marot fűkaszalógép acélkerékű

Eredeti amerikai **JOHN DEERE 10'** traktor aratógép

Szabadalmazott **MANNINGER** rovarfogó

TRIUMPHATOR vetőmagtisztító (kiválóan alkalmas aprómagvakhoz)

Kálmán-MEDICAGO egyetemes őrlő- és zúzógép

KÁLMÁN JÓZSEF műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14. sz. Sürgőnycim: MEDICAGOGÉP

Telefon: 114-006, 117-189

akát
ség-
dön
33. szám
523

NÖVÉNYTERMESZTÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Szarvay János dr.

Néhány szó a pohánka érdekében.

Írta: Gruber Ferenc dr.

Vannak gazdasági növényeink, amelyekről úgy szólván nem is vesszünk tudomást addig, amíg valami külső körülmény nem kényszerít rá. Ilyen „mostoha-növény” a pohánka is. Néhány nagyobb gazdaság kivételével leginkább kiscgazdák termesztik Vas, Zala és Sopron megyében. A termés egy részét a kiscgazdák maguk fogyasztják el lisztként, vagy kásaként, de használják takarmánynak is. A termés más részét piacra viszik. A városi közönség csak nagy ritkán, mint „vidéki különlegességet” fogyasztotta, ma azonban, amikor a körülöttünk dúló háború miatt a rizs behozatalában nehézségekre kell számítanunk, a pohánka konyhai felhasználása nemcsak észszerű, de hazafias cselekedet is.

A hántolt pohánka minden tekintetben pótolhatja a rizst, íze kellemes, tápláléértéke is megfelelő. Kétségtelen, hogy színe barnásabb a rizsnél, ez azonban olyan jelentéktelen dolog, hogy számításba sem jöhet. A pohánka jól főzhető, nem esik szét idő előtt kásává, mint egyes, gyengébb minőségű rizsek. Korlátlan mennyiségben, olcsón és rövid idő alatt megtermeszthető itthon és nem kell miatta drága valutakészletünket igénybevenni. Ha a tea és a kávé különböző nevű, olcsó pótlóanyagát (teamin, coffeana, stb.) megszokta és megszerette a vásárlóközönség, miért ne történhetné meg ez a pohánkával is?

Ebből az elgondolásból kiindulva a következőkben ismertetem a pohánka termesztésével, termőterületével és összetételével kapcsolatos tudnivalókat.

A keserűfűfélékhez (Polygonaceae) tartozó pohánka (másnéven hajdina, tatárka, kruppa, haricska; németül: Gemeiner Buczweizen, Heiden, Haden, Heidekorn; angolul: buckwheat; franciául: blé sarasin; olaszul: grano sarraceno) őshazája Közép-Ázsia. Három fajtája és több változata van. Ezek közül leginkább a közönséges pohánkát (*Fagopyrum sagittatum* Gilib) termesztik két féleségben: a közönséges fekete-barna magvú és az ezüstsziurke magvú skót pohánkát.

A közönséges pohánka 60–100 cm magasra nő, szára bütykös és a fejlődés későbbi szakaszában pirosló. Leveli nagyjában háromszögletesek, szívesvállúak, gyakran hosszabbak, mint amilyen szélesek. Virágai vagy a levelek hónaljából indulnak ki, vagy a szár végé helyezkednek el. Egy-egy tővön gyakran 40.000 virág is kifejlődik, színük fehér vagy pirosló. Nehezen termékenyülnek meg, mert az önbeporzás megakadályozása végett a portokok hosszabbak vagy rövidebbek a bibénél. Így a beporzás kizáróan a bogarakra, méhekre marad. Ezért pirosas csalókatól a szirmok töve és ezért van rajtuk apró, fénylő mézmirigy. A pohánka gyökere 3–5 mm hosszú hajsziurkegyökerek nőnek. Magja 4–6 mm hosszú, 3–4 mm széles és 2,5–3,5 mm vastag, élei épek és vékonyak. Ezermagysúlya 19–26 g, hektoltersúlya 60–75 kg, csírázóképesége 48–90%, repedt magvaknál azonban gyakran csak 5%.

A tatárka (*Fagopyrum tataricum* (L.) Gärtn.) szára és virágai zöldesek, levelei szélesebbek, mint amilyen hosszúak. Sokszor gyomként található a közönséges pohánkában. Magja háromlélű, az élek vastagok, kanyargósak és bibésesek. A tatárka igénytelenebb a közönséges pohánkánál és fagyra sem túlérzékeny.

A nagy vagy japáni (kínai) pohánka (*Fagopyrum emarginatum* Roth.) nagyobb termető és magvú, mint az előbbieket, valamint tenyészideje is hosszabb. Kisebb magja és több szalmája terem.

A közönséges pohánka fagyra nagyon érzékeny, sőt már a +1—3 C fokon is elpusztul. Egyébként az éghajlattól nem sokat kíván; Észak-Kínában, Közép-Ázsiában, Mandzsuriában, az Amurnál és Európa legnagyobb részében egészen a 70. szélességi fokig mindenütt megtalálható. Leginkább a könnyű talajt kedveli, Balázs szerint a szegény homokon valótlóság áldás. A talajt beárnykolja, üdén és gyommentesen tartja. Németországban Hannover, Oldenburg, Ostfriesland pusztai vidékein úgy szólván az egyetlen növény, amely biztos termést ad. Tenyészideje rövid 10–12 hét, amely alatt összesen 1000–1200 C fok melegeit kíván. Talajban sem válogatós; bár a legjobban terem a jó homokon, biztos a gyenge homokon, tőzeget, sőt a friss tőzeget is. A mi meszes, agyagos vályogtalajú kísérleti terünkön is jó eredményeket értünk el vele. Istállótrágyát csak igen szegény talajon kap, egyébként a friss trágyától 2–3 évre helyezik el. A műtrágyák közül a foszforsav és kálium-tartalmúakat hálálja meg.

A pohánka rövid tenyészideje miatt főnövényként és tarlónövényként egyaránt vehető. Főnövénynek május 15-től június 15-ig, tarlónövénynek júliusban, sőt augusztusban is vetik. Sortávolságnak 16–18 cm, jobb talajon 24 cm a legmegfelelőbb. A kiscgazdák szórva is vetik, amikor a kat. holdankint szükséges magmennyiség 40–50 kg, míg sorosvetésénél elegendő 30–35 kg mag kat. holdankint. Az alátakarás mélysége homokon 3–4 cm, egyéb talajokon 1–2 cm.

A pohánka a vetés után gyorsan (5–6 nap alatt) kikélik, három-négy hét múlva már virágzik is. Virágait a méhek szívesen felkeresik, ezért bizonyos fokig mézelőnövénynek is tekinthetjük. A növény virágzás közben is fejlődik. Egyetlen virágzása folytán érse is igen kitolódik, ezért akkor aratjuk, amikor a mag legnagyobb része megérett. A lehetőség szerint harmatos reggel kaszáltassuk. Tekintve, hogy a pohánka iassan szárad, legjobb néhány napig rendet hagyni, majd apró kévekbe kötve összeállogatni.

Ponyvás szekéren szállítjuk a cseplőgéphez. Termése széles határok között ingadozik, általában 4–6 métermázsát kat. holdankint közepes, 8 métermázsán felül nagy termésnek nevezünk. Szalma-termése 8–17 métermázsá kat. holdankint. Jó termése (9 q) kivon a talajból 30 kg nitrogént, 15 kg foszforsavat és 38 kg meszet. A pohánka a talaj klórtartalmára érzékeny.

Leggyakoribb gyomjai a vadrepce (*Sinapis arvensis*), a csibehur (*Spergula arvensis*), az ékes keserűfű (*Picris hieracioides*) és a terebélyes laboda (*Atriplex patulum*).

Ami a pohánkatermesztés statisztikáját illeti, a következő néhány adatot említem fel: 1876–1885 között évenként átlag 33,140 kat. holdon termesztik Magyarországon, amely terület az összes szántóföldnek csak 0,16%-a; termésátlaga 5,2 q. A monarchia osztrák részében 134,986 ha-on mint főveteményt és 101,182 ha-on mint tarlónövényt termesztik, 1885-ben a legtöbb pohánkát termesztették Máramaros (2,64%), Vas (2,21%), Turóc (1,22%) és

Trencsén (1,01%) vármegyében. Nagy-Magyarország 28 vármegyéjében egyáltalán nem termesztettek pohánkát.

Nem célok az olvasókat hosszú számsorokkal terhelni, ezért csak röviden jelzem, hogy a pohánka-termesztés a háború alatt emelkedett. Míg 1914-ben főterményként 2290 ha-on, utóterményként 10,448 hektáron termesztették, addig 1918-ban főnövényként 3976 ha, utóterményként pedig 16,448 ha szerepel. A legutóbbi évben a pohánkatermesztés egyre csökkenik, amint ez az alábbi kimutatásból látható.

Pohánkával bevetett és learatott terület:

1933.	1934.	1935.	1936.	1937. évben
521	385	588	449	374 hektár.

az összes termés kerekén:

4000	3000	4000	3000	3000 métermázsá.
------	------	------	------	------------------

A pohánka magja takarmánynak is használható, azonban korlátolt mértékben kell etetni, mivel „pohánkabetegséget” okozhat. Ezt Fischer szerint a héjban lévő színyanyagok, Fessler szerint pedig a pohánka chlorophyllja okozza (Krafft—Fruwirth: Pflanzenbau, 45. oldal.)

Szalmáját is megetetik, sőt néhol szénát is készítenek belőle. Részletes adatokat Weiser—Zaitshchek: „Takarmányozás” c. munkája alapján a kimutatásban közölök. (Összehasonlításképpen a pohánkaszénához közepes rétszénát, a pohánkaszalmához zabszalmát és a maghoz rizst vettem.)

Ezekhez a számokhoz talán csak annyit, hogy ha az élelmes kereskedelem a kávé- és teapótléknak csábító neveket talál, bizonyára nem okozna nehézséget az sem, ha egy kis propagandával a nagyközönséget megismertetné a pohánkával is és ezt az értékes táplálóanyagot valami csillogó névvel tenné vonzóbbá.

SZARVASMARHATERMESZTÉS

ÉS

TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető Wellmann Oszkár dr.

Az ipolyvidéki szarvasmarha gazdasági jelentősége.

Írta: vitéz Pattantyús-Abrahám János.

A Felvidék visszacsatolásával nemcsak magyar szívünk egyik fő óhajta teljesült, hanem a Trianon által szétszaggatott és egyharmadára összezsugorodott Magyarország gazdaságilag is értékes területekkel és javakkal bővült.

Az anyaországhoz visszacsatolt és Felvidék néven ismert területek alsó része gazdaságilag rendkívül fejlett és egyben értékes állattenyésztéssel bíró vidék. Itt is külön kiemelendő az Ipoly völgyének állattenyésztése, amely kivált a szarvasmarhatenyésztés szempontjából érdemel figyelmet.

	Kémiai összetétel						Emészthető tápl. anyag							
	Víz	Nyvsfehérje	Nyvszsír	Nyvsrost	N-savtartalom kivonható anyag	Hamu	N-tartalmú anyag	Zsír	Rost	N-savtartalom kivonható anyag	Hatókönyvségi hányados	Emészthető fehérje	100 kg keményítő értéke kg	
Pohánkaszéna	16	8.1	2.2	24.8	39.8	9.1	4.6	0.7	13.6	26.4	68	4.2	30.7	
Közepes rétszéna	16	8.3	3.0	24.0	42.5	6.2	4.2	1.3	13.3	23.8	68	3.6	29.2	
Pohánkaszalma	14	4.6	1.2	38.9	35.1	6.2	2.2	0.5	17.2	17.2	39	1.7	14.4	
Zabszalma	14	3.6	2.0	36.2	38.8	5.4	1.2	0.7	20.6	19.4	50	0.9	21.2	
Pohánkamag	13	10.3	2.0	10.3	62.4	2.0	7.6	1.5	5.5	46.7	93	7.2	57.8	
Rizsmag	13	8.1	1.2	0.5	75.8	1.4	7.0	0.8	0.3	73.8	100	6.2	81.6	

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!

PÉTI SÓ 17%

MÉSZSALÉTTROM 15.5%

KÉNSAVASAMMONIÁK 20.5%

MÉSZNITROGÉN 19-21%

n i t r o g é n - t a r t a l o m m a l !

PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR R. T., Budapest, V. Ker., Nádor-u. 21. Telefonszámok: 128-599, 114-257.

Mint az oroszokai cukorgyár gazdaságának vezetője a visszaesés után a cukorgyár gazdaságát nagy és fejlett tejgazdaságot találtam. E tejgazdaságot a garamvölgyi cukorgyár a cseh megszállás utáni földreform következtében állami birtokká vált birtokain folytatta és fokozatosan tovább fejlesztette, s a tehénállománya úgyszólván állandóan 800-1000 drb között váltakozott.

A gazdaság feljegyzéseiből megállapítható, hogy a tehénészetben többféle tehénfajtaval kísérleteztek, így 1912-ig borzderes (oberintáli, allgauer), később eredeti hollandi és ostfriezi, majd bonyhádi és végül pedig ipolyvidéki tájfajták alkották a tehénállomány zömét.

Az ipolyvölgyi tájfajta a tarka hegyimarkák csoportjába tartozik, amelynek az egész európai kontinensen legelterjedtebb és méltán legkedveltebb képviselője a Svájcban otthonos szimmentáli tarka marha.

Ismeretes, hogy a svájci tarka marha exportja a múlt század elején kezdődött és egész Közép-Európa szarvasmarhatenyésztésére át alakító hatást gyakorolt.

Hogy milyen nagy hatással volt a svájci szimmentáli marha egész Európa állattenyésztésére, azt már a XIX. század kezdetén működő gazdasági szakemberek is tudták. Így Torma Béla, a m. kir. állatorvosi főiskola igazgatója, az állattenyésztés tanára 1887-ben megjelent „Szarvasmarhatenyésztés” című könyvében a következőket írja a szimmentáli vöröstarka marháról:

„Az európai kontinensen legismertebb és legkedveltebb fajta, amely fontos volt a múltban, fontos ma is ránk, ezt jóslni merem, mezőgazdasági üzemvitelünkre, különösen a felföldön, valamint túl a dunai részekben a jövőben még bizonyára sokkal fontosabb, nagy befolyást gyakorló tenyésztésanyag leend.”

Ez a jóslat tényleg beteljesedett és ez igazolja, hogy országunkban már akkor is kiváló, széles látókörű, az európai viszonylatok alaposan ismerő szakemberek voltak, akik az állattenyésztés jövőjét évtizedekkel előre látták és annak fejlődési irányát kijelölték.

Jól tudjuk, hogy hazánk szarvasmarhaállománya túlnyomórészt az ősi magyar fajtából állt. Ez keresztteződött a hazánkba bevándorló idehenek által hozott különféle szarvasmarhafajtákkal. A keresztteződésből származó, egyik fajtahoz sem sorolható, korecs állatokra a Dunántúl használták először a Svájcban importált szimmentáli bikákat, s a rendszeres vált svájci import a Dunántúl érzett először a legerősebben fajtakialakító hatását. Ennek tulajdonítható a magyar tarkamarha fajtának keletkezése és elterjedése.

A múlt század közepén a gazdasági kultúra erősen és gyorsan fejlődni kezdett, a gazdáközönység körében mindinkább megnyilvánult az az óhajlás, illetve szükségét érezték annak, hogy a lassú fejlődésű ősi magyar fajta mellett, amely kiváló igavonó, de kimondottan egyféle hasznosítású, egy másik, a fejlettebb gazdasági viszonyoknak megfelelő, gyorsabb fejlődésű, többirányú hasznosítású fajtát is tenyészteszenek.

Így alakult ki hosszú idő után elsősorban a Dunántúl déli részén főként Tolnában a bonyhádi tájfajta, a svájci vöröstarka bikák rendszeres, céltudatos és szakzerű alkalmazása által. A tenyészanyag gondos kiválasztása, keresztelés és az állandó szimmentáli vérfrissítés, továbbá a tökéletesebb növekednevelés következtében ma már ott tartunk, hogy a mi magyar tarka marhánk a szimmentálihoz közel áll és teljesítmény tekintetében is felveszi vele a versenyt. Igen találozom jegyeztem meg a múlt évi tenyészállatvásáron egyik világlátott gazdaságtársunk a sok szép dunántúli és szimmentáli bikák láttára: „ba nem tudnám egész biztosan, hogy a budapesti tenyészállatvásáron vagyok, azt kellene hinnem, hogy Svájcban vagyok, annyira szép és tökéletes szimmentáli jellegű az itt tenyésztett állomány”.

A dunántúli (bonyhádi) fajta kialakulásával párhuzamosan, de valamivel később és lassabban történt az ipolyvidéki tájfajta kialakulása. Az ipolyvidéki jó réteken és ősi takarmánytermő területeken már a múlt században is igen jó szarvasmarha tenyészett, amelynek főként a régi magyar fajta képezte alapját, később pedig különféle tarka marhakkal lett keresztelve.

A bonyhádi fajta kialakulása és gyors fejlődése igen nagy hatással volt az ipolyvidéki szarvasmarha tenyészítésére is, mert a gazdák itt is hamar felismerték, hogy a szimmentáli anyaggal javított, háruas hasznosítású fajta tartása és a vele való keresztelés útján gazdaságosabb, gyorsabban fejlődő, szebb állomány birtokába jutnak, amelynek tartása jobban kifizetődik, mint a régi fajtáké.

A városok és a gyárpar gyors fejlődése a múlt században nagyban emelte a tejszükségletet, ami maga után vonta a tejtermelés fokozását, ezért élnék kereslet nyilvánult meg a jobb tejelőfajták iránt.

Rendkívüli előnye az ipolyvidéki fajtának, hogy gyorsan fejlődik, száraz, jó eszontozatú, tejtermelésre és hizlalásra egyaránt alkalmas, amelyet finom rostú, világos színű húsa miatt levágásra is szívesen vásárolnak. Igavonásra szintén alkalmas, mert eszontozata szikár (nem szivacsos), inai acélosak, mozgása könnyű és rugalmas, s így az ipolyvidéki ökör, sőt a kisebb gazdáknál a tehén is mint igavonó, igen hasznos szolgálatokat tesz.

A fajta kialakulása a mai színvonalra természetesen lassan és fokozatosan következett be. Előbb a bonyhádi, majd a szimmentáli bikák rendszeres, céltudatos és szakzerű használatával annyira fejlődött, hogy ma már nagyon megközelíti a bonyhádi-vidéki szimmentáli jellegű fajtát, főleg a tejtermelés tekintetében, sőt mondhatjuk, ha bizonyos szempontokat figyelembe veszünk, nem is marad el mögötte. Az ipolyvidéki tájfajta túlnyomórészt a kissé sötétebb árnyalatú pirostarkához hasonlít. A fej szép, tetszetős, könnyű és a csontozat szikár, a nyak hosszú, eléggé izmolt, a hát és a far széles, hosszú, izmos, a mellkas eléggé mély, a tőgy fejlett, erősen ereszett, nagy tőgybimbókkal, úgyhogy a jó tejelőjelleg legtöbb esetben kimondottan szembetűnő. Az állatok jó takarmányértékesítők, nem válogatósak és a jó takarmányozást a testsúly gyors gyarapodásával és fokozott tejtermeléssel fizetik meg.

Apróbb külső testalkati hibák, mint a durva fej, éles hát, kardláb régebben gyakori volt, ma azonban már fokozatosan mindig ritkább. Régebben igen gyakori volt a fekete szarv és köröm, márványozott szutyak, ami a primigénus jelleghez tartozott, ma azonban már a szimmentáliás jelleg mindinkább előtérbe lép.

E fajta jó tulajdonságai az idők folyamán nagy mértékben javultak. A gyors fejlődés, jó tejlés, száraz, szívós eszontozat, jó körmök és könnyű mozgás ugyancsak arra vezethető vissza, hogy legtöbb helyen az év jó részét legelőn és szabadban töltik mind a tehének, mind a növekedőállatok.

Az ipolyvölgyi tájfajta a bonyhádihoz szemben finomabb szervezetű, súlyban könnyebb, tehát életfenntartó takarmányzükséglete kevesebb. Csontozata kevésbé durva, izomzata finomabb, minél fogva jó húsanyagot szolgáltat, minőségi hizlalásra igen alkalmas.

Tehenészetünkben Dunántúl és az Ipoly vidékén vásárolt nagyszámú tehénrel végeztünk összehasonlító kísérletet mind az élő súlygyarapodás, mind a tejtermelés nagysága szempontjából. Átlagosan a Dunántúl vásárolt tehének érkezési súlya 562 kg volt, az ipolyvidéki tehének pedig 532 kg. Lefejes után a dunántúli tehének átlagos végsúlya 735 kg, az ipolyvidékieké 710 kg volt. A súlygyarapodás tehát a dunántúli tehéneknél 173 kg, az ipolyvidéki tehéneknél 178 kg-nak mutatkozott. A dunántúli tehének napi átlagos termelése 17-08 kg, az ipolyvidéki tehéneké 16-85 kg tej volt. Kiemelendőnek tartjuk, hogy az ipolyvidéki tehének lényegesen hosszabb ideig álltak fejés alatt és számos, eredetileg lefejesre beállított tehent éveken keresztül érdemes volt magas tejlószámuk következtében fejés alatt tartani. Az ipolymenti tehének között 50 olyan volt, amelyekből 20 drb 5 évig, 15 drb 4 évig és 15 darab 3 évig állt fejés alatt, s ezeknek évi tejlószáma 3320 kg és 7665 kg-os évi tejtermelés között változott.

Igen nagy előnye a fajtának a szívós, egészséges szervezete, ami által a szarvasmarhák nagyon elterjedt betegségeire: a gümőkórra (tuberkulózis) kevésbé hajlamos. Egy alkalommal, 1913-ban alkalmunk volt a próbaképpen végzett tuberkulózisnál tapasztalni, hogy amikor a gazdaságban tartott importált hollandinál 72%, a bonyhádinál 62% reagált a gümőkórra, ugyanakkor az ipolyvidéki fajtánál csak 36% adott pozitív reakciót. Óriási

előnyt jelent ez! Megemlítem még, hogy az istállózást, sőt a cement burkolaton való tartást is jól tűri, ami a nehezebb testű, erősebb eszontozatú bonyhádinál igen gyakran hátrányos.

Legfontosabb természetesen a tejlés és ebből a szempontból a fajta sok évi feljegyzett tapasztalatai alapján állíthatom: igen szép és jelentős eredményeket adott. Intenzív gazdasági viszonyok és jó tartás mellett több éven keresztül évi átlagban legtöbbször megadták a 12 literes átlagot, ami, tekintetbe véve az állomány nagy számát (600-800 drb), kiváló eredménynek mondható. Mindig számolni lehetett azzal, hogy az állomány 20%-a 4500 literen felüli évi átlagot ad, sőt nem ritka a 6500 és 7500 literen felüli is. Például 1934-ben 12 jobb tejlésű tehén próbafejése 5584 literrel 7606 liter évi tejlószámmal mutatott. Természetesen igen fontos itt a megfelelő bevásárlás és a kimondottan tejelő jellegű állatok gyakorlott és szakzerű kiválasztása.

Röviden összefoglalva, mondhatjuk, hogy az ipolyvidéki tájfajta, amely ma már a bonyhádihoz igen közel áll, teljesítmény tekintetében azt el is éri, igen kiváló tulajdonságokkal rendelkezik, tartalása a gazdaságban jövedelmező, rendkívüli előnye, hogy a mi viszonyaink között nevelkedett fel, edzett és egészséges, jó takarmányértékesítő és igénytelenebb, mint a fokozott beltenyésztéssel előállított kulturfajták legnagyobb része. Igen nagy előnye még a fajtának, hogy az extenzív tartást is jól tűri, viszont a jó etetést nagyon meghálálja.

Itt érdemes rámutatnunk, hogy az egyébként igen fejlett cseh és morva gazdaságok mily hamar felismerték és a maguk szempontjából mennyire felkarolták az ipolyvölgyi tájfajta tehének jelentőségét, ami abban domborodott ki, hogy bár egyrészt nem törődtek nemzetgazdasági szempontból az ipolyvölgyi tájfajta tenyészítésének fejlesztésével, a cseh és morvaországi gazdaságaik részére a legjobb tejelő és tenyészegyedeket megvásárolták, mialatt az itteni utánpótlásban nehezebb állott elő. Ez az utánpótlás hiánya a minőségi fejlődésre is káros hatással volt. Különösen hátrányos volt az, hogy a nagyobb gazdaságok lefejei tehénészetük részére kizárólag elsőrendű tejlő egyedeknek összevásárlását tűzték ki célul, amely esetben ezeknek a kiváló tehéneknek borjai egyszerűen vágóhidra kerültek, s így a köztenyésztésre nézve elvesztek.

A visszaesés után az Alföldi Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége vette kezébe Bars-Hont vármegyében is a szarvasmarhaállomány törzskönyvelésének bevezetését. A szövetség szervező munkája szép eredménnyel járt, mert a vármegyében mintegy 900 tehénrel indította meg a tejlésellenőrzés munkáját. A Garamvölgyi Cukorgyár R-T. gazdasága is bekapcsolódott a törzskönyvelés munkájába, s a legjobb küllemű, fajtajellegű és legjobb tejelő-képességű tehéneket kiválasztva, a lefejesi irányzatról áttért a tenyészítésre. Ezzel az elhatározással és irányváltotással a gazdaság is az ipolyvidéki értékes tehénállomány továbbfejlesztését kívánja szolgálni.

A cseh hatóságok a magyar vidékek állattenyésztésének fejlesztése érdekében semmit sem tettek, úgyhogy a cseh megszállás idején az ipolyvölgyi szarvasmarha minőségben határozottan visszaesett. Az egyesületi életnek lesz további hivatása, hogy ennek az értékes marhafajtának a további fejlődését elősegítse és mindent elkövessen, hogy régi színvonalát ne csak elérje, hanem azt túlszárnyalja.

A tervbe vett földbirtokreform végrehajtásánál minden esetre figyelmet érdemel a nagyobb birtoktesteknek a mezőgazdasági kultúra emelése és terjesztése körüli tevékenysége. Nem tagadható le, hogy mind a növénytermelés, mind az állattenyésztés minőségi fejlesztése tekintetében a haladó szellemű s a szociális szempontokat is figyelembe vevő, sok munkáskezelte foglalkoztató nagybirtokoknak nemzetgazdasági szempontból megvan a maga szerepe és jelentősége.

Mélyszéges meggyőződéssel vallom, hogy a jó gazda igyekezete Isten segítségével az ipolyvölgyi szarvasmarha tájfajtának vázolt nagy gazdasági előnyeit a jövőben még értékeesebbé fogja tenni, s a jó gazda meg fogja találni számítását, ha fokozottabb igyekezettel áldoz tenyészítésének továbbfejlesztésére.

A hirdetés a legjobb befektetés!

Vasbetón takarmánysiló

Szabó és Divéký-rendszer.

Kis- és nagygazdának nélkülözhetetlen,

260 darab használatban, ára egy év alatt amortizálódik.

Árajánlattal, felvilágosítással szolgál:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Magyarország természetek
számsorokkal
hogy a pohánka-
Míg 1914-ben
mennyként 10,448
8-ban főnövény-
0,448 ha szerepel.
szés egyre csök-
tatásból látható.
itt terület:
1937. évben
174 hektár.

000 métermázsza.
is használható,
etelni, mivel
Fischer szerint
er szerint pedig
raft—Fruwirth:

l szénát is készí-
eiser—Zaitchek;
póján a kimutatás-
pohánkaszenához
ához zabszalmát

annyt, hogy ha
és teapótléknak
m okozna nehé-
adával a nagy-
ával is és ezt az
gő névvel lenné

YÉSZTÉS

G.

asmarha sége.

János.
emesek magyar
anem a Trianon
összeszűgödött
kes területekkel

s Felvidék néven
igilag rendkívül
lessel bíró vidék.
völgyének állat-
marhatenyésztés

anyar	anyar	anyar
68	4-2	30-7
68	3-6	20-2
39	1-7	14-4
50	0-9	21-2
93	7-2	57-8
100	6-2	81-0

ET!

21%

or-u. 21.
114-257.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormándy János dr.

A répatermelés üzemgazdasági kérdései.

Írta: Kulfn Sándor.

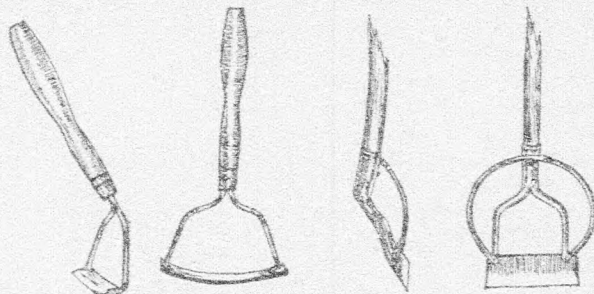
A répának a mezőgazdasági üzem szervezetére és jövedelmezőségére gyakorolt jótékony hatása közismert. Intenzív felkarolásának azonban legtöbbször üzemtechnikai akadályai vannak. Nem célszerű ugyanis több kapást természetien, mint amennyinek beállítási, ápolási, betakarítási munkálatait a rendelkezésünkre álló munkások igénybevételével el bírjuk végezteni. Cukorrépa 10%-on felül például csak munkaracionalizálással és ideális termelési technikai szabályok feladásával természetien. Kérdés tehát, hogy milyen módon lehet ugyanazzal a munkaerővel nagyobb területen, ugyanarra az időre a munkálatokat elkészíteni.

Ries nyomán és a bornimi munkakísérleti gazdaságban szerzett tapasztalataim alapján az ezzel kapcsolatos tudnivalókat a következőkben közlöm.

Ha a répát nem nagyon sekélyre vetik, akkor még meg lehet a kibujása előtt egyszer-kétszer könnyű gyomirtó fogással járítani, a magothozó gyomok irtása céljából. Ahol nem sok a tarackos gyom, ott ez esetben vakkapálásra nem lesz szükség. Mind a burgonyára, mind a répára egyenlően áll, hogy művelésük olcsóbb, ha a sortávolságot nagyobbra és a növénytávolságot ennek megfelelően kisebbre vesszük. Többet végez a kapa 50×20 cm-es, mint 40×25 cm-es növényállás esetén. A növénynek gyorsabb zárásában és az olcsó gyomirtásban mutatkozó előnyökről: „A burgonya-termelés üzemgazdasági kérdései” című cikkemben beszámoltam.

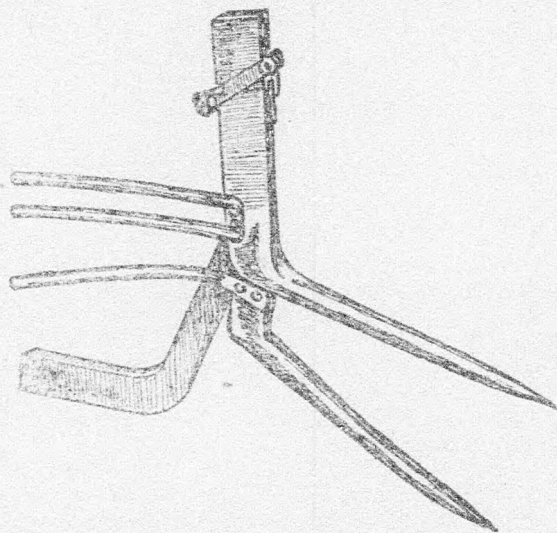
A vetés utáni napokban a répa kibujásáig első teendő tehát a táblának sokfajta boronával (gyomirtófűvel) való egyszeri vagy többszöri megjárata. Ezután következik a kapálás. Ha nem sok a tarackos gyom, a fogatos, illetve a gépi kapa is kifogástalan munkát végez. (A kapálógép védkerékkel és sarokkészel is felszerelendő, hogy ezáltal egész közel juthassunk a sorokhoz.) Ezt a munkát követi az egyelés. Az egyelést természetesen kis kapával kell végezni. Kis kapával gyorsabb és jobb a teljesített munka, mint hosszú kapával. Erre a célra a legalkalmasabb a bornimi úgynevezett *Krehl-féle vasalókapa*. (L. 94. sz. kép.) (Kötött talajra is rövidnyelű, de más kaptípus van használatban.) Az egyelést kis kapával már akkor el kell kezdeni, amikor a növényke csupán 3–4 cm. A kapálás jobbkézrel történik, az egyelés pedig egyidejűen a ballal. Egy kis ügyességgel az egyelés a legtöbb növénykénél már a kapával elvégezhető, úgyhogy a balkézre már szükség csak ritkán lesz. A kikelt növények állása ugyanis egyenletlen; kisebb-nagyobb távolságban egyesével, majd csomósan váltják egymást. Ha az egyelés hosszúkapával történik, akkor rendszerint meghagyják a nagyobb csomókat és kikapálják az egyedülálló növénykeket. Rövidnyelű kapával ezt fordítva kell végezni. Addig a mértékig, amíg a helyes növénytávolság határa megengedi, a csomós növényállást célszerű kikapálni és az egyes növényket meghagyni. Ebben az esetben a meghagyásra szánt növényket nem kell a csomóktól megtisztítani. Ha csak lehet tehát, az egyes növények hagyandók meg és ettől nem szabad, hogy eltávozzanak bennünket az, ha az egyes növényke közel sem olyan fejlett, mint a csomóban állók valamelyike. A csomóban álló növényke nagy ugyan, de nem erőteljes; a fényhiány hajtja azt fel mesterségesen. Ha egy ilyen növényket a csomóban lévő többi növényektől megtisztítunk, akkor meglazítjuk, megbolygat-

juk a meghagyott növényke gyökérzetét is, ez ezután kissé megdől, sőt fonnadásnak is indul és csak hosszabb idő után tér magához, de még ekkor is felismerhető keskeny, hosszú, erőtlen levélszáráról. Ezzel szemben az eredetileg kisebb, egyedülálló növényke a kapálás után erőteljes fejlődésnek indul és növekedésben rövid időn belül elhagyja a másikat. (Felismerhető erőteljes növekedése, rövid levélszára és széles levélzete által.) Fontos, hogy a növény növekedésében megszakadás ne álljon be, ezért szokás nálunk az általánosan bevezetett egyelés utáni hengerezés, amellyel a talaj tömődöttségét helyreállítjuk és a felnyurgulást megakadályozzuk. A folytonos és

94. sz. kép. A Krehl-féle vasalókapa (balról) és a pommritzi fejelőkapa (jobbról).

erőteljes növekedés biztosítva legyen, mert a kártevőkkel szembeni ellenállóképeséget ezáltal növeljük. Minél korábban történik az egyelés, annál korábban fejlődhet ki a növényke és ha nem lesz a növekedés folytonossága meglazítás által megszakítva, akkor gyorsan kikerülhet a növény az állati kártevők karmai közül. Az erőteljes fejlődés biztosítása mellett ok nélküli az az aggodalom — írja *Ries* —, mely szerint a kis kapával való korai egyelés a kockázatot nagyon megnöveli, minthogy az állati kártevők a visszamaradt kisszámú növényzetet könnyen megsemmisítik, míg azok a ki nem húzott növényzet nagy számán

95. sz. kép. Répakiemelő eke.

eloszolva, a vetést olyan mérvben korántsem pusztíthatják el. A tapasztalás ennek az ellenkezőjét igazolta be. A korán egyelt, megfelelően trágyázott növényke a kártételt könnyebben és gyorsabban kiállta.

A Krehl-féle kiskapa segítségével könnyebben érhető el a kívánt növényállás is. Kiegyenlítettebb a távolság, kevesebb a hibás állás és nagyobb a hozam. Ha kiskapát használunk, az egyeléssel körülbelül ugyanannyi idő alatt vagyunk készen, mint amennyi munka magához a kihúzásához szükséges. Úgyhogy az az idő, ami a hosszú kapával való kapáláshoz szükséges, ilyen módon megtakarítható. Mindenesetre, ha a növényke nagyobb, a munka kiskapával sokkal tovább tart. A sorok ez esetben ugyanis már a legtöbbször zártak, s így a kiskapa ennél a munkálatnál

az előbb vázolt előnyét elveszíti. Ha ez az állapot bekövetkezik, akkor helyesebb a kiskapa helyett hosszú kapát használni.

A Krehl-féle vasalókapa után ismét a fogatos kapa következik és pedig olyan gyakran, mint ahogyan azt a gyomnövekedés és kicserepesedés szükségessé teszi. Kézikapát csak befejezésül a sorok között; gyomok irtásához használunk. A sorközi gyomokat sokkal gyorsabban és olcsóbban irtathatjuk géppel. (Hacsak nem verte fel túlságosan a talajt a gaz.) Bornimi számítás szerint a helyes répaápolási eljárás előnye a következőkből kitűnik.

Régi eljárás esetén felhasznált kézi- és igacér hektáronként:	Javított eljárás
Vakkapálás 25 óra	Kétszeri fogasolás 3-5 óra
Egyelés {kikapálás 23 „	Kétszeri lókapálás 5-5 „
{kihúzás 50 „	
Tökörülű kapálás 71 „	Egyelés kiskapával 52 „
Gazoló kapálás 53 „	Gazoló kapálás 53 „
222 óra	114 óra és 9 fogatúra

A javított eljárás munkaköltsége tehát felére csökkent. Ez azt jelenti, hogy ugyanazzal a munkaerővel jelentékenyen nagyobb terület ápolását is meggyőzhetjük. A fogat-munkatöbblet gyakorlatilag nem játszik szerepet, mert erre az időre elegendő fogatmunka áll rendelkezésre.

A javasolt művelési mód szerint tehát — írja *Ries* — megtakaríthatjuk a munkaköltséget, több kapást természetien, egyenletes növényállást és növekedést érünk el, csekélyebb lesz a kártétel és nagyobb a hozam.

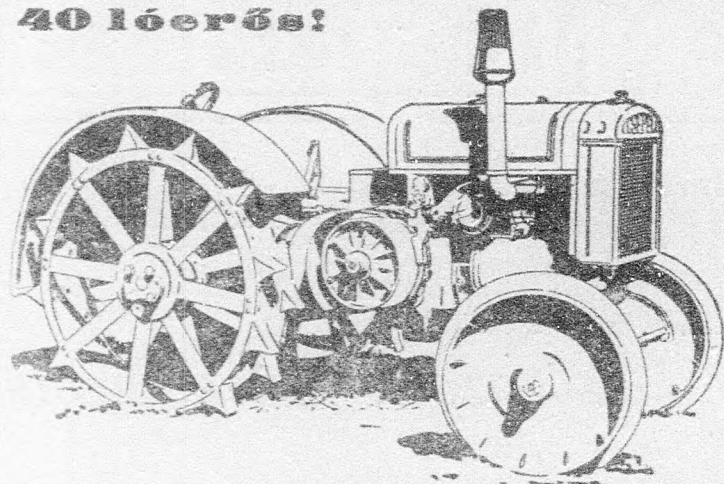
A cukorrépa ma még a legtöbb gazdaságban kézzel szedik és késsel fejelik. A munka így nemcsak hogy hosszadalmas, hanem terhes és kellemetlen is. Esős időben, harmatban vagy dörben a lábbeli, ruha egykettőre átnevesedik és sáros lesz. Ez a nehéz munkát sárban, hidegben, nedvességben állandó meghajlással kell végezni. Ennek ellenére a kiszedés, fejelés, kupacbarakás hektáronként legkevesebb 130–140 órát igényel. Ha a kiszédés fogatos eszközzel történik, akkor jóval nagyobb a munkavégzés, de a fejelés még mindig kellemetlen és terhes marad, s a levézetet, ami tudvalevően igen értékes takarmány, a föld erősen bepiszkítja. A munka gyorsítása, a munkás tehermentesítése, kellemetlen munkától való megszabadítása és a tiszta levézet nyérése érdekében nagy haladást jelent, a *pommritzi fejelő tolokapa*. (L. 94. sz. kép.) Ennek segítségével a répafejelés akkor megy végbe, amikor a répa még a földben van. Így a munkás meghajlás nélkül a répát igen gyors ütemben lefejeli és a répa levézetét egyidejűleg csomóra, vagy sorba dobja. Ezt követi a levézetnek a behordása, majd pedig a földben visszamaradt levézet nélküli répának a *répakiemelő eke*vel való kiszédése. (A répakiemelő gép egy eketestből, kétágú villából és egy csúszólamezből áll. Bármely ekealagára rászerezhető, ára körülbelül 30 RM.) Az eket két ló vontatja, napi teljesítménye körülbelül egy hektár. (L. 95. sz. kép.) Ezután a répát gömbvégű villával rakásba rakjuk. Fejelésnél a munkavégzés munkásonként és naponként 40 ár. Ily módon a kézimunka költsége felére csökken. A fejelés a fejelőkapával természetesen nem olyan tökéletes, mint késsel, néha nagyra sikerül a répafej. Ez azonban nem nagy baj, ugyanis a nagyra sikerült fej, mint értékes takarmány nem vész kárba. Ennek a répaszedési eljárásnak a költsége csekély, a munkamegtakarítás és munkakönnyítés viszont jelentős, lehető gyors elterjesztése kívánatos.

Megemlítem végül, hogy a német nagy gazdaságokban a fejelést sok esetben fogatos erővel, a kiszédést pedig traktorral végzik.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete egyedüli kimondottan agrárérdekeket szolgáló biztosítóintézet. Gazda-alapítás. Kartelen kívül. (Tűz, jég, állat-, élet- stb. biztosítás.)

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!

Rendkívül csekély üzemköltség!

40 lóerős!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból
Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árak!
Nagy teljesítőképesség minden talajon.
Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

G y á r t j a: WEISS MANFRED Acél-, Fémművei R.-T., CSEPEL

Eladási központ: AGRARGLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Telefon: 126—681

Budapest, V., Szent István-körút 12

Sürgőnycim: Agrabus Budapest

Három éven át végzett cukorrépa fajtakísérlet eredményei.

Írta: Grábner Emil.

I.

A Magyar Cukorrépa-termelők Országos Szövetsége elhatározta, hogy cukorrépa fajtakísérleteket végeztet annak megállapítására, hogy a hazánkban forgalomban levő és nagyobb területeken vetett cukorrépa fajtaknak a mi viszonyaink között milyen a termelési értékük: gyökértermés, cukorszázalék, cukorter-
més, betegségekkel és a szárazsággal szemben tanúsított ellenállóképeség alapján.

Az e célból végzett kísérletek 1936-38. években három éven át voltak folyamatban az ország különböző vidékein fekvő alábbi gazdaságokban:

1. Esterházy hercegi hitbizomány gazdasági intézősége, Kapuvár, Sopron vm.
2. Esterházy hercegi hitbizomány gazdasági intézősége, Tüskepuszta és Alsóleperd, u. p. Dombóvár, Tolna vm.
3. Montenuovó Nándor herceg gazdasági intézősége, Fürged, Tolna vm.
4. Elek Ferenc és Elek István dr. gazdasága, Zichyújfalu, Fehér vm.
5. Kisszállási Uradalom R.-T., Kisszállás, Bács vm.
6. Sőregi Uradalom jószágfelügyelősége, Sőregpuszta, u. p. Tápiószéle, Pest vm.
7. M. Kir. Állami Ménesbirtok külsőfecskei gazdasága, Mezőhegyes, Csanád vm.
8. M. Kir. Gazdasági Akadémia gyakorlati tanzéke, Debrecen, Hajdú vm.

A kísérletet végző gazdaságok fenti sorrendjét az országos terméstanítási kimutatásokban szokásos módon, az ország nyugati szelétől dél és kelet felé haladva állítottam be. A kísérleti eredmények a mellékelt kimutatásokban ugyanilyen sorrendben találhatók. Amely évjáratban valamelyik gazdaság adata a mellékelt kimutatásban nem található, abban az esztendőben rovarkár miatt, vagy más hasonló okból nem sikerült annak a gazdaságnak kísérleti vetése. Így pl. a kapuvári 1937. évi kísérletet rovarkár, a debreceni 1938. évi kísérlet első vetését a répa kikelése utáni erős homokverés tette tönkre, a második vetés adatai a jégverés és a hézagos vetésállomány miatt nem voltak megbízható következtetésre alkalmasak.

Ezeket a gondos munkát igénylő kísérleteket a közölt gazdaságok vezetői alapos gondossággal végezték és ezért a közérdekű munkájukért ezen a helyen is őszinte köszönetünket tolmácsolom. Kedves kötelességemnek ismerem annak közlését is, hogy az egyes gazdaságokban kik végezték ezeket a munkálatokat.

Kapuvárott: Köhler Gusztáv felügyelő és Borbeck Andor tisztartó, Dombóvárott: Németh József felügyelő és Varasdy Albert tisztartó, a németbolyi uradalomban (Fürged) Manning G. Adolf igazgató, Zichyújfalu: Szilzer Béla, Kisszálláson: Póczos László dr. intéző, Sőregpusztán: Kemptner Ernő felügyelő és Kátay Mihály főintéző, Mezőhegyesen: Varga János főintéző, Debrecen-Pallagon: Halász Miklós dr. igazgató és Kerekes István dr. gazdasági akadémiai s.-tanár.

A cukorrépa mindegyik gazdaság a belterjes viszonyoknak megfelelő módon termeszt, tehát a kísérletet kifogástalan művelési viszonyok között állították be. A cukorrépa előveteménye csaknem általánosan kalászos gabona volt és a cukorrépa a vetését megelőző év nyarán, kivételesen az azt megelőző évben kapott kal. holdankint 150-200 q istállótrágyát, tavasszal szórva 150-200 kg, vagy sorba 75-80 kg szuperfoszfátot. A talajművelés: tarlószántás, trágyaalá-szántás, őszi mélyszántás, tavasszal gazdaságonként változóan talajsimítás, fogas, henger, könnyű fogas, vetőgép, vagy traktoros kultivátor, fogashenger, vetőgép, henger, tüskeborona. A vetés március végén, április elején 32-38 cm sortávolságra történt, az egyezés, vagyis a növénytávolság (gazdaságonként változóan) 20-25 cm volt. Vetésápolás: Kikeléskor

szarabolás, egyezés, kapálás 2-3-szor. Aratás: október végén.

A talaj minősége: Kapuvárott középkötött agyagos vályog, Dombóváron középkötött lösz, Fürgeden középkötött vályog, Zichyújfalu vályog, Kisszálláson barna homokos vályog, Sőregen vályog, Mezőhegyesen hűmúszos agyag, Debrecenben hűmúszos fekete homok.

Az időjárás a cukorrépa 1936-ban a tavaszi talaj- és vetési munkákra, valamint a cukorrépa kikelésére kedvező volt. A május-júniusi bőséges esapadékok elősegítette a répa fejlődését, részben a július is esős volt, de több gazdaságban már száraz, az augusztus-szeptember általában száraz, kedvezőtlen volt. Szeptember végén, októberben a tartós esőzések akadályozták ugyan a répa kizsáradását, de lényegesen fokozták a gyökértermést, amely ennek folytán nemcsak általánosan jó, hanem részben igen jó volt anélkül, hogy ez az őszi túlbőséges esőzés a répa cukortartalmát jelentősen megromította volna. Ezt az ebben az évben esőzés előtt és az azt követő időben végzett cukorszázalék vizsgálati adatok mutatják a II. részben közlendő 2. számú táblázatban. Ennek adatai szerint a cukorszázalék az őszi nagyon bőséges esőzések folytán csak egyes esetekben és nem jelentékeny mértékben csökkent.

1937-ben a cukorrépa vetésére és kikelésére kedvező, Zichyújfalu és Sőregen a tavaszi esőzések miatt kedvezőtlen időjárás július végéig általában kedvező volt, de azután augusztus hónapban a csercopóra a kedvező életfeltételei alapján a cukorrépa leveleinek túlnyomó részét tönkretette és a répa levélzete össze nem újult fel olyan mértékben, mint az előző év őszi bőséges esőzés alapján.

Ez a magyarázata annak, hogy az 1937. évi cukorrépa gyökértermések a kísérletet végző valamennyi gazdaságban sokkal alacsonyabbak, mint az ezt megelőző esztendőben szintén csercoporával fertőzött, de a bőséges őszi esőzések és enyhén meleg időjárás következtében felújult cukorrépa-termesztés.

Az 1937. évben a csapadékviszonyok egyes kísérleti gazdaságok alábbi adatai szerint a cukorrépa fejlődésére nem voltak kedvezőtlenek, mert az őszi hónapokban is volt eső, habár nem bőséges. A csapadék mennyisége ebben az esztendőben milliméterekben a következő volt:

	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember
Dombóvárott ...	37.9	81.1	124.1	70.5	62.9	54.9
Fürgeden	—	33.7	104.9	76.6	77.7	5.37
Mezőhegyesen ...	56.2	37.8	126.5	—	—	—

Ezzel a csapadékmennyiséggel a cukorrépa jól fejlődhetett volna és a belterjes művelésének megfelelő teljes termést adhatna, de mert a nyári időjárás a csercopóra fejlődésére kedvező volt, az erősen csökkentette a termést.

Az 1938. év időjárása a cukorrépa vetésekor kedvező, kikeléskor hideg, éjjeli fagyokkal kedvezőtlen és száraz jellegű, a májusi időjárás kedvezően esős, júniustól kezdve meleg, kevés csapadékkal, a nyári hónapokban is volt megfelelő mennyiségű eső, de a szeptember inkább száraz jellegű volt, átlagosan 30 milliméter csapadékkal.

Ennek az esztendőnek szárazabb jellegű őszi időjárása folytán a cukorrépa termése nem volt olyan jó, mint 1936-ban, azonban nem is olyan gyenge, mint 1937-ben.

A kísérlet tervezete. Mivel a kísérlet célja a hazánkban termelt cukorrépa-fajták kipróbálása volt, a következő répa-fajták vétettek fel a kísérlet keretében:

1. Rabbelthege és Giesecke, Kleinwanzleben (Németország), külön fajtajelzés nélkül.
2. Zapotil János, Vetrusice (Csehszlovákia).
3. Janas, Zankov (Lengyelország).
4. Buszeczyński és Fiut, Warszawa (Lengyelország).
5. N. M. jelzésű = neomaximale (cukordús) és az N. P. jelzésű = neoproduktive (bőventermő) répa-fajtái.
6. Kuhn-Naarden (Hollandia).
7. Schreiber Nordhausen (Németország) külön fajtajelzés nélkül.

A fenti cukorrépa-nemesítők közül csak az 1-3. sorszámúak vettek részt három éven át a kísérletben, ellenben a 4-6. sorszámúak egy év után visszaléptek, mert azt a kívánságukat, hogy a répa-fajták név helyett számmal adassanak ki, a kísérletet végző gazdaságoknak, technikai okokból nem lehetett teljesíteni. Ez különben is felesleges lett volna, mert mindegyik gazdaságnak saját érdekében állott, hogy az eredményeket részrehajlás nélkül, pontosan megállapítva, a természeti viszonyai között legmegfelelőbb cukorrépa-fajtát felkutassa. A kísérlet eredményei legjobban igazolják ezt, mert amelyek cukorrépa-fajta termőképes, vagy cukorszázalékra jó, az valamennyi gazdaságban ilyen és csak egyes évjáratokban mutatkozik ettől egyes gazdaságokban egyik-másik esetben eltérés.

1937-ben a Sedlmayr Kurt dr. által Sopronhorpácson nemesített Beta B. és Beta C. 242. jelzésű magyar cukorrépa-fajták kapcsoltattak be a kísérlet keretében.

A kísérletet a gazdaságban szokásos módon művelt, cukorrépa-val bevetendő gazdasági tábla egyenletes talajminőségű területén kellett beállítani fajlanként 200 négyszögöl nagyságú parcellákon, négyszer megismételve oly módon, hogy az I. és II. parcellasorozat párhuzamosan egymás mellett fektűdjön. A III. és IV. sorozatot ezekkel szemben oly módon kellett vetni, hogy ezekben a cukorrépa-fajták az előbbiektől fordított sorrendjében legyenek elhelyezve. Eszerint például az I. parcellasorozat 1-6. répa-fajtáival szemben a IV. sorozat 6-1. parcelláit kellett elhelyezni, hogy így az esetleges talajjegenlőtlenségeket fel lehessen deríteni. A tervezet szerint összehasonlításra a gazdaságban termesztett cukorrépa-fajtát is el kellett a kísérlet keretében vetni, de ez nem mindegyik gazdaságban történt meg.

A cukorrépa fejlődése folyamán a vetés kikelésekor, továbbá egyezés után és szeptember végén kellett a fejlődés megfigyelési adatait az egyes répa-fajtákra vonatkozóan értékszámokkal feljegyezni. Ezenkívül augusztus hónapban a csercopóra kártételét a tönkrement levelek arányának megfigyelésével és a megszáradt, vagyis a vetés évében megszáradt hajtó répatövek számát kellett a kísérletet végző gazdaságok vezetőinek megállapítani és külön kérdőívekbe bejegyezni.

A minőségi vizsgálatok csak a cukorszázalék megállapítására terjedtek ki, mert ennél a gyakorlati irányú kísérletnél a répa nemcukor, stb. tartalma a gazdák szempontjából kevésbé fontos.

A cukorszázalék-vizsgálatokat három éven át a M. Kir. Erjedéstan Állomás a következő módon szedett répagyökereket polározásával végezte.

A minőségvizsgálat céljára a répagyökérmintákat valamennyi gazdaságban lehetőség szerint ugyanazon a napon kellett szedni. 1936-ban kétszeri mintavétel és cukorvizsgálat volt szeptember 17-23 és október 8-17 közötti időben, a másik két kísérleti évben csak egy mintaszedés és minőségvizsgálat volt október 4-én és az azt követő napokon. Mindegyik parcelláról 10-10 kg lefejezetlen, levél nélküli répagyökert kellett a mintaszedésre kiadott részletes útmutatás szerint szedni és a M. Kir. Erjedéstan Állomás címére zsákba csomagolva beküldeni.

A kísérlet tervezetét e sorok írója, Fabricius Endrével, mint a Magyar Cukorrépa-termelők Országos Szövetségének főleádojával egyetértően állapította meg. Az eredmények feldolgozása is ezen az alapon, oly módon történt, hogy az ugyanazzal a cukorrépa-fajtával bevetett 4-4 parcella gyökértermésének, vagy cukorszázalékának átlagát, az átlag kiszámítására használt parcellák termésével összehasonlítva, azokat, amelyek az átlagtól 5%-nál nagyobb eltérést mutattak, kizártam a végleges átlagszámításból.

Ilyen eset csak szörványosan merült fel és a közölt kimutatásokban csak olyan adatok vannak, amelyek kibételesén legalább 3, de túlnyomóan 4 ugyanazzal a cukorrépa-fajtával bevetett parcella olyan átlagszámai, amelyek adatai az átlagostól 5%-nál nagyobb mértékben

K ÉVFOLYAM.

Ha ez az állapot be-
kapa helyett hosszú

ismét a fogatos kapa
kran, mint ahogyan
epesedés szükségessé
sül a sorok között!
A sorközi gyomokat
an irthatjuk géppel,
han a (talaj a gaz.)
helyes répaápolási
kítűnik.

Javított eljárás
10 hektáronként:
széri fogasolás 3-5 óra
széri lókapálás 5-5 „
lős kiskapával 52 „
lős kapálás ... 53 „
114 óra és
9 fogatóra.

ége tehát felére csök-
kazzal a munkacérvél
polását is meggyöz-
gyakorlatilag nem
lóre elegendő fogat-

tehd — írja Ries —
ny felét, több kapást
állított és növekedést
és nagyobb a hozam.

g több gazdaságban
munka igen nemcsak
és kellemeften is,
rbein a lábbeli, ruha
s lesz. Ezt a nehéz
ségben állandó meg-
ellenére a kizsáradás,
nkint legkevésbé
lős fogatos eszközzel
munkavégzés.

len és terhes marad,
igen értékes takar-
munka gyorsítása,
letlen munkától való
nyerése érdekében

ti feljött talókapa,
a répafejes akkor
a földben van. Így
át igen gyors ütem-
gyidejűleg esomóra,
levélzetnek a be-
szamaradt levélzet

énel való kiszéde,
kétágú villából és
ketaligára szerel-
két két ló vontatja,
hektár. (L. 95. sz.
állával rakásba rak-
ny munkásonkint és
kizsáradás költsége
ával természetesen

néha nagyra sikerül
j, ugyanis a nagyra
ny nem vész kárba,
a költsége csakély,
könnyít és viszont
kívánatos.

nemet nagygazda-
gatos erővel, a ki-

ezete egyedüli
lgáló biztosít-
telen kívül.
biztosítás.)

T., CSEPEL
edelmi R.-T.
Agrobus Budapest

erős!
yagokból
zési árak!

T., CSEPEL
edelmi R.-T.
Agrobus Budapest

EMERGÉ
gumitextil
hajtoszij

A CSÉPLÉSNÉL IS
zavartalan munkát biztosít.

nem tértek el. Ennek alapján a kísérlet eredményének adatai megbízhatók. Olyan kivételes esetben, amelynek a négy kísérleti parcella adatai az említettnél nagyobb szóródást mutattak, ezeket az adatokat az eredmény megállapításából kizártuk.

A kísérlet eredményei. A gyökértermés-adatokat a II. közleményben az 1. számú, a cukorszázalék-adatokat a 2. számú kimutatás foglalja össze. A holdankinti cukortermés mennyiségére külön kimutatást nem mellékeltek, mert az a gyökértermés és a cukorszázalék adatainak szorzásával (100-zal osztva) könnyű kiszámítani. A holdankinti cukortermést különben is főként a gyökértermés mennyisége dönti el és a cukorszázalék azt csak részlegesen szabályozza.

Már az időjárás adatok ismertetésénél említetttem, hogy 1937-ben az ezt a kísérletet végző valamennyi gazdaságban rossz volt a cukorrépa termése a cserépóra súlyos kártétele folytán. Ennek következtében az egyes cukorrépa fajták közötti termés és minőségkülönbségek ebben az esztendőben nem juthattak olyan mértékben érvényre, mint a cukorrépa fejlődésére kedvező olyan évjáratban, mint amilyen az 1939. esztendő volt.

Ezek alapján rendelkezésünkre állnak; a gyökértermésre és a cukorszázalék alapján minőségre is jó 1936. évi továbbá a cserépóra kártétele folytán a termés mennyiségében és minőségében egyaránt leromlott 1937. évi és a közepes jellegűnek mondható 1938. évi adatok.

Az 1. és 2. számú kimutatásban gazdaságunkint és fajtakint részletezett adatokat azáltal lehet áttekinthetőbbé tenni, hogy az egyes cukorrépa fajták évenkénti gyökértermésének és cukorszázalékának átlagos adatait évjáratok szerint csoportosítjuk. Az adatok átlagolásának nem vagyok híve, különösen akkor nem, ha kevés adat átlagából kell következtetéseket levonni, de ebben az esetben az átlagok gyökértermésre és cukorszázalékra egyaránt érdekes és könnyen áttekinthető eredményeket adnak az alábbiak szerint.

son a vele szemben megnövekedett igényekkel és követelményekkel, vagyis hogy a mezőgazdasági termelés jövedelmezősége a termelési költségeket és a méltányos vállalkozói hasznot fedező értékesítési lehetőségekkel biztosítottassék.

A kormány szerint a mostani adóemelések átlag egy százalékkal fogják a létfenntartási költségeket emelni. Bár nézetünk szerint az emelkedés az áthárítások következtében ennél nagyobb lesz, azok a társadalmi rétegek, amelyeknek jövedelmét a véderőnk és országunk biztonságának fejlesztésére fordított kiadások növelték, ezt a tehertöbbletet bizonyára elviselhetik, mert hiszen a nemzetvédelmi célok érdekében semmiféle áldozat sem lehet túlságosan magas. Kettő azonban kétségtelen. Először az, hogy a mezőgazdasági termény- és állatárakat kifizető ár szintre kell megrögzítésük előtt emelni, másodsor pedig a legszigorúbban ügyelni kell arra, hogy az új adóterheknek az árak árában való megnyilvánulása, vagyis az elkerülhetetlen drágulási folyamat ne haladhassa meg az adóemelés mértékét és ne idézhessen fel olyan általános drágulási folyamatot, amely a mezőgazdasági termények és a termelőeszközök árszintje között amúgy is fennálló aránytalanságot még inkább fokozná és kiszélesítené.

Kacsóh Bálint dr., az arrellenörzés országos kormánybiztosa rádióelőadásban ismertette idevágó álláspontját, amely szerint az iparosok és kereskedők csak az adótöbbletet háríthatják át a fogyasztókra, vagyis amennyivel a feldolgozott nyersanyagok forgalmi adóváltásaitól mentesülnek, az adóemelés mértékét és az addig alkalmazott haszonkulcs némi csökkentésével az iparos vagy kereskedő az adótöbbletet áremelés nélkül magára is vállalhatja. Az áremelések lehető elkerülése lényegesen alátámasztaná a kormányt az infláció feltétlen elkerülésére irányuló és minden termelési osztály által csak helyesnek látszó törekvéseit.

Az adóemelések célja fontos nemzetvédelmi és szociális célok megvalósítására szükséges fedezet előteremtése. Ezt mindenki belátja és kész az áldozatokot vállalni, de azoknak valóban az államkincstárba kell teljes összegükben jutniuk és a kifizetői feladatok megvalósítására kell fordíthatniuk.

A 3300. M. E. számú kormányrendelet az általános forgalmi adó és a vámforgalmi adó kulesát 3-ról 4%-ra, a tözsei árúgyűjtések forgalmi adójának 1%-os kulesát 1-5%-ra emeli, továbbá az értékpapírforgalmi adó tételeit

	Gyökértermés 1 kat. holdon q			Cukorszázalék			
	1936.	1937.	1938.	1936.	1937.	1938.	
	é v e k b e n						
Rabbethge	230-22	135-50	198-41	I. 10-6	II.* 16-3	14-7	15-0
Zapótl	209-05	134-45	185-52	16-9	17-0	15-0	14-9
Janas	212-22	136-51	169-04	17-4	17-4	15-2	15-5
Cukorgyári	194-11	121-64	162-75	17-7	17-4	17-0	16-1
Buszcsyánski N. M.	199-87	—	—	17-6	18-0	—	—
Buszcsyánski N. P.	205-02	—	—	18-1	17-4	—	—
Kuhn	192-13	—	—	17-2	16-9	—	—
Schreiber	221-26	—	—	17-4	16-8	—	—
Beta B	—	—	153-09	—	—	—	16-5
Beta C	—	—	177-85	—	—	—	16-4

*) 1936. évben kétszer történt a cukorszázalék vizsgálata.

Ezek az adatok határozottan mutatják, hogy gyökértermésre a Rabbethge és — amennyiben a csak egy évre kiterjedő adatot figyelembe vehetjük — a Schreiber-féle cukorrépa fajta volt a legjobb. Ezzel szemben cukorszázalékra ezek voltak a leggyengébbek, a legjobbak a Janas és a cukorgyári, ha pedig a csak egy évben kipróbált répa fajták adatait is figyelembe vesszük, akkor Buszcsyánski és a Kuhn répa fajták cukortartalma a legjobb, a cukortartalomra nem kedvező 1938-ban pedig a Beta B és a Beta C242 nemesített magyar cukorrépa fajtáké. Folyt. köv.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

Újabb áldozatok a hazáért.

A hivatalos lapban folyó hó 9-én három kormányrendelet és hat pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, amelyek a közvetett adók jelentékeny részét azonnali hatállyal felemelték. Ezek az adóemelések az egész fogyasztóközönségtől nagy áldozatokat követelnek a haza védelme érdekében, amelyek ugyan kisebb mértékűek a hadviselő országokban életbe léptetett háborús adóterheknel, de egyes adózó rétegek, így különösen a gazdalközönségnek amúgy is túlterhelt vállára így is nagy tehertöbbletet rónak. A magyar mezőgazdaság készségével meghoz minden tőle telhető áldozatot a hazáért, de ehhez az szükséges, hogy teherbíróképessége arányba jus-

és a fényüzési forgalmi adó kulesát 50%-kal, a gyártás helyén, illetve a vámkülföldi való behozatalt alkalmával fizetendő fényüzési forgalmi adó kulesát 13%-ról 18%-ra, a pezsgőborot és habzóborot pedig 20%-ról 25%-ra emeli fel. A forgalmi adóváltás alá vont árak után fizetendő adóváltás kulesait a rendelethez mellékelte I—XII. számú táblázatok az eddigiekhez képest felemelt százalékokban állapítják meg.

Az első csoportban felsorolt szénfajták adókulesa átlagban 1 százalékkal emelkedik. A második árucsoportban a cukrászsütemények adókulesa 1-5 százalékkal, a csokoládék és a csokoládégyártmányoké 2-25 százalékkal emelkedik. A harmadik csoportban a kávé, tea, bors, gyömbér, fahéj, anis, vanília és babérlevél adókulesa csupán az importforgalomban emelkedik 3 százalékkal. A negyedik árucsoportba az üvegtermékek, az ötödik csoportba pedig a bórtermékek tartoznak. A hatodik csoportban nyersanyagok, fonalak, készárúk és a legkülönbözőbb használati tárgyak szerepelnek. A hetedik csoportban ilyen tárgyak szerepelnek: öngyújtó, kefe, szita, csákány, kapa, ásó, kalapács, hőmérő, szemüveg, fényképezőgép, kályha, varrógép, gomb, stb. A nyolcadik csoportba a mezőgazdasági nyersanyagok és vegyi termékek, a kilencedik csoportba az ásványanyagok, a tizedikbe a papírosanyagok és papírárúk, a tizenegyedikbe a faanyagok és a tizenkettedik csoportba a nyers és kikészített bőrök, valamint szűcsárúk szerepelnek.

Szociális indokból nem emelték a lisztforgalmi adó, a cukor, hús (zsír), gyufa, étolaj, margarin után fizetendő forgalmi adó kulesát, valamint a szeszadót és az élesztő utáni kincstári részesedést.

A 3250. M. E. számú kormányrendelet felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a villamosáram felhasználásával fényforrással szolgáló berendezéseket és eszközöket (izzólámpa, fvlámpa, világítócső), továbbá a rádiócsöveket az 1933. évi 1370. M. E. számú rendeletben meghatározott adón felül kincstári részesedéssel terhelhesse. E felhatalmazás alapján adta ki a pénzügyminiszter 1229. számú rendeletét, amely megszabja az izzólámpák és elektron-, illetőleg rádiócsövek után fizetendő fogyasztási adó és kincstári részesedés együttes összegét azok fényerőssége, illetőleg egyenáramú anódteljesítménye szerint.

Az izzólámpáknál a kincstári részesedés a következő: 40 wattos lámpa után 60 fillér, 60 wattnál 75 fillér, 75 wattnál 97 fillér, 100 wattnál 1-28 pengő, 150 wattnál 1-80 pengő, 200 wattnál 2-40 pengő, 300 wattnál 3 pengő, 500 wattnál 4-50 pengő, 750 wattnál 6 pengő, 1000 wattnál 7-50 pengő, 1500 wattnál 9 pengő, 1500 watton felüli izzólámpáknál minden további megkezdett 500 watt után 1-50 pengővel magasabb az adótétel. Az elektroncső, illetőleg rádiócső után — kivéve az egyenirányító csöveket, amelyek adómentesek — a kincstári részesedés a következő: 3 wattig 2-25 fillér, 15 wattig 4-50 pengő, 100 wattig 15 pengő, 250 wattig 45 pengő, 500 wattig 60 pengő, 1500 wattig 75 pengő, 1500 watton felüli darabonként 90 pengő.

A 3310. M. E. számú kormányrendelet a dohányjövődéki fogyasztási illetéket és engedélyilletéket emeli fel jelentős mértékben és a dohányjövődék alá rendeli a dohány pótszereket, a pénzügyminiszternek 1222. számú hirdetménye pedig átlagosan 25%-kal emeli fel a dohányjövődék gyártmányainak és a külföldi dohánygyártmányoknak eladási árát. A szivarok közül például a Regalia Media 7 fillérrel, a Britanica 6 fillérrel, a Trabuco 5 fillérrel és a Kuba 4 fillérrel drágult. A cigaretták közül a Coronas 3 fillérrel, a Vitez és a Darling 2 fillérrel, a Memphis 1-5 fillérrel, az Extra, a Király és a Mirjam 1 fillérrel lett drágább, míg a Szimfonia és a Levente fél fillérrel drágult. A nikotexes Levente 1 fillérrel, a nikotexes Szimfonia pedig 0-8 fillérrel lett drágább. A szivarkadohányok között a legfinomabb török száz grammos dobozban 3—, a finom Purzicsán 1-40 P-vel, az ötven grammos Gentry pipadohány 20 fillérrel, a száz grammos legfinomabb magyar dohány 30 fillérrel, a 100 grammos finom magyar dohány pedig 16 fillérrel drágult.

Az 1216. számú pénzügyminiszteri rendelet a söradót és kincstári részesedést a sörle minden hektoliterje és minden hektoliterfok extrakt-tartalom után összesen 1 pengőre emelte, ami mintegy 25%-os többletet jelent.

Az 1217. számú pénzügyminiszteri rendelet a nem erjesztés útján előállított, emberi fogyasztásra alkalmas ecetsav (ecet) után járó kincstári részesedést hektoliterenként és hektoliterfokonként 6-50 pengőre emelte.

Az 1218. számú pénzügyminiszteri rendelet a szivarkapapír és szivarkahüvely után, az 1219. P. M. számú rendelet pedig az ásványolajtermékek után fizetendő kincstári részesedést emelte fel, mégpedig az utóbbiakat 17—78%-kal olyan módon, hogy a mezőgazdasági célra használt adómentes ásványolajtermékeket is megterhelte az emelésnek megfelelő mértékben kincstári részesedéssel. Ezek szerint a mezőgazdasági motorbenzin és gazdasági kisvasúti motorhajtó benzint külön engedély alapján h-kint 8— pengő, a világító kőolaj után 20—, a mezőgazdasági célra használt motor hajtására szolgáló adómentes petróleum után 4— pengő, a mezőgazdasági célra használt motorok és kisvasutak hajtására szolgáló adómentes gázolaj után 11— pengő kincstári részesedés fizetendő.

Végül a 38,100. számú pénzügyminiszteri rendelet a szesz egyedárusági eladási árát emelte fel, mégpedig a fogyasztási szeszt absz. h-kint 480—500 pengőre, az ecetgyártásra szolgáló szeszt 172—180 pengőre, az ipari szeszt 92—100, a víztelenített szeszt 102—110, a motorhajtásra szolgáló víztelenített szeszt 100, a kiviteli szeszt 100, a bor szesztartalmának emelésére szolgáló szeszt 200 pengőre, míg a tudományos és kórházi célokra szolgáló szesz kedvezményes eladási ára fennmaradt.

Beavatott helyen rámutatnak arra, hogy a mostani adóemelések természetesen jelentős kihatással lesznek az állami adóbevételek alakulására. Az 1937—38. évi zárszámadás szerint forgalmi adóból 143-73, a fogyasztási adóból 104-75 és a dohányjövődék bevételeiből 123-27 millió pengő került az állampénztárba. E három jövedelmi forrás összesen 370-75 millió pengő eredményezett. A mostani emelésekkel a helyzet úgy alakul, hogy a forgalmi adóból 190 millió, a fogyasztási adóból 130 millió, a dohányjövődék jövedelméből pedig 150 millió pengő lesz az állam bevétele. Összesen tehát 470 millió pengő tesz ki ezután a bevétel, ami az 1937—38. évekhez viszonyítva mintegy százmillió pengő többletbevételt jelentene. Azoknál az árúknál, amelyeknél csak százalékosan történt meg a nyersanyagok árának emelése, a kormánybiztoság tárgyalja a rendeletek végrehajtásáról.

Pótrrendelet a zsidótörvény fölbontópolitikai rendelkezéseinek végrehajtásáról.

A hivatalos lapban folyó hó 12-én megjelent 3350. M. E. számú kormányrendelet kimondja, hogy az 1939. évi IV. L-c. 16. §-ának a mezőgazdasági ingatlanok átengedése vonatkozó rendelkezéseit, azokra az ingatlanokra, amelyek 1939. május hó 5-én zsidó tulajdonában voltak, alkalmazni kell akkor is, ha a tulajdon az említett idő után nem zsidóra szállott át, kivéve, ha a tulajdonváltás árverés, vagy árverés hatályával magánkézből eladás útján, vagy végül olyan jogügylet alap-

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

T E L E F O N : 111—310, 112—914

Sürgőny cím: MEGALER, BUDAPEST

Foglalkozik:

Mindenmenny tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, **hízlalási hitelek nyújtásával.**

Gazdálkodási intézmény.

Mindenmenny állatkiállítás legelőnyösebben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőnket a helyszínre küldjük.

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CÍMZENDŐK:

BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú és juhoknál:
Budapest - Ferencváros - Marhavásártér
 Sertésekénél:
Budapest - Ferencváros - Sertésvásártér

an történt, amelyhez a hatóság földbirtokpolitikai szempontból hozzájárult.

Földbirtokpolitikai vonatkozású eljárás során mindazokban az esetekben, amelyekben a földművelésügyi miniszter határozata ellen bírósághoz intézett panasznak van helye, a most kiadott pótrrendelet szerint a multévi 7720. M. E. számú kormányrendelet 64. §-a alapján kiállított tanúsítvány nem szolgál annak az igazolására, hogy az érdekelte személy nem esik a földbirtokpolitikai vonatkozású jogszabályoknak a zsidókra fennálló rendelkezései alá. A pótrrendelet értelmében ez a tanúsítványban fel kell tüntetni, még abban az esetben is, ha a közigazgatási hatóságok a tanúsítványt a közigazgatási bíróság határozata alapján állítják ki.

A földbirtokpolitikai vonatkozású jogszabályoknak a zsidókra fennálló rendelkezéseit kereskedelmi társaságra, egyesületekre, vagy egyéb jogi személyre alkalmazni kell, akár 1939. május 5-ik napján állott fenn, akár utóbb állott elő az a helyzet, amelynél fogva a kereskedelmi társaság, egyesület, vagy más jogi személy a földbirtokpolitikai vonatkozású jogszabályoknak a zsidókra fennálló rendelkezései alá esik-e. De a pótrrendelet értelmében nemcsak jogi személyekre vonatkozóan, hanem általában minden esetben a földművelésügyi miniszter állapítja meg az eredeti okiratok alapján és általa szem előtt tartandó egységes elvek szerint, hogy adott esetben fennáll-e az átengedésre kötelezésnek törvényben megállapított feltételei. A bírói jogsegélyt pedig a pótrrendelet kivészi a közigazgatási bíróság hatásköréből és átulajja az illetékes királyi ítéletábrához, mert a földművelésügyi miniszternek földbirtokpolitikai ügyekben hozott bizonyos határozatait ellen az ítéletábrához lehet panasszal élni. Ez a pótrrendelet azonnali hatályba lépett, s annak rendelkezéseit a már folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell, tehát a közigazgatási bíróság ítéletei alapján kiállított tanúsítványok is hatályukat veszítik.

A székfű és a menta értékesítésének szabályozása.

A földművelésügyi minisztérium megbízásából a külkereskedelmi hivatal a legutóbbi napokban a székfű értékesítésével kapcsolatban tájékoztatta a termelőket, illetve gyűjtőket. A Hangya kizárólagos kamillakivitel megbízását a földművelésügyi miniszter további három évre, vagyis 1943. április 30-ig meghosszabbította. Ezzel kapcsolatban sok ellentmondó és legből kapott híresztelés terjedt el, amelyek könnyen megteveszthetők a jóhiszemű emberekre. A való tényállás az, hogy a székfű-felvásárlást azokon a helyeken, ahol a Hangya az értékesítést már beszerzte vagy beszerze, továbbra is a Hangya végzi. Kivételt célokra történő székfű-vásárlást más cég csak a Külkereskedelmi Hivatal előzetes engedélyével olyan helyeken eszközölhet, ahol a Hangya nem vásárol, illetve vásárolni nem kíván.

A mentatermes értékesítésének biztosítására a földművelésügyi minisztérium kötelezte az exportőröket arra, hogy elsősorban minden régi termelővel a kormányzat részéről jóváhagyott egységes elvek alapján természetes szerződést kössenek. Ezek szerint az exportőrök az idei évben 176 vagon menta átvételét vállalták a földművelésügyi kormányzat által megállapított áron. A minisztérium megbízást adott a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának a mentatermesztés irányítására és a termes értékesítésének ellenőrzésére. A kamara a mentatermes terület központján, Nyíregyházán ellenőrző irodát állít fel. A minisztérium gondoskodott arról is, hogy nagy mennyiségű menta kivételre nem kerülhet mennyiségek olajja párolás útján értékesíthetők legyenek.

Módosították a papír felhasználásáról szóló rendeletet.

Az iparügyi miniszter folyó hó 5-én 16,100. szám alatt rendeletet adott ki a papiros előállításának, forgalmának és feldolgozásának szabályozásáról szóló multévi 59,200. Ip. M. számú rendelet rendelkezéseinek kiegészítése tárgyában. A rendelet értelmében a papiros, a kartonlemez és a papíroslemez előállítására, forgalmára és feldolgozására vonatkozóan az 59,200/1939. Ip. M. számú rendelet 1., 2. és 3. §-ában foglalt korlátozások e rendelet 4. §-a második bekezdésében felsorolt papírosanyagokon felül nem vonatkoznak a vámtarifa 500/a. tételezésre alá tartozó kromópapírosra és kromókartonra, 500/b. tételezésre alá tartozó műnyomópapírosra és műnyomókartonra, 501. tételezésre alá tartozó itatóspapírosra és itatóskartonra, 503. tételezésre alá tartozó krepppapírosra tekeresekben és 508. tételezésre alá tartozó papíroira sem.

A pék- és cukrászipari munka vasárnapi szünetelése.

Az iparügyi miniszter 21,400. szám alatt elrendelte, hogy pünkösd vasárnapjától kezdve, vasárnapokon és Szent István-napján a pékparban a kováskészítő munkálatok kivételével minden előállítási munkálatnak szünetelnie kell. Kovászt készíteni pedig a munkaszüneti napokon csak este 8-9 óra között szabad, de azzal a korlátozással, hogy a pékparos a kováskészítésre rendes üzleti segédsegélyzetéből, ha 10 vagy ennél több segéddel dolgozik, legfeljebb 2 segéddel, egyébként pedig legfeljebb egy segéddel foglalkoztathat sorrend szerint, felváltva.

A balatoni, valamint egyéb, Budapest székesfőváros területén kívül lévő gyógy- és üdülőhelyeken az évnek június 1-től szeptember 15-ig terjedő szakában a pékparban az összes előállítási munkálatok vasárnap és Szent István-napján a köznapokra megállapított időponttól délelőtt 10 óráig végezhetők.

Ugyanez a rendelet értelmében vasárnap és Szent István-napján a cukrászok üzleteiben az előállítási munka — a fagyalt és tejszínes készítmények előállításának kivételével — szünetel. A fagyalt és a tejszínes készítmények előállításánál a cukrásziparos, amennyiben rendszerint egynél több, de 9-nél kevesebb segéddel dolgozik, legfeljebb egy segéddel, amennyiben pedig 9 vagy ennél több segéddel dolgozik, legfeljebb 2 segéddel foglalkozhat. Ha a cukrásziparos csak egy segéddel dolgozik, úgy azt csak minden második vasárnap foglalkoztathatja. A munkaszüneti napon végzett munkát a munkaadó a szokásos munkabérenél legalább 50%-kal magasabban köteles díjazni, továbbá a munkaadó köteles a vasárnap foglalkoztatott alkalmazottainak a munkaszüneti napot követő hét valamelyik köznapján egy egész napot vagy a hétnek két köznapján egy-egy félnapot pótpihenőként biztosítani. A Szent István-napján végzett munkáért pótpihenőt nem kell adni.

A gyógy- és üdülőhelyeken a cukrásziparban az előállítási munka, ideértve a hához szülő megrendelések teljesítését is, az ezekre az üzemekre nézve megállapított zárórától, legkésőbb azonban esti 9 óráig végezhető, de déli 12 óra után legfeljebb két, illetve egy segéd foglalkoztatásával, akiknek 50%-os pótmunkabérről és heti pótpihenőnap jár.

Az élesztővel készülő sütemények előállítására vasárnap és Szent István-napján a Budapestnél kívüli gyógy- és üdülőhelyek kivételével a cukrásziparban, valamint a vendéglő-, a kávézó-, a korecsma-, a kávéháza és a kávémerő iparban tilos.

Húszfilleres árvízihégy forgalmába becsátása.

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter folyó hó 19-én az árvízűjuttatás segélyezésére szolgáló 50 filleres felárral 20 filleres névértékű bélyeglet bocsát forgalomba, darabonként 70 filleres eladási áron és 200 ezer példányban. A bélyeg színe barnavörös lesz és a bélyegkép a magyar honvéd hősi kiállását jelképezi, aki az árvíz ellen emelt gát előtt állva, saját testével védelmezi a gátat, valamint a mögötte menekülő kereső anyát és gyermekeit. A bélyeg 20 filleres értékben folyó évi június 30-ig bezárólag hárhóvó szülő postai küldemények bérmentésére használható fel.

A folyékony szénásvány legmagasabb ára.

Az árelőírás országos kormánybiztos 9800. számú rendeletével a belföldön előállított folyékony szénásvány 1939. augusztus 26-án érvényben volt és eddig rögzített gyári eladási árához kg-ként 15 filleres felárral engedélyezett.

Általános halászati tilalom.

Mint már jeleztük, a földművelésügyi miniszter 112,527. számú rendeletével a folyó évben nyílt vizekre nézve az általános halászati tilalom idejét a halászati törvény 1926. évi végrehajtási utasításában megállapított tilalmi időtől eltérően a május 10-től június 5-ig terjedő időben állapította meg, amely 27 nap alatt nyílt vizből halat fogni nem szabad. Ez az általános halászati tilalom azonban nem vonatkozik a Balatonra, a Ferenc-csatornára, valamint a folyókra, holt ágakra és egyéb vízfolyásoknak országhatárt képező szakaszaira. A velencei tavon pedig az általános tilalmi idő alatt is szabad sikvízen húzóhálóval halászni. A sebes pisztrángra nézve az idén is az október 1-ján január 15. közötti, a szivárványos pisztrángra nézve pedig a március 1-április 30. közötti időben, áll, illetve állott fenn a halászati tilalmi idő, amint ezt az 1926. évi 9500. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 21. §-a megállapította.

Az árvízkirosultak illeték- és díjkezdménye.

A pénzügyminiszter 90,570. számú rendeletével a közigazgatási illeték alól mentesítette az árvíz által okozott kár miatt adandó segély iránt való kérelmet tartalmazó beadványt, továbbá az árvíz által megrongált, vagy elpusztított épületek helyreállításához, illetőleg újjáépítéséhez szükséges hatósági építési és lakhatási engedély iránt előterjesztett beadvány, illetve az ilyen beadványokat pótló jegyzőkönyvet és azok mellékleteit, valamint az árvízkirosultak részére kiadandó hatósági építési és lakhatási engedélyeket. Ugyancsak illetékmentesnek nyilvánította az árvízkirosultak juttatott segély felvételéről kiállított nyugtát, valamint az illetékmentes beadványokhoz csatolandó mindennemű okiratot, míg azt más célra nem használják. Egyúttal az illetékmentes kiadványokat és okiratokat a kiállítási díj alól is mentesítette.

Az újságírók legkisebb fizetése és fizetése szabadsága.

A 3333. M. E. számú kormányrendelet folyó évi június hó 1-től kezdve megállapítja az időszakos lapok, valamint a hírlap-tudósító újságok állandó munkaviszonyban álló munkatársainak legkisebb havi fizetését, továbbá kimondja, hogy egy évi szolgálat betöltését követően minden újságírónak és újságíró-jelöltnek évenként 30 napos fizetése szabadság jár, amiben nem lehet beszámítani a törvényes szüneteket, valamint a betegség, katonai szolgálat, családi okok, stb. miatt előfordult igazolt mulasztásokat. A rendelet értelmében semmilyen olyan megállapodás, amellyel valamely hírlapíró a rendeletben foglalt rendelkezésekből folyó jogáról lemond, vagy ezeknél hátrányosabb feltételeket fogad el, míg a rendeletileg megállapított legkisebb munkabérenél kedvezőbb szerződéses megállapodásokat a rendelet nem érinti.

A búza kiörlésének kivétele megállapítása.

A földművelésügyi miniszter 155,600. szám alatt f. hó 11-én rendeletet adott ki, amelyben — tekintettel arra, hogy az országban nagymértékben megszorodtak a nullásliszt-készletek, amelyeknek további fokozása nem látszik kívánatosnak — a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy az a kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malom, amely e rendelet hatálybalépésének napjától folyó évi július 31-ig bezárólag a földművelésügyi miniszter által a Futura útján erre a rendeletre való hivatkozással őrlés céljára kiutaltandó búzamenyiségből részesedik, köteles az ily módon kiutalt búzát egységesen 80%-ra kiörleni. A kiörlési százalékot az őrlésre felbontott gabona mennyisége után kell számítani. A szabadforgalomban bármely malom által beszerzett búzára ez a kiörlési rendelkezés nem vonatkozik.

A malomok a részükre kiutalt búzában ilyen módon való kiörlését az őrlés megkezdése előtt legalább 48 órával kötelesek az illetékes forgalmi adóhivatal malomosztályánál bejelenteni. A 80%-os búzalisztet egységes búzaliszt jelzéssel kell megjelölni, azt a malomnak más lisztfajtával kevernie nem szabad, azt csak sütőüzemek részére szabad eladni, a sütőüzemek pedig ezt a lisztjét csak kenyérszítésre használhatják fel. Ezzel az intézkedéssel a földművelésügyi miniszter helyreállította az egyensúlyt a nullásliszt- és kenyérliszt-készletek között. Egyúttal természetesen arról is gondoskodott, hogy az ily módon kiörlött liszt, valamint az abból süthető kenyér ára a jelenlegi megfelelő liszt- és kenyéráraknál drágább ne legyen.

KÖNYVISMERTETÉS.

Gyümölcsértékesítés. Írta: Székely Artúr dr., a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara titkára. (Budapest, 1940., Gergely R. könyvkereskedése.)

A könnyen romló, gyors értékesítést igénylő gyümölcsfajták forgalombahozatala minden olyan országban, ahol a gyümölcsstermelés fontos gazdasági ágazat, súlyos kérdést jelent. Nálunk főképpen azóta éleződött ki a gyümölcsértékesítés kérdése, amióta a gyümölcsstermelés fejlesztésének hatósági propagandája következtében sok ezer holdra terjedt új gyümölcs-telepítések keletkeztek s ezekhez járultak a visszacsatolt felvidéki és Kárpátaljai gyümölcsstermő területek is. E nagy jelentőségű és temérdek gyümölcsstermelőt közvetlenül érintő kérdérről most jelent meg Székely Artúr dr.-nak nagyszerű, sok szemléltető statisztikai adatot és gyakorlati észrevételt felölelő tanulmánya. Az élvezetes stílusban megírt, mindössze 36 lapra terjedő füzet sorra veszi a bel- és külföldi gyümölcsértékesítés terén mutatkozó jelenségeket, az értékesítés mostani hibáit, valamint azok orvoslásának lehetőségeit. Bevezetésül közli a Magyarország gyümölcsfaállományára és évenkénti átlagos gyümölcsstermesére vonatkozó adatokat. Ezek szerint a Felvidékkel és Kárpátaljával meggyobbodott Magyarország gyümölcsfaállománya körülbelül 39 millió darab, amelyek termése a mult évi kivételesen kedvező eredmény mellett 600 millió kg-ra tehető, míg a tíz évi teimes évi átlagát véve alapul, évenkénti átlagos gyümölcsstermesünk 210 millió kilogrammra tehető, aminek nem egészen 20%-a értékesül kivétel útján, ha az elkészített gyümölcsöt és gyümölcskonzerveket is hozzászámítjuk. Ezek szerint a gyümölcsértékesítés 80%-ban mégis a belső fogyasztásra van utalva. A gyümölcsfogyasztás hazai átlagos fejadagja azonban csak évi 15-20 kilogrammra becsülhető, ami úgy alakul ki, hogy Budapest lakossága fejenként 40-50 kilogramm, az ország többi része pedig fejenként 10-15 kilogramm friss gyümölcsöt fogyaszt. A nyugati államokban ezzel szemben az országos fejadag 40-80 kilogramm között váltakozik, sőt Svájcban 101 kilogrammra emelkedik. Ezért a megnövekedett termeléssel szemben nem elegendő a belföldi fogyasztás, már pedig a háború okozta közlekedési nehézségek nyilván csökkenteni fogják a kiviteli lehetőségeket. A szerző szerint az aránylag alacsony belföldi fogyasztás legfőbb oka nálunk a hazai lakosság nagy tömegeinek alacsony vásárlóképessége, a gyümölcs komoly táplálékértéke ismeretének hiánya, valamint a belföldi gyümölcsértékesítés szervezatlensége. Ezért a belföldi fogyasztás növelésére ösztönző propagandát és az értékesítő szervezet kiépítését sürgeti. Fontos volna a nagy gyümölcsstermő vidékek piacain, kivált az érés heteiben, az értékesítést jobban megszervezni, mert míg ott a termelő természeténél fogva a felvidéki városokban drága pénzért sem lehet jó gyümölcsöt kapni. Ebbe persze beletartozik az is, hogy gyümölcsfajtáink nagy része könnyen romlik és nem raktározható, minél fogva az értékesítésnek gyorsan kell megtörténnie.

Kisgazdák! Uradalmak! Ipari hízalók!

A HANGYA SZÖVETKEZET ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ ALOSZTÁLYA, BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 1.

Bpesti szállítványok címzendők: Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Bpest-Ferencváros-Marhavásártér. Sertészeknél: Bpest-Ferencváros-Sertésvásártér.

az állatértékesítés minden ágazatában a **legkedvezőbb feltételek** mellett áll a gazdatársadalom rendelkezésére. Foglalkozik mindenféle tenyész-, haszon-, hízott állat, valamint beállítani való szilárd és szarvasmarha vételével, eladásával és bizományi értékesítésével.

Hízalási hiteket folyósít kedvező feltételek mellett. Mindennemű állatkivitelt a legelőnyösebben bonyolít le. Szakértőt meghívásra a helyszínre küld.

Távlatcím: „Hangya Budapest“

TELEFONOK: Központ: 18-13-29, 18-78-90
Ferencvárosi sertésbizományosság: 13-27-13
Újpesti sertésbizományosság: 29-55-84
Ferencvárosi marhábólományosság: 18-13-29

ESTEN
ZENDÖK:
s juhoknál:
vásártér

Másik nehézség, hogy a gyümölcsstermeléssel nagyrészt az ország különböző vidékein szétszórta kisgazdaságok foglalkoznak, amelyek természetét nem könnyű a fogyasztó központokba szállítani. Ezért a szerző szerint szükség van állami, illetve közületi támogatásra, aminek legegészségesebb formája szerinte az értékesítés céljait szolgáló különböző közös berendezések, így például hűtőházak építése, továbbá állami csomagolók, aszaló- és lekvárfőzőtelepek létesítése. A belföldi gyümölcsfogyasztás fokozását nagyon elősegíthetnék a szerző szerint a vendéglők és kávéházak, akik egyébként utal a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete által folyó évi március havában rendezett országos kongresszus gyakorlati irányú és megfontolásra érdemes javaslataira. A gyümölcsfeldolgozás tekintetében rámutat a németországi konzervgyártás és konzervfogyasztás nagymérvű fellendülésére és a gyümölcsfeldolgozás hatékonyabb elősegítését nálunk is szükségesnek tartaná a fogyasztásnak az egész évre való elosztódása érdekében. Nagy jelentősége volna továbbá a friss gyümölcs téli eltartásának az erre alkalmas módszerek széles körben való meghonosításával.

A gyümölcsstermelés kérdéseivel a szerző nem foglalkozik behatóbban, minthogy erre a gyümölcsstermelők érdekképviseletét tartja a legilletékesebbnek, eszpon a gyümölcsbetegségek ellen való védekezés fokozását, olcsóbbá tételét, továbbá a belföldön piacra kerülő gyümölcsnek éppen olyan minőségi osztályozását tartaná kívánatosnak, ahogyan a kivitelre szánt gyümölcsöt osztályozzák. Nagyon életrevaló javaslatokat tesz a gyümölcsfogyasztás belföldi fejlesztése érdekében kívánatos propagandára nézve, végül a belföldi fogyasztás fejlesztésének feltételeit a következő három pontban foglalja össze:

1. Az évek minél nagyobb részében legyen kapható friss gyümölcs, továbbá egész éven át elraktározott nyersgyümölcs és a feldolgozott gyümölcs minden fajtája.

2. Lehetőség szerint minden városban és faluban lehessen gyümölcsöt és gyümölcskészítményeket vásárolni, a beszerzés ne kerüljön utánjárásba.

3. A gyümölcs legyen ízletes és étvágygerjesztő, továbbá lehetőség szerint olcsó.

Végül a gyümölcskivittel, az idejéig még bizonytalan gyümölcsstermelés külföldi értékesítési lehetőségeivel, a vasúti szállítás gyorsításával és a szállítási díjkedvezmények kérdéseivel, a hűtőköcsik számának szaporításával foglalkozik Székely Artúr dr. tanulmánya, amely befejezésül Magyarország gyümölcsbehozatalának és kivitelének forgalmi adatait foglalja össze az 1929., 1930., 1937—1939. évekre vonatkozólag, egybevetve azokat Jugoszlávia, Bulgária és Románia gyümölcskivitelével az 1929—1938. években.

A tanulmány szerzője szerint az érdekelteknek a tavaszi hónapoktól, a tügyfakadás és virágzás idejétől kezdve állandóan figyelniük kell a terméskilátásokat, másrészt pedig tájékozódniuk kell a felvevő piacokról. Azután a termelői, valamint a feldolgozó és értékesítő érdekeltségek állandó érintkezésben kell, hogy legyenek egymással és a hivatalos helyekkel az értékesítéssel kapcsolatos kérdések megbeszélése céljából, ami legalább részben elejét vehetné nagy károkat okozó meglepetéseknek, habár a gyümölcsstermelés és értékesítés terén a vevőjéről kockázatot teljesen kizáróbbólni sohasem lehet.

—r—1 dr.

Az angóra-gyapjasnyúl jövedelmező tenyésztése címen izélesen kiállított, rajzokkal és fényképekkel tarkított füzet jelent meg sóvári *Schneider Sándor* dr. tenyésztő tollából, a „Kisfarmer könyvek” kiadásában. A könyv elsősorban a ma olyan sok oldalról felvetett kérdésre kíván választ adni: érdemes-e angóra nyulat tenyészteni? A szerző, aki maga is tenyésztő, hosszú idő alatt szerzett tapasztalatai alapján a hazai viszonyok között és milyen adottságok mellett várható kedvező eredmény vállalkozásától. A takarmányozás, gyapjúkezelés, értékesítés kérdésein kívül, különösen a ketrekkészítéssel foglalkozik hosszasan és részletes útbaigazítást ad azoknak, akik a ketrekeket házilag kívánják elkészíteni. Függelékül a törzskönyvelésre vonatkozó tudnivalókat foglalja össze és törzskönyvelők részére mintalapokat is közöl. Hazai nyúltenyésztőink és mindazok, akik angóra-gyapjasnyúl tenyésztésével foglalkozni kívánnak, bizonyára örömmel fogják üdvözölni a tárgyilagossá, minden üzleti propagandától mentes,

népszerű és magyar nyelven első szakkönyv megjelenését. A könyv ára 2:50 P, beszerezhető a szerzőnél, Budakalászon és a „Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-út 25. szám.

A gazdákörzés köréből.

A gazdasági szakoktatás kisegítő eszközei.

Ma már világos mindenki előtt, hogy korszerű szakismeretek elsajátítása nélkül hazai mezőgazdaságunk nem haladhat előre. A korszerű szakismeretek elsajátítása azonban nem szorítkozhatik csupán az ifjúságra, hiszen ennek legnagyobb része rövid időn belül nem képes eszelekvően értékesíteni a szerzett szakismereteket, mert nem tulajdonosa és legtöbb esetben nem is kezelője a családi birtoknak. Másrészt a gazdáltság csak kisebb hányada a hazai gazdákörzésnek. Ebből nyilvánvaló, hogy ha országos viszonylatban nagyobb eredményeket akarunk elérni a gazdasági haladás terén, úgy a tömegoktatáshoz kell folyamodnunk. Ez azt jelenti, hogy a szakismeretterjesztés körébe bele kell vonnunk az idősebb 25—60 éves gazdákat is, annyival inkább, mert ők a szerzett szakismereteket azonnal át is tudják ültetni a gyakorlati gazdálkodás körébe.

Mind a gazdáltság, mind az idősebb gazdákörzés haladásának legjobb biztosítéka a rendszeres szakoktatás és ennek legjobb eszközei a mezőgazdasági szakiskolák, a téli gazdasági iskolák és a téli gazdasági tanfolyamok. Azonban nagyon elhibázott eljárás lenne, ha kizárólag csak a rendszeres szakoktatást vennék erre a célra igénybe. A gyakorlati gazdálkodás olyan sokoldalú, hogy irányítása sem oldható meg egyedül. Tehát igénybe kell vennünk valamennyi kisegítő eszközt, amely a rendszeres szakoktatást kiegészíti és határossá teszi.

Különböző igénybe kell vennünk a kisegítő eszközöket a felnőttek, vagyis a ténylegesen gazdálkodó közönség irányítása terén. A rendszeres szakoktatás kisegítő eszközei közé tartoznak a nyári tanulmányi szemlék kísérleti és jobban kezelt gazdaságokban, továbbá a vetőmagkiosztások, bemutató kísérletek egyes kisgazdáknál, állat- és terménykiállítások, arató- és talajművelési versenyek rendezése, gazdasági olvasóköri szervezése és sok más közismert intézkedés, amely a gyakorlati gazdálkodás előhaladását célozza.

Egy bizonyos, hogy aki sikeresen akarja alkalmazni a gazdasági szakoktatás kisegítő eszközeit, annak sok élettapasztalattal kell rendelkeznie és mindenekfelett ismernie kell a nép gondolkodását. Sok eredeti ötletességet, leleményességet és nagy tapintatot igényel ezeknek a kisegítő eszközöknek a sikeres alkalmazása. Különösen ki kell emelnem azt, hogy aki a földművelő nép gazdasági előhaladását akarja elősegíteni, annak soha sem szabad hálát várnia, soha sem szabad visszajárnia az eléje görülő akadályoktól és soha sem szabad kedvét veszítenie, ha fáradozása esetleg hiábavalónak bizonyul, hanem újra és újra fel kell venni a harcot az akadályokkal szembe. Nekem már régen jelszavam, hogy aki a földművelő nép előhaladása terén eredményt akar elérni, annak 100 erőegységet kell kifejtenie, hogy abból 1 erőegység valóban sikert hozzon a gyakorlati élet terén. Akiben nincsen ilyen kitartás, az hamar eleséggel.

A gazdasági előhaladást biztosító kisegítő eszközök igénybevételére vonatkozóan igen tanulságos útmutatást ad enesei *Dorner Béla* most megjelent könyve: „Székelyföldi Esetek” címmel. Ez a könyv sok élményt ír le a gyakorlati élet köréből, amelyek hűen tükrözik vissza a szaktudás terjesztése elé tornyosuló akadályokat. De egyszerűen meg tudjuk a könyvből, hogy a szerző milyen eredeti ötletességgel és tapintattal küzdött le az elébe került akadályokat. Ezek a szempontok érdemessé teszik a könyvet arra, hogy mindenki elolvassa, aki a nép szakoktatásával és irányításával foglalkozik. Az átolvasás nem is jelent szellemi munkát, hanem inkább élvezetet, lelki felüdülést. Ugyanis a könyv olyan eredeti kedélyességgel és humorral van megírva, hogy szórakoztató könyvnek is minősíthető. Merem állítani, hogy gazdálkodással foglalkozó egyéneknek ez a könyv jobb lelki szórakozást nyújt, mint sok regény. Amellett pedig nagy érdeme, hogy szinte gyakorlati útmutatást kapunk arra, hogy mi-

ként kell a gazdasági szakoktatás kisegítő eszközeit sikeresen alkalmazni és milyen lelki adottság, szívókitartás, eredeti ötletesség és leleményesség szükséges ahhoz, ha sikert akarunk elérni a földművelő nép irányítása terén.

W. V.

A Tejtermelők Országos Szövetségének 1939. évi működése.

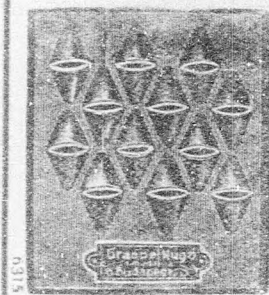
A Tejtermelők Országos Szövetségének az 1939. évi munkásságáról beszámoló rendes évi közgyűlése lefolyását mult számunkban ismertettük. A szövetség elnöksége és igazgatósága ez alkalommal részletes jelentést terjesztett a közgyűlés elé, amelyet nyomtatásban is kiadott. A 112 oldalas jelentés ezáltal is kimerítő képet nyújt a hazai tejgazdaság és a tejtermelés helyzetéről, valamint a szövetség sok irányú, eredményes érdekképviseleti munkásságáról. A jelentést a szövetség az érdeklődőknek költségmentesen megküldi, amíg a készlet tart. Nagyérdékű megállapításai a legszélesebb körök érdeklődésére tarthatnak számot, miért is e helyen kivonatossan ismertjük.

A jelentés megállapítja, hogy az elmúlt esztendő a tejgazdaság számára igen küzdelmes volt. A *szűk és körömfajdság* a tejtermelésre gyakorolt kedvezőtlen utóhatásai még a várakozást meghaladóan jelentkeztek, amihez a *súlyos takarmányozási gondok* járultak. A kedvezőtlen időjárás miatt elégtelen lett a szalaktakarmány- és a kukoricatermés, előbbinek a minősége is gyenge volt, az abraktakarmányok szükséges külföldi pótlása pedig nehézségekbe ütközött. A takarmányárak és a tejtermelés egyéb kiadásai növekedtek, ami a csökkent tejjhozamot kétszeresen terhelte. A tejtermelésnek a szövetség által részletesen feltárt nehéz helyzetét az illetékes kormánytényezők is elismerték, aminek következménye lett a *termelői tejárnak* 2 fillérrel való *felemelése*. A gazdákörzés ezért az intézkedésért teljes elismeréssel adózott a földművelésügyi miniszternek és munkatársainak, mert ezáltal lehetővé vált a tejtermelés folytonosságának biztosítása és a tejtermeléshez fűződő *szociális érdekek megvédése*. Ennek az ármelésnek a tejtermelők részére való maradéktalan biztosítása érdekében azonban a szövetségnek még hosszú ideig sok küzdelmet kellett folytatnia, mert egyes tejvállalatok a felemelt tejár egy részét saját költségeik fedezésére kívánták fordítani.

A jelentés megállapítja, hogy a szövetség tanácsai és szerződésintézkedései alapján kötött szerződések úgy ebben a vonatkozásban, mint más tekintetben teljes mértékben megvédték a tejtermelők érdekeit. Sajnálatos jelenség, hogy a tejtermelők kívánt hatása ismét azokon a vidékeken érvényesült legkevésbé, amelyek pedig amúgy is alacsony tejjárnyalonálkánál fogva erre a legjobban rá lettek volna utalva. Így főleg a *Duna-Tisza közének déli része, a Tiszántúl és a hozzá csatlakozó északkeleti és felvidéki részek* még mindig *viszonylag alacsony tejjárat kapnak*, mert az általában kis tejjelnyeléseket igen nagy gyűjtési, szállítási és egyéb költségek terhelik. E vidékeken naponként ingadozó tejjelnyelések életképes szövetkezetek életrehívását nehezíti teszik és a lefőzött tej rendszeres értékesítésének hiánya ronjja a tejbevetelt. Miután a kedvezőtlen tejtermelési helyzetet nem lehet egyedül az alföldi és keletmagyarországi tejtermelők hibáira és mulasztásaira visszavezetni, a szövetség konkrét javaslatokat is tett a minisztériumhoz e különösen kedvezőtlen helyzetű vidékeknek különleges eszközökkel és áldozatokkal való megsegítésére vonatkozóan.

A TEOSZ a tejtermelők érdekeinek képviselete mellett az elmúlt esztendőben is fokozott súlyt vetett az *önsegítés útján való orvoslásra*. Így felhívta a figyelmet kellő útbaigazítások mellett a tejtermelés, gyűjtés és beszállítás gazdaságosabbá tételének, valamint a tej minősége javításának lehetőségeire. Ezt a célt szolgálták a szövetség körleveleivel mellékelt ismertető füzetek, továbbá a nagy számban rendezett *tejjelnyelési ismeretterjesztő tanfolyamok*. Ez utóbbiak nagy részét az elmúlt esztendőben a szövetség a visszacsatolt felvidéki területeken rendezte, ezáltal is különös figyelemmel és támogatással részesítve e részek tejgazdaságának és értékesítésének fejlesztését.

A jelentés részletesen ismerteli a fentiekben vázolt működést és vármegyéknél külön is közli a tejtermelés és értékesítés helyzetéről közvetlen kiszál-

Új, javított, szabadalmazott Graepel-féle lemeztőrekrosta!

Az összes létező lemeztőrekrostaikat messze felülmúlja, az eddigi világhírű Graepel-féle lemeztőrekrostaiknál 20%-kal nagyobb teljesítőképességgel. A leg-
rövidebb törekasztalnál is tökéletes munkát végez és minden magvesztést kizár. Pénzt, időt, fáradságot takarít meg szab. lemeztőrekrostaik alkalmazásával.
Több százezer kifogástalan üzemből!

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG, malomépítész, gép- és rostalemezgyár
Telefon: 149-073 Budapest, X., Sziávy-utca 20-30. Gergely-utca sarok. Sürgönycim: Graepelék Budapest

Gyárt és szállít még teljes malomberendezéseket, egyes malomgépeket, traurókat és lyukasított lemezeket bármilyen célra.

sok ala
adások
a lehet
gazdálk
nem var
befizet
felhaszn
A folyó
között
Külfö
jégydíri
eredmény
elv szívo
a jégydí
sikerült
feleanny
idejében
A jé
Teleki
vitéz Lu
tékes fő
nek és
szemmel
különbö
főváros
valamint
vező kap
dészt rés
Thege
tisztikara

A Gaz
Szöve
volt négy
kezeléne
töleok áll
hatalmaz
bélyes fá
eigondolá
gazdasági
ügyének
a gazdák
nyosodott
elmúlt na
intézmény
fokozódó
az agrári
és külön
vetkezett
jesztett
a nehéz
ményeiről

A Gaz

Az ezé
titkos tar
ben szívó
ország ko
és beszám
az intéze
Kezeleto
grórnak,
hínytárol
megboldo
sal állítot
tába. Zek
nyozott a
„Gróf Ze
létesített
érdemes l

A közp
vetkezet
ről számo
tehetővel
pengővel
biztosítási
tási ágaz
ágazatban
az életbiz
ki. A kár
tástól elle
ben is ke
ban viszo
a károk
az elzö

A belf
a szövete
a beruház
bocsátás
kezet ösz
millió pen
szemben.
kárpátalja
elszámoltá
pengővel
tisztviselő
a felesleg
és havonk
meg.

Érdeke
tiz év üz

szágl és magántelepek felkérésére akár peres ügyekben, akár bérletátadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Birtok-, bérletátadásnál, átvételnél elvállalja az élő és holt felszerelés felállítását, becsülését.

Vasúti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását, a túlfizetés visszafizetésének kieszközölését.

Megkeresésre minden üzemi és számtartási kérdésben részletes felvilágosítást és kimerítő szakvéleményt ad.

VEGYESEK.

Napraforgótermesztés. A m. kir. földművelésügyi miniszter az 1940. évben termelési szerződés alapján természetű, időszerűen száraz és szokványoszerű tisztaságú napraforgómag q-kinti átvételi árát — az érdekeltekrek hozzájárulásával — 1940 november hónapban 28 P, decemberben 29 P és 1941 január hónaptól kezdve 30 P-ben állapította meg budapesti paritásban. Az árvek és belyvek által sujtott gazdák különlegesen nehéz helyzetét méltányolva, részükre a földművelésügyi miniszter napraforgómag ingyenes kiosztását engedélyezte. A gazdák vetőmagszükségletüket a bevetendő terület nagyságának közlésével közsegük előjárásánál jelentik be. A gazdák az igényelt vetőmagot a Futura R.-T. (Budapest, V., Vigadó-u. 6.) útján haladéktalanul meg fogják kapni. A napraforgómag termelésének megállapított áron történő átvételéről — miként az elmúlt években — a földművelésügyi miniszter gondoskodni fog. A rendelet egyúttal rámutat az olajosnövények termelésének a hazai növényi olajellátás szempontjából fennálló nemzetgazdasági és honvédelmi fontosságára, amely kívánatosá teszi, hogy a napraforgótermesztést felkarolják.

Cukorrépatermesztő eszközök bemutatása. Az ercsi cukorgyár a pusztaszabolcsi uradalommal együttesen, május 15-én Pusztaszabolcson cukorrépatermesztő eszköz-bemutatót rendezett, amelyre a gazdasági társadalmi szervek és Fejérmegye répatermesztőit meghívta. A nagy számban megjelentek közt képviselve volt az OMGE, a Magyar Cukorrépatermesztők Országos Szövetsége, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Keszthelyi Gazdasági Akadémia, a vármegyei gazdasági felügyelőség, valamint Fejér megye nagy-, közép- és kisgazdatársadalmi. A bemutatón a szükséges felvilágosításokat Mailáth-Pokorny János uradalmi főigazgató, Boór Emil uradalmi tisztartó, Melesiczky Gyula uradalmi jószágigazgató, Körbel Henrik cukorgyári igazgató és Böszing Rezső répa-felügyelő adták meg. Munka közben mutatták be a hosszú megfigyelések és szakszerű kísérletek alapján kialakult Wolf-féle cukorrépa-művelési kézikönyveket, amelyek a kapálógépekhez hasonlóan működnek, velük a szántóföldi munka alaposabb, de főleg könnyebb és egy munkás három ember teljesítményét végzi. Így a Wolf-kultivátor napi teljesítménye 1430 négyzetöl, a Wolf-Rapid kapáé 850, a csillagos talajmaró (Fraser) 1000 négyzetöl, amelynek munkája legjobban nyerte meg a tetszést, valamint az átvágó kapa munkája, amelynek segítségével a répacégyelés üteme jelentékenyen fokozható. A tanulságos bemutatás rendezéséért a gazdasági társadalmi szervek és a megjelent gazdák nevében Fabricius Endre m. kir. gazdasági főtanácsos, OMGE h. igazgató mondott köszönetet, kiemelve a cukorgyárak és a répatermelők együttműködésének szükségességét.

A Tiszántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége május 30-án, csütörtökön, délután 1/2 óra körül tartja Debrecenben, a vármegyei háza kitanács-termében választmányi és közgyűlést. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Határozatképesség megállapítása, jegyzőkönyv hitelesítése 2 tag felkérése. 3. Jelentés a szövetség működéséről. 4. A szövetség 1938/39. évi zárószámadata. 5. A szövetség 1939/40. évi költségvetéséről. 6. A tejlélenőrzés módosítására és szarvasmarhatenyésztésünk minőségi fejlesztésére irányuló javaslatok. 7. Egyesületeket érintő F. M. rendeletek ismertetése, újabb OTB határozatok bejelentése. 8. Indítványok, folyó-ügyek.

A Magyararhatenyésztők Országos Egyesülete a május 25-ére tervezett kecskeméti vándorgyűlést és az azt követő bugaci tanulmányi szemlét közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztotta.

A birtoknagyság hatása az aratók keresetére. A „Magyar Statisztikai Szemle” egyik legutóbbi számában érdekes cikk jelent meg Heller András dr. tollából az aratók keresetének megoszlásáról a birtoknagyság szerint. Az 1938. évre kötött aratási szerződések reprezentatív statisztikai felvételéből kiténik, hogy az aratók kereseti lehetősége általában a nagybirtokon kedvezőbb, mint a kis-, vagy középbirtokon. Az összevetés csak az aratási munkára vonatkozik és a statisztika figyelmen kívül hagyja az aratók részére rendszerint jutott egyéb kereseti lehetőségeket, amelyek mint ismeretes, a legtöbbször szintén a nagyobb gazdaságokban biztosítanak tartós munkát az aratóknak az aratási időn kívül. Az összehasonlítás birtoknagyságos csoportok és országos átlagok szerint tünteti fel az aratók keresetét. Csak az aratás és hordás munkabér-

feltételeit tekintve, nincs lényegesebb eltérés sem a birtokcsoportok, sem az országos átlagok között. Bár a 100 hold alatti birtokcsoportban 9-6, a 100—500 holdas csoportban 9-3, az 500—1000 holdas csoportban 9-4, az 1000—3000 holdas csoportban 9-3 és a 3000 holdon felüli birtokcsoportban 9-2% a szemrészes országos átlaga, mégis a kérdés lényegét eldöntő napi aratási kereset a legnagyobb birtokok csoportjában a legkedvezőbb, mert itt is kifejezre jut a nagyobb birtokok kedvezőbb termésátlaga. Egy aratópár napi aratási keresetének országos átlagértéke ugyanis a kisbirtokon 13-43, a középbirtokon 14-54, a nagybirtokon pedig 16-80 pengő volt. A tanulmány közli az aratók gabonakeresetén kívüli járandóságait is. Ezekből az adatokból kiténik, hogy az aratóknak a nagybirtok több esetben ad élelmezést, tehát a nagyobb birtokok aránylag nagyobb súlyt vetnek a munkások megfelelő táplálkozására. A szalmajárandóságra vonatkozó adatok szerint a nagybirtok kevesebb esetben adja ki természetben a szalmarészt, amiből arra lehet következtetni, hogy a nagybirtok gabonatermelésében fontos szerep jut a szalmaszükséglet biztosításának. A külön feltüntetett cséplési munkabérfeltételek a kisbirtokon valamivel kedvezőtlenebbek, mint a nagybirtokon. Az aratási kereset statisztikai feldolgozásával kapcsolatban foglalkozik a tanulmány a birtoknagyságos csoportoknak a munkapiac kialakulására gyakorolt hatásával is és részletezi a munkásvándorlás tanulságait.

A Zalavármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület közgyűlésén György vármegyei m. kir. gazdasági felügyelő, egyesületi alelnök, majd Brandt Sándor dr. alispán, örökös tiszteletbeli elnök és Thassy Kristóf dr. országgyűlési képviselő elnökölték. A közgyűlés tudomásul vette, hogy az egyesület igazgatója, Pröff István m. kir. gazdasági felügyelő tisztségéről leköszönt és eredményes munkásságáért köszönetet szavazott, majd igazgatónak Ferenczy István m. kir. gazdasági felügyelőt választották meg. Az egyesület 12. üzemi évében ellenőrzés alatt állott 65 uradalomban 1858 és 9 községben 140 tehén. Az átlagos évi tejhozam előbbieknél 2800, utóbbiaknál 2040 kg volt. Az egyesület fokozni kívánja a népies állomány ellenőrzését és ennek eredményeképp ez évben újabb 6 községben kezdődött meg az ellenőrzés. Az egyesület irányításával a vármegyéből múlt évben 4012 hízott szarvasmarha került külföldre értékesítésre. A közgyűlés ezután egyhangúan örökös tiszteletbeli elnökké választotta meg vitéz Teleki Béla gróf főispánt és Brandt Sándor dr. alispánt. Kövy József kerületi m. kir. gazdasági főfelügyelő melegen üdvözölte az új tiszteletbeli elnököket, majd hangsúlyozta, hogy az egyesületnek nemcsak a mennyiségi, hanem a minőségi haladásra is súlyt kell vetnie. Így különösen fontos a helyes növénykultúra nevelési és takarmányozási ismeretek növelése. Figyelembe ajánlotta a törzskönyveléssel kapcsolatban a vérvonaltenyésztés fontosságát. Kérte József dr. m. kir. gazdasági felügyelő a földművelésügyi miniszterium állattenyésztési ügyosztályának képviselőjében üdvözölte az egyesületet. Felhívta a figyelmet az üszőakcióra és a miniszterium által apaállattisztálók építésére folyósítandó segélyre. Herodek Sándor dr. OMGE titkár az Országos Törzskönyvelő Bizottság nevében szólalt fel, hangsúlyozva, hogy Zala vármegye állattenyésztésének irányítására a tenyésztő szervezetek a jövőben fokozottabb gondot kívánnak fordítani. Részletesebben foglalkozott ezután az egyesületi működés fejlesztésének lehetőségeivel. Az elnök Brandt Sándor dr. alispán köszönetet mondott megválasztásáért és az üdvözlésekkért. Az állattenyésztést jelentőségének megfelelően kívánja támogatni. Bejelentette, hogy vármegyei bikák vásárlása céljából a törvényhatóság 50,000 pengőt bocsát rendelkezésre és a vármegyei közjóléti alaplól 30,000 pengős, ötévi kamatmentes hitellel kívánnak résztvenni az üszőakcióban. A költségvetéshez és az egyesületi ügyekhez hozzászóltak Kelemen Ernő szövetségi igazgató, Koller István dr., Thassy Kristóf dr., Kovács Sebestény Miklós és Krassovits László igazgatóválasztmányi tagok.

A Sopronvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület nagyon látogatott rendkívüli közgyűlést tartott Losonczy Elemér elnöklésével. A rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy az egyesület készpénzvagyont lehetőleg székhez is alkalmas ház vételére fogja fordítani. Az elmúlt évben az egyesület irányításával a vármegye területéről 8952 szarvasmarhát szállítottak külföldre. Kimondotta a közgyűlés, hogy a miniszteri rendelkezés értelmében átalakul állattenyésztő egyesületté és utasította az elnökséget, hogy az átalakulás részleteit és az alapszabálymódosításokat készítse elő. Hőgyész Pál főispán közölte, hogy a közeljövőben Sopronban új, korszerű vágóhíd és hűtőház épül és ennek elkészülte után konzervgyár létesül, amely a tervezet szerint heti ezer sertést is fel fog dolgozni, úgyhogy a húsertenyésztés nagy fellendülése várható. A hízalási szakosztály 1939. évi zárószámadatainak és az 1940. évi költségvetésének, valamint egyéb egyesületi ügyeknek letergálylása után a közgyűlés egyhangúan úgy határozott, hogy az új állattenyésztési törvény tárgyalása alkalmából a törvény megalkotásában

nagy érdemeket szerzett Baltha Pál min. o. tanácsost üdvözli. A közgyűlés elhatározta, hogy megkeresi az OMGE-t és a Tejtermelők Országos Szövetségét, közbenjárásukat kérve arra nézve, hogy a takarmányhiányra a zöldtakarmányozás kezdetének eltolódására és az abraktakarmányok árának emelkedésére való tekintettel a tej termelői ára további 2 fillérrel emeltesse.

A Hajdúvármegyei és Debrecenvárosi Szarvasmarhatenyésztő Egyesület közgyűlésén Kisfaludy Árpád dr. uradalmi jószágigazgató, egyesületi elnök elnökölt. Piacsek András m. kir. gazd. felügyelő, szövetségi és egyesületi igazgató ismertette az 1938/39. üzemi évi tenyésztési és termelési eredményeit. Ellenőrzés alatt állt 10 uradalmi tehenészetben 233 tehén, ebből 179 volt éves tehén 3162 kg átlagos tejhozammal, az ellenőrzött 7 község, illetve város népies állományából 109 tehén állott ellenőrzés alatt, ezekből 67 éves tehén átlagos tejhozama 2545 kg volt. A debrecenpallagi m. kir. gazdasági akadémia tehenészetének átlagos évi tejhozama 4979 kg volt, egy tehénnek a tejhozama meghaladta a 9000 kg-ot, egyé a 8000 kg-ot, egy harmadiké pedig alig maradt el ettől a határtól. Az igazgató jelentés részletesen foglalkozott a tejlélenőrzés kiterjesztésének nehézségeivel, aminek leküzdése céljából a közgyűlés úgy határozott, hogy az állam és az érdekeltektől törvényhatóságok fokozott támogatását fogja kérni a törzskönyvelés és tejlélenőrzés fejlesztése érdekében.

A Fejérvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület évi rendes közgyűlését ifj. Esterházy László gróf elnöklésével tartotta. Reichardt Béla ügyv. igazgató ismertette az évi jelentést, amelyet részletesen a „Köztelek”-ben már közöltünk. Az igazgató felhívta a tagok figyelmét a meddőség elleni küzdelemre. Az egyesület irányításával külföldre kiszállított hízott szarvasmarhák száma állandóan szaporodik. Így 1939-ben kiszállítottak a német piacra összesen 2707, az olasz piacra 2662 szarvasmarhát. Székke Géza m. kir. gazdasági felügyelő a zöldmező-szakosztály eredményes működéséről számolt be. A kedvezményes fűmagbeszerzési lehetőséggel bevetett terület 71 holdat tett ki. A fűmagtermelő telepek területe meghaladják az 500 kat. holdat. A közgyűlés egyhangúlag úgy határozott, hogy a zöldmező-szakosztályt továbbra is fenntartja a Dunántúli Zöldmező Szövetséggel együttműködve. Kolbai Károly gazdasági akadémiai tanár, a Dunántúli Zöldmező Szövetség ügyvezető igazgatója a szakosztály és vezetőknek támogatást kérte. A közgyűlés hozzájárult az egyesületnek állattenyésztő egyesületté való átalakításához. A végleges átalakulást az őszi közgyűlés határozza el, amikor az alapszabályokat módosítja. Herodek Sándor dr., az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság nevében elismeréssel emlékezett meg az egyesület eredményes működéséről. Hangsúlyozta, hogy az egyesület megartotta vezető szerepét mind a tagok, mind az ellenőrzött tehenállomány számában és kiváló tenyésztési és tejlélenőrzési eredményeket ért el. Elismeréssel emelte ki Esterházy László gróf elnök és Reichardt Béla ügyvezető igazgató eredményes munkásságát, kívánatosnak jelezte a népies állományok ellenőrzésének és az oktató tevékenységnek a fokozását. Majd tájékoztatást nyújtott a borzderes fajtával kapcsolatos új tenyésztési célkitűzésekről. Vitéz Sik István igazgatói tag javaslatára elhatározta a közgyűlés, hogy üdvözli Teleki Mihály gróf földművelésügyi minisztert és Baltha Pál min. osztálytanácsost az állattenyésztési törvényjavaslat elkészítéséért és törvényerőre emeléséért. A közgyűlés elfogadta a bemutatott pénztári zárószámadatokat, a költségvetésről, majd kisebb belső ügyeket tárgyalta.

A Tolnamegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület közgyűlésén Dörgy Frigyes m. kir. gazdasági főtanácsos elnökölt. John Sándor m. kir. gazdasági tanácsos, egyesületi igazgató ismertette az 1938/39. ellenőrzési évi eredményeit. Ellenőrzés alatt állt összesen 2659 tehén, ebből 1800 volt uradalmi és 859 népies állományba tartozó, előbbieknél az évi átlagos tejhozam 3206 kg, utóbbiaknál 2657 kg volt. A legnagyobb egyedi tejhozamot a felsőregi tehenészet „300. Csárdás” tehene érte el 9650 kg tej és 326-9 kg tejszírhozammal. Az egyesület tagjainak tehenei és tehenészei igen jó eredményeket értek el a XI. országos tejlélenőrzési és tenyésztési díjazáson, különösen a kistenyésztők. Az egyesület több mint 5000 tehenet tart törzskönyvi nyilvántartásban. Az elmúlt év folyamán két községben rendezett állatdíjazást. Örömmel emlékezett meg az évi jelentés arról, hogy a törzskönyvelés iránt a vármegye magyarajkú községei is fokozottabban érdeklődnek és e helyeken különösen nagy remény van a szarvasmarhaállomány minőségi javítására. Az egyesület ellátta a törzskönyvelt húsertés- és mangalica állományok ellenőrzését is, összesen 320 kocát ellenőriztek és ezektől származó 3530 malacot jelölték meg és mérték gyarapodásukat. Az egyesület ellenőrzésével az elmúlt évben 6252 hízott szarvasmarha ment ki a külföldre. Az egyesületi közgyűléseken az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőjében Herodek Sándor dr. OMGE titkár vett részt.

Kes
feikéri
hogy a
sárgulá
jek Gr

Gaz
demiát
június
55 éve
termé
később
hivók
közül
találko
Jeszera
Rövid-

Abi
Szövet
mind
elheye
pogács
szövet
garant
és a sz
50% v
pogács
Kelebi
paritás
kereszt
mások
egyéb
a 12-es
pogács
kezet.
ségben
hizlala
a dara
kapha
tartalm
szintén
pillang
szövet
kereszt
szövet

Mun
Iroda
cseléd
(Hajdú
munká
gazdas
Furta
háza,
meke
gazdas
(Kispe
ajánlko
kőci-u
Potorna
lakos
Szabolc
elölge
mezőga
akik h
Közvet
Iroda
mint v
egyházi
mezőga
mellett
vállalni
II. oszt
élelmez
lszt 10
nak 4 k
fűszerp
sok a
ezenfél
1/10 ré
mezést
munkás
a többi
jár (kb.
50 kg b
a lakóh
lakóhely

II
Az id
gés a ta
nap igen
volt. A
hideg id
kezdőd
meleg k
kezdett
szeszély
A no
egészen
Az első
a hőmé
8-a kör

Keszthelyi gazdaszövetkező. Tolnay-Knefely Üdön felkeri az 1905-ben végzett keszthelyi gazdaszövetkezőt, hogy a 35 éves találkozóra, Keszthelyre, a június 15-i sárgulásra jöjjenek el. Részvételi szándékukat közöljék Gruner Ernővel (Keszthely).

Gazdaszövetkező. A magyarvári gazdasági akadémiát 1884-85 és 1886-ban végzett hallgatók június 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják 55 éves találkozójukat Budapesten a Köztelek nagytermében. Amelyben az aranyoklevéllel kitüntetett, később végzetek is részt fognak venni. A meghívók már szétmentek. Aki az egykori hallgatók közül illet kézhöz nem vett volna, szíveskedjék a találkozóról ezúton tudomást venni és részvételt Jeszenszky Pál ny. vezérigazgatóval (Budapest, XIV., Róvid-u. 12.) mielőbb közölni.

Abrakellátásunk biztosítása. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete ezúton közli, hogy mind a Bulgáriából, mind a Jugoszláviából behozott pogácsaféléket már elhelyezte. A szövetkezeten sikerült újabb mákpogácsamennyiséget lekötöni. A mákpogácsánál a szövetkezet 35-37% nyers fehérje- és zsírtartalmat garantál, viszont a jugoszláv gyár által beküldött és a szövetkezet által megvizsgált minta szerint 50% volt a nyers protein- és zsírtartalom. A mákpogácsa ára mindkét részről elvámolva, q-kint: Kelebia határparitásában 19-50, Gyékényes határparitásában 19-80, Barcs határparitásában 19-70, Mura-keresztúr határparitásában 19-90 P, más határállomásokon át az ár megfelelően alakul. A mákpogácsa egyébként igen kedvezményes és pedig a 10-es helyetti a 12-es díjtételben kerül belföldön forgalomba. A mákpogácsát elsősorban hűvös márká részére ajánlja a szövetkezet. Naponta és fejenként 2 kg-ig emelkedő mennyiségben etethető. Sertések, nevezetesen hízó süldők a hizlalási idő első felében, fokozatos szoktatás után, a daracseség 15, esetleg 20%-át kitevő mennyiségben kaphatják. A fejős tehének abrakjában egyéb fehérjertartalmú abrak hiányában — kisebb mennyiségben szintén sikerrel adható — pillangós széna, illetve pillangós zöldtakarmány etetésével egyidejűen. Répa-szeletre a szövetkezet a jövő hét folyamán újabb elfogadást rendelést. Kőtegyán, Lökösháza és Bihar-keresztúr állomásokon át román korpát is hoz be a szövetkezet, amelynek ára q-kint 14-30 P.

Munkaközlés. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint a következő mezőgazdasági cselédek és munkások keresnek munkaalkalmat: Kun Lajos (Hajdúnánás, Hajdú-ut. 52. sz.) 60 társával 6 havi summamunkára ajánkozik; Balázi János és társai bármilyen mezőgazdasági munkára elszereződne, érdeklődők forduljanak Furta község elöljáróságához; Seregely István Kiskunlacháza, éves cselédnek április 1-től elszereződne, nős, két gyermeke van; Gyermán Mihály (Kispest, Rákóczi-u. 95.) mezőgazdasági idegymunkát vállal, 41 éves, nős; Tóth István (Kispest, Rákóczi-u. 95.) mezőgazdasági idegymunkára ajánkozik, 28 éves, nőtlen; Gyermán József (Kispest, Rákóczi-u. 95.) mezőgazdasági idegymunkát vállal, 46 éves; Potornai József, 19 éves, szakiskolát végzett gazda, tiszai lakos (Batthányi-ut. 21.), gazdasági gyakornoki állást keres; Szabolcs vármegye területén a vármegyei m. kir. gazdasági elügyelőség jelentése szerint még mintegy 1500 férfi és női mezőgazdasági munkás van megfelelő munkaalkalom nélkül, akik hajlandók az ország bármelyik részén munkát vállalni. Közvetítésüket az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda a Szabolcs vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség, mint vármegyei hatósági gazdasági munkaközvetítő (Nyiregyháza) közreműködésével intézi. A szabolcs vármegyei mezőgazdasági munkások általában a következő bérfeltételek mellett hajlandók idegen törvényhatóságok területén munkát vállalni: I. oszt. munkás havi 200 kg búza és 10 pengő, II. oszt. munkás havi 140-160 kg búza és 6 pengő, ezenfelül ételmezés személyenként és havonta: kenyérliszt 20 kg, főzőliszt 10 kg, hús férfiaknak 4 kg, nőknek 3 kg, szalonna férfiaknak 4 kg, nőknek 2 kg, só 1 kg, zsír 1/2-1 kg, fűszerezés 3-5 kg, fűszerpénz 1 pengő. Az aratási és hordási munkáért a munkások a fenti bér helyett kapják a fent felsorolt ételmezést, ezenfelül öszi kalászosokból 1/10, tavaszi kalászosokból 1/10 részt, a cséplési munkáért pedig a fent felsorolt ételmezést és 3-3 1/2%-ot. Az állatok mellett alkalmazott idegymunkások részére szokásos készpénzben némi pótlékot adni a többletmunkáért, ami az állatok etetésével és gondozásával jár (kb. napi 20 fillér). Aratásnál biztosítékul kat. holdankint 50 kg búza kikötése szokásos. A munkások vasúti szállítása a lakóhelytől a munkahelyig, valamint a munkahelytől a lakóhelyig a munkaadót terheli.

IDŐJÁRÁS és ÉGHAJLAT.

Rovatvezető: Réthly Antal dr.

Április időjárása.

Írta: Kutin István.

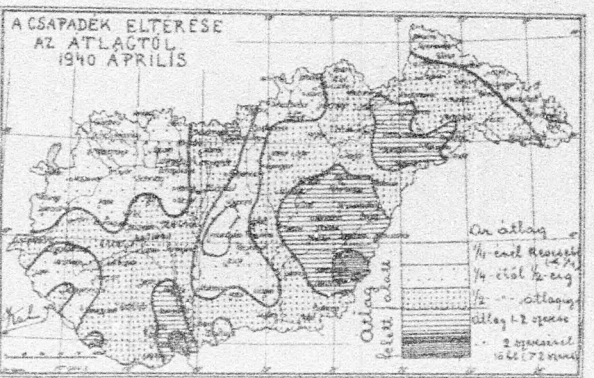
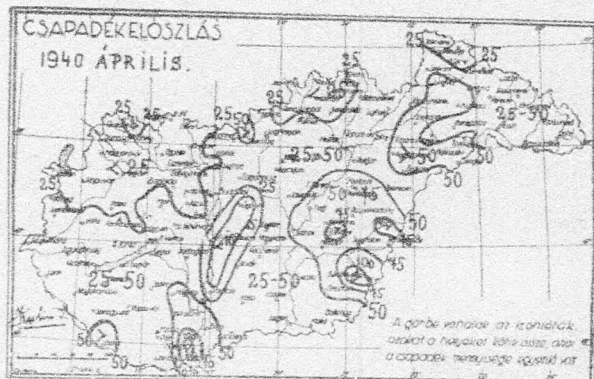
Az időjárásban az elmúlt télen tapasztalt rendkívül erős kilengés a tavasz időjárásában is erősen érezteti hatását. Március hónap igen hideg volt, az elmúlt április pedig a szélsőségek hónapja volt. A hónap első felében az évszakai hideg képest szokatlanul hideg időjárás uralkodott, majd a hónap második felében megkezdődött a nagy hóhiány kiegyensúlyozása, s hirtelen nyári meleg köszöntött be, amelyet a hónap végén erős visszaesés követett. A csapadék területi megoszlása szintén rendkívül szeszélyes volt.

A nappali hőmérséklet a hónap első felében a 15 fokot csak egészen szórányosan érte el, vagy haladta meg vajamivel. Az első két héten nagyobb részt csak 10-14 fokig emelkedett a hőmérséklet, s ismételtén voltak erős visszaesések. Pl. 8-a körül az ország nagy részén az 5 fokot sem érte el a hőmér-

séklet. 15-én délnyugati légáramlás meleg szubtrópusi levegőt szállított hazánkba és hirtelen erőteljes felmelegedés kezdődött. 16-án már országsszerte meghaladta a hőmérséklet a 15 fokot, sőt a Dunántúli 20 fokig szökött fel. A meleg beáramlása tovább folytatódott s a derült égből mellett a napsütés is zavartalanul érvényesülhetett, ennél fogva a hőmérséklet rohamosan emelkedett. A 19-étől 27-éig tartó 9 napos időszakban az ország nagy részén, 1-2 napon pedig országsszerte nyári nap uralkodott, vagyis a hőmérséklet elérte, vagy meghaladta a 25 fokot. Legerősebb volt a felmelegedés 24-én és 25-én, amikor csaknem mindenütt nyári nap volt és igen sok helyen mérték 26, 27 fokos hőmérsékletet, a déli megyékben és a Tiszántúli északi részén pedig 28 fokig terjedt a felmelegedés. A szokatlanul hosszantartó áprilisi nyárnak 27-én hűvös tengeri eredetű levegő beáramlása vetett véget, amit északi vidékekről származó szárazföldi eredetű levegő követett, amely hírtehen 10 fokos lehűlést idézett elő s országsszerte zivataros esőzést váltott ki. A hónap utolsó napján már csak 10-13 fokig emelkedett a hőmérséklet.

Az éjszakai lehűlés a hónap első felében erős volt, majd második felében igen enyhék voltak az éjszakák. A március utolsó napjaiban megindult erős éjszakai lehűlés tovább folytatódott. A hónap első felében 10 napon át az ország nagy részén (sőt egy pár napon országsszerte) másfél méter magasságban is fagypontra alát. legfőbb helyen —1, —3 fokig, az északi megyékben azonban sok helyen —1, —3 fokig, az északi megyékben 16-a után már csak a Kárpátalja egyes részein hűlt le a levegő a fagypontra alá, de rövidesen ott is megszűnt a fagy. 19-étől 29-éig másfél méter magasságban már csak kevés helyen süllyedt a hőmérséklet a 10 fok alá, s többnyire csak 10-13 fokig hűlt le a levegő, sőt egy pár éjjel 15-17 fok volt a hőmérséklet legalacsonyabb értéke. A hónap utolsó napján 10 fok alá szállott éjjel a hőmérséklet.

A talajmenti rétegekben március 30-tól április 15-ig terjedő 17 napos fagyos időszakban 12 napon volt az országban több mint 1/4 részére (gyakran egész területre) kiterjedő fagy és a többi öt napon szórányosan szintén felléptek talajmenti fagyok. A fagy erőssége többnyire az ország legnagyobb részén —2, —5 fok között váltakozott, egyes vidékeken azonban ismételtén —6, —8 fokig süllyedt a hőmérséklet, így főleg a Dunántúli nyugati részén, a Kis-Alföldön, a Tiszántúli északi felében és a Felvidéken, Kárpátalján —10 foknál erősebb fagy is előfordult. A hónap második felében már csak szórányosan léptek fel gyenge talajmenti fagyok, főleg Kárpátalján, 22-e után azonban ott is megszűntek.

Napsütés a hónap első felében, különösen 3-a után kevés volt és voltak napok, amikor egyáltalában nem is sütött ki a nap. Annál több napsütésben volt részünk a hónap második felében, különösen 15-étől 26-áig, amely időszakban naponta legtöbb helyen 8-10, de nem ritkán sokfelé 10-12 óráig keresztül sütött a nap.

A csapadék területi megoszlása rendkívül egyenlőtlen volt, ezért térképeink a csapadékmegoszlást csak nagyobb vonásokban tüntethetik fel. A hónap végén uralkodó erős zivataros esők következtében egészen közeli területeken is igen nagy, helyenkint kisebb foltokon, úgynevezett zivataros göcökön több mint 100%-os eltérés is előfordul. Átlagon felüli csapadék hullott Somogy, Tolna, Baranya és Nógrád megye egy részén s a Tiszántúli nagyobb részén, összesen az ország területének kb. 12-15%-án. Kiseb foltokon, így Mohács és Békéscsaba vidékén az átlag kétszeresénél is több esett. Az országnak több mint 85%-án az átlagnál kevesebb volt a csapadék. Az átlag fele és az átlag közötti csapadéktól kapott szabálytalan eloszlásban a Dunántúlnak majdnem fele, a Felvidéknek és az Alföldnek kb. 1/2-a, a Kárpátaljának több mint fele. Az átlag felénél is kevesebb csapadékot kapott a Dunántúli északi része, a Kis-Alföld, a Balatontól délnyugatra fekvő területek, a Duna-Tiszaköze nagyobb része, a Felvidék középső része s Kárpátalja keleti fele, az ország területének kb. 1/2-a. Pest megyében Kunszentmiklós vidékén az átlag 1/4-énél is kevesebb esett.

A csapadék időbeli megoszlása a következőképpen alakult. A hónap két száraz nappal kezdődött, majd 3-tól 13-ig naponta voltak kisebb mennyiségű adó és többnyire egyenletes eloszlású esők, amelyek közül egy országos volt, négy pedig az országnak több mint felére kiterjedt. 14-től 25-ig száraz időszak volt, s 21-e kivételével csak szórányosan kisebb esők voltak. 26-án erős időszak kezdődött és a hónap végéig az ország minden vidéke ismételtén kapott esőt, s az esőzés május első hetében tovább folytatódott. A hónap utolsó két

napján sokfelé igen erős zivatárokat alakultak ki és az ország több vidékén 30, 40, sőt a Körösök vidékén pedig 50, 60 mm-t is meghaladó heves zápor és felhőszakadás volt. Baranya megye délkeleti szögletében pedig 80-90 mm-t is meghaladó hatalmas víztömeg zúdult alá rövid pár órában belül, ami jóval több, mint az egész áprilisi havj átlagos mennyiség. Jégesőt több napon jelentettek az ország különböző vidékeiről, a jég azonban nagyobb károkat nem okozott. A csapadék túlnyomórészt eső alakjában hullott, a hónap első felében azonban a sík vidékeken is voltak kisebb havazások, a hegyvidékek pedig többször friss hótakarót kaptak. A hótakaró 21-éig mindenütt elolvadt, csak Kárpátalja magasabb hegyein maradt még hó.

A mezőgazdaság szempontjából április időjárásának voltak hátrányai, végeredményben azonban az április előnyös volt s az elmúlt hónapok káros hatásaitól sokat helyrehozott. Az aránylag száraz időjárás kedvező volt a rendkívül megkészt és összetorlódtott tavaszi talajelőkészítési és vetési munkálatok végzésére, azonkívül a vízzel borított területekről a víz levezetésére és a talaj kiszáradására. A hónap második felében uralkodó nyári melegben az öszi, a gyümölcsfák és a szőlők igen erős fejlődésnek indultak és rövid idő alatt hetek mulasztást hoztak be. A nagy meleggel és napsütéssel együtt járó szárazság azonban akadályozta a tavaszi kiképzést és fejlődést. A hiányzó nedvességet bőven pótolták április utolsó és május első napjainak kiadós esőzései s emellett a tavasziak is erőteljesen fejlődni kezdtek. A hónap első felében gyakran fellépő talajmenti fagyok kisebb-nagyobb felfagyást okoztak, szerencsére azonban a fagyos éjszakákat borult és hűvös napok követték, de a fagyos időszak megszűnté után fellépett szárazságban és erős napsütésben a felfagyott és le nem hengerzett növényzetben károsodás állhatott be. A hónap végén a természet üde, zöld képet mutatott.

Az áprilisi csapadékeloszlást a közölt térképek tüntetik fel. Az első a csapadék havi összegének eloszlását, a második az összegnek az átlagostól való eltéréseit szemlélteti.

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. igazgatósága szerdán tartott ülésében megállapította az 1939 november 30-ával zártult üzletét mérlegét. Ez az üzlet kedvezően alakult és forgalma, főként a gépkocsizület erőteljes fejlődése folytán, számottevően emelkedett. Az összes költségek és adóterhek fedezése, továbbá régi kinnlevőségekkel kapcsolatos mintegy félmillió pengőnyi leírások és tartalekolások után az elmúlt üzletév mérlege 101,327-57 P tiszta nyereséggel zárul az előző évi 53,744-83 P-vel szemben.

NYILTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Advertisement for 'SERTÉS HIMBŐELLENES OLTÓANYAG' (Swine Influenza Vaccine) by Dr. Pécsi Dani és István. The ad includes the text 'Termelt és forgalomba hozza DR. PÉCSI DANI ÉS ISTVÁN oltóanyagtermelő Intézet' and 'BUDAPEST, IX., LONYAI-U. 12. Telefonszám: 185-563'.

Advertisement for a horse-drawn carriage by Orenstein & Koppel. The ad features the text '3-6 tonna terhet rossz uton is szállíthat 1-2 lóval' and 'Légengörgő Lovashocsi'. It also includes the logo 'OK' and the text 'Gyártja: ORENSTEIN ÉS KOPPEL MAGYAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG, BUDAPEST, VI., VILMOSCÁSÁZAI-ÚT 31'.

**SZIVÓGÁZMOTOROK
CSUTKA ÉS FA-
TÜZELÉSRE.
MOTOR ÉS GÉPGYÁR
MARTOS ÉS HERZ
Bpest, XIV. Erzsébetkirályné-útja 87.**

**Szekelyföldi esetek. Újdonság!
Erdélyi gazdasági emlékek.**
Elbeszélések.
Írta: **cseszl Dorner Béla**, m. kir. gard. főigazgató.
Ára 2.50 P.
Megrendelhető a "Patria"-könyvkereskedésben
Budapest, IX., Üllői-út 25.
Az összeg előzetes beklüldése mellett portómentes szállítás,
utánvételt 90 fillérrel drágább.

**SZÖLLŐJÉT, TERMÉSÉT,
VETEMÉNYÉT VÉDI
A CSATTOGÓ, VILLOGÓ**

Lármás

TÖRV. VÉDETT
**ALUMINIUM
MADÁRIJESZTŐ**

GYÁRI LERAKAT:
HUSZÁR LAJOS
BUDAPEST, VII., KLAUZÁL-TÉR 6.
Telefon: 14-16-36.

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az árutőzsde kenyérmagpiacán e héten is igen mérsékelt volt a forgalom. Csupán csak egy-egy kis tétel minőségibúza került forgalomba, rozstól ezúttal sem kínáltak eladásra. Hat hét múlva lesz csak Péter és Pál, de a mezőgazdasági termények értékesítési ideje — ügylátszik — nagyrészt már befejeződött. Az összes kalászosok, valamint a hüvelyesek és a magvak kínálata országszerte olyan mérsékelt, hogy a fölös készletek már csak egészen jelentéktelen mennyiségre becsülhetők. Szokványbúzából egyáltalán nem volt e héten kínálat, a néhány tétel piacra került búza minőségű volt és 21-50 pengővel kelt el. A fővárosi nagymalmok éppen úgy, mint a vidéki őrölüzemek búzaszükségletüket ezúttal ismét a földművelésügyi minisztérium kitalálása alapján fedezték. Mivel az országban igen számottevő a nulláslistakészlet és érdeklődés híján értékesítése egyelőre kétséges, az állami kenyérmagkészleteket csak azzal a feltétellel kapták meg a malmok, hogy a búzát 80%-ra egységes kenyérlisztté kötelesek kiőrölni. Ezzel a célszerű és helyes intézkedéssel a sütőipar kívánságának is eleget tett a kormány, azonkívül a korpa- és takarmányliszthiányon is segített. A legeltetés és zöldtakarmányozás folytán egyébként a takarmányozási cikkek iránti nagy kereslet némileg alábbhagyott, aminek bizonyítéka, hogy a búzaeladáskkal kapcsolatos csereszlepek száma is megcsappant.

A búzakivitel terén lényegesebb, említésre méltó esemény nem történt. A svájci gabonakivitelre most már minden bizonytalanság az új kampányban került sor, miután a Svájcban elrendelt mozgósítás akadályozza a szállítás sáma lebonyolítását.

A nemzetközi gabonapiacra, főleg a tengerentúl, lemorzsolódtak az árfohások. Chicagóban a májusi és a júliusi búza 90 cent, a májusi és a júliusi kukorica 63 cent, a májusi és a júliusi rozs 50 cent bushelenként. A winniepi gabonahatáridős piacon a májusi búza 74, a júliusi 76 cent. New-Yorkban az őszi kemény búza 113 cent. Buenos-Airesben júniusra 8-52, júliusra 8-57, augusztusra 8-75 pezo a búza, a kukorica júliusra 4-40 pezo, Rosarióban az augusztusi búza 8-70, az augusztusi kukorica 4-70 pezo.

A forrpiacra, mint már említettük, a forgalom egész héten szűnhetett. Míg a közelmúltban csereszlepek formájában néhány gazdakezen lévő kis rozstétel piacra került korpa- vagy

takarmányliszt szállítása ellenében, addig ezúttal már nem jelentkezett egyetlen eladó sem. A 17-05 pengős budapesti paritásos egység tehát csak névleges. Sem a Nyírségből, sem Pestmegyéből nincs kínálat, úgyhogy a tavalyi 8-6 millió métermázsás rozstermés feleslegé ügyszólván teljes egészében értékesítésre került. Hasonló a helyzet a Kisalföldön is, ahol a kora tavasz folyamán a fölősegeket ugyancsak csere formájában, de más terményekért értékesítették.

Az árpapiacra is napról-napra csökken a forgalom. Az elsőrendű sörárpakészleteket már mind értékesítették és a 22-85 pengős legmagasabb egységár így csak névleges. A gyengébb minőségűek 20-30 fillérrel olcsóbb áron könnyen értékesíthetők, mert a kereslet nemcsak a sörgyárak, hanem a malataüzemek részéről is állandó. Takarmányárpa egyáltalán nem kapható. Ez az állapot immár ötödik hónapja tart, úgyhogy a 18-85 pengős budapesti paritásos egységár szintén csak névleges.

A zabpiac üzletlen. Budapest felé néhány kocsirakomány kelt el 21-15 pengős egységáron, egyébként a vidéki kínálat is a fölősegek legmértékű részét már értékesítették.

A kukorica iránzata jól tartott. Ez az egyetlen takarmány, amelyből a forgalom a mai viszonyokhoz mérten számottevő. Az azonnali szállítási áru ára mult hét óta 20-25 fillérrel emelkedett. A tisztai származású kukorica ára 22-50 pengő körül alakult ki, az egyéb helyről szállított áru 15-20 fillérrel olcsóbb. Jövő havi szállításra 30-40, júliusra 80-90 fillérrel magasabb árakon adtak el nagyobb mennyiségeket.

Állatpiaci szemle.

A folyó héten kevesebb sertést hajtottak fel a budapesti vásárra, mint az előzőn, ezért a gyengébb minőségű sertések ára 1-2 fillérrel emelkedett. Az elsőrendű nehéz zsirsertés és az elsőrendű szedett sertés ára nem emelkedhetett, mert a fennálló intézkedések következtében 1-36 pengőnél magasabb áron a húsparások nem vásárolhatnak sertéseket. Ezt az árat viszont nemcsak az elsőrendű nehéz zsirsertés, de már az elsőrendű szedett sertés is elérte. Ugyanakkor, amidőn a Budapestre való sertéselhajtás mennyisége csökkent, kivételesen az eddiginél nagyobb mennyiségű sertést jelentenek be. Mivel az elmúlt héten és a folyó héten is a Budapestre felhajtott sertésekből kitermelt fehéráru nem fedezte teljesen a főváros zsirszükségletét, úgyhogy azt a meglévő készletből kellett pótolni, az Országos Állatértékesítési Bizottság csak kisebb mennyiségű sertést osztott be kivételre. Elsősorban a szedett és könnyebb sertéseket osztották be azért, hogy a nehezebb, több zsirt termelő sertéseket Budapestre hozzák fel és így a főváros zsirszükséglete biztosítva legyen. A folyó hó 16-i budapesti sertésvásáron az elsőrendű nehéz zsirsertésért 1-35-1-36, az elsőrendű szedett sertésért 1-32-1-36, az angol tőkésért 1-24-1-36, a sonkasertésért 1-20-1-36 pengőt fizettek elősúly kg-kint.

A kormány által importált kukorica szétosztása folyamatban van, tekintettel azonban arra, hogy a jelentkezők technikai okoknál fogva 14 nap alatt nem futottak be minden esetben és sok gazda idejében nem is értesült a szóban lévő akcióról, ezért a kedvezményes áru kukorica igénylések benyújtásának határidejét két héttel meghosszabbították. Az igényléseket a „Futura” központjához, vagy a helyi bizományosokhoz kell benyújtani.

A vágómarhákivitelünkkel csak annyiban történt változás, hogy az elmúlt héten a hús alakjában kiszállítandó marhák minimális bevásárlási ára minden nemnél és minőségénél 6 fillérrel emeltetett elősúly kg-kint. Hangsúlyozzuk, hogy ez azokra a marhákra vonatkozik, amelyeket nem élő állapotban szállítanak külföldre, hanem amelyekkel itthon levágva hús formájában visznek ki. Végül megemlítjük, hogy értesülésünk szerint a közeljövőben megindul a Németországba irányuló juhsháki kivitel is. A szállítási részletes feltételeit valószínűleg a jövő héten fogják közzétenni.

A Kétféleszemes Hivatali piaci helyzetjelentést az ünnepek miatt nem adott ki.

Termény- és takarmányfélék.

Gabonaművek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése. 1940 május 16. I. Készárú. Az árak budapesti paritásában, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Búza 77 kg-os 20-25, 78 kg-os 20-75, 79 kg-os 21-05, 80 kg-os 21-25. Rozs: pestvidék 16-60-16-85, más származású 16-80-17-05. Sörárpa 20-60-20-85, elsőrendű 21-60-21-85, kiváló 22-60-22-85. Takarmányárpa, elsőrendű (65-66 kg-os) 18-60-18-85, középmínőségű 18-10-18-35. Zab középmínőségű 20-90-21-15. Kukorica tisztántúli állomásokról 22-30-22-45, egyéb állomásokról 22-20-22-30. A készáru piacon kötött tényleges ügyletek. Sörárpa: minta szerint, budapesti paritásában (Kisalföld) 22-85. Kukorica: 300 q ab hajó, Kalocsa 21-; 150 q budapesti paritásában, Szolnokon át (gazdarendeltetés) 22-30; 300 q budapesti paritásában, Püspökladányon át 22-45; 150 q budapesti paritásában, júniusra 22-65.

Lisztpiac. (A Budapesti Lisztárjegyző bizottság árjegyzése.) 1940 május 3. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint, a szokásos malmi feltételekkel, helyt Budapestben, legalább 60 zsákra értendő. Búzaliszt: búzadara 39-04-40-04, Ögg, Ög, Öf 38-04-39-04, egységes búzakenyérliszt 32-66-33-66. Rozsliszt: fehér rozsliszt 28-55-30-30, rozskenyérliszt 22-55-24-30.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaszétválogatásának jelentése.) 1940 május 17. Árak Budapestben, q-kint, Kicsinyben: árpakorpa 13-25, borsóhéj 18-25, búzakarpa 14-50, napraforgópogácsa 19-50, lenmagpogácsa 20-50, tökmagpogácsa 20-50, kókuszpogácsa 20-; repecpogácsa 16-50, szárított répaszelet 12-60, rozskorpa 14-50, melász 10-; halliszt 45- P.

Baltoni halliszt. (A Balaton Halászati R-T. jelentése.) 1940 május 14. A baltoni halliszt Siófokon vagy Fonyódon métermázsánként 42- pengő.

Különbféle termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde árjegyzése.) 1940 május 16. Az árak budapesti paritásában, a *gal jelöltek ab feladóállomás, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Kéles, fehér 42-46-; vörös 38-40-; egyéb 35-36-; kék mák* 160-165-; borsó, sterilizált*, Viktória 57-61-; zöld (expressz) 48-

52-; lenese, sterilizált*, nagyszemű 36-47-; közepesemű 27-33-; Kísszemű 23-26-; bab*, fehér szokvány, dunai 30-50-31-25, dunántúli 29-25-29-75, felsőmagyarországi 29-25-29-75, gömbölyű fűrj 33-35-; hosszú fűrj 33-35-; barna 31-35-; tarka 26-50-28-; lucerna, nyers, arankas* 200-240-; ólomzáróll fehérbárcás, legalább 10 q ab Budapest 290-300-; löheremag, nyers, arankas* 160-180-; ólomzáróll fehérbárcás, legalább 10 q ab Budapest 225-230-; bíborheremag* 95-107-; muharmag* 52-54-; bükköny*, szősős 58-68-; csillagfűrt fehér, laposmagú* 22-50-23-50, finom búzakarpa, zsákosztól 14-90-15-10, 8-as búzaliszt zsákosztól 17-05-17-80. A készáru piacon kötött tényleges ügyletek. Borsó: expressz, minta szerint (Csepel) 54-; Mák: kék, minta szerint, ab tisztai állomás 165-; Csillagfűrt: 100 q lapos, minta szerint, somogyi állomás 24-25. Löheremag: 9 q minta szerint, ab Kassa 130-; 5 q minta szerint, ab Kassa 145-; 25 q fehérbárcás, ab Budapest 230-; forgalmi adó. Muharmag: 10 q minta szerint, ab dunántúli állomás 55-.

Magpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete magosztályának jelentése.) 1940 május 17. Az elmúlt héten a tőzsdei forgalom csekély volt, érdeklődés csupán a pötvetés céljaira szolgáló magvak, mint a muhar és köles iránt mutatkozott. Az utóbbiból főleg a vetésre alkalmas prima tettelek találtak könnyen vevőre. A mák ára amerikai keresletre emelkedett. A heremagvak piacán a lucerna és a löhere iránzata el-lanyhult, üzletlet csak szórványosan kötöttek. A megfelelő minőségű bíborherer iránt a várható gyenge termésre való tekintettel van érdeklődés. A bükkönyök piaca tartott, tavasi bükkönyt még kínálnak eladásra. A hüvelyesek piaca csendes. Az expressz- és Viktória-borsó forgalma változatlan áruk mellett lanyha. Babban és leneseben üzletkötés nem volt. Árak helyt vidéki vasútállomások 100 kg-kint, minőség szerint: lucernamag, nyers, arankás 220-245-; fehérbárcás, budapesti paritásában 290-300-; löheremag, nyers, arankás 160-180-; ólomzáróll, budapesti paritásában 225-230-; bíborheremag 95-107-; szősősbükköny 58-68-; tavasi bükköny 40-44-; köles fehér, budapesti paritásában 42-46-; vörös, budapesti paritásában 38-40-; csillagfűrt fehér, laposmagvá 22-50-23-50, Viktória-borsó, sterilizált 57-61-; expressz-borsó, sterilizált 48-52-; lenese, nagy, sterilizált 36-47-; közép, sterilizált 27-33-; kicsi, sterilizált 23-26-; dunai szokványban 30-50-31-25, gömbölyű fűrjbab 33-35-; uradalmi kék mák 160-165- P.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) 1940 május 14. Márkatermészetek kint pengőben: rétszéna Ia 10-10-20, IIa 8-9-60, IIIa 6-7-25, lucernaszéna 12-12-20, búzaszáma 4-10. A felhozott 41 kocsi takarmányból 31 kocsival kelt el.

Budapesti préselttakarmány árak. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A jöszfévárosi pályaudvaron május 6-án és 9-én jegyzett nagykereskedelmi árak: Rétszéna Ia 10-50-10-70, lucernaszéna 12-50-12-70, löhereszéna 11-70 P q-kint.

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavasár. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A május 16-án megtartott vágóállatvásárra felhajtott vágómarhák: bíka Ia 41, IIa 46, IIIa 5, ökor Ia 14, IIa 309, IIIa 36, tehén Ia 32, IIa 99, IIIa 98, összes 680. A vásár iránzata élénk volt. Eladatlanul visszamaradt 5 darab. Kimondottan híztott ökor a vásárra nem hajtottak fel. Május 10-16-ig közvetlen a vágóhidra 477 szarvasmarha érkezett —26-1-06 pengős kg-kinti becslési áron. Csütörtök helyett a vásárt innep miatt folyó hó 22-én, szerdán tartják. Árjegyzés elősúlyban: bíka, tarka Ia —77-82, IIa —66-76, IIIa —50-63, ökor, magyar IIa —60-88, IIIa —46, tarka Ia —97-101, IIa —70-94, IIIa —50-69, tehén, magyar IIa —64-77, IIIa —58, tarka Ia —85-97, IIa —64-84, IIIa —46-63, bivaly, növendék —55-88, Kicsontozni való —26-45 P kg-kint.

Budapesti borjúvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) 1940 május 14. Felhajtás 618 darab szopos borjú, mind elkelt. A vásár iránzata élénk volt. Árjegyzés elősúlyban: Ia 1-06-1-12, IIa —90-1-05, IIIa —56-88 pengő kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jarmosókrók. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R-T. jelentése.) 1940 május 16. Ia belsődi jarmosókrók és beállítani való tinó (tarka) 590-650 kg-cs —76-82, Ia belsődi jarmosókrók és beállítani való tinó (tarka) 500-580 kg-os —72-78, Ia belsődi jarmosókrók és beállítani való tinó (fehér) —76-82, 1 1/2 éves öszö —70-75, 1 1/2 éves tinó —70-75, fiatal friss fejős tehén —85-95 P kg-kint.

Juhgomolya. Az OMTK a kelloén érett és szikkadt teljes juhtejből készült juhgomolya kg-jáért helyt Budapest—Kelenföld pályaudvar vagy helyt Budapest—Jöszféváros pályaudvar 1-60 pengőt fizet a termelőnek.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertésfélének jelentése.) 1940 május 17. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3043, ebből angol 1400 darab volt. Mind elkelt. Élénk iránzat mellett a következő árakat jegyezték: prima szedett 1-30-1-36, közép 1-20-1-28, könnyű jobb —98-1-18, öreg urasági 1-14-1-30, öreg szedett —92-1-10, angol sonkamalac Ia 1-20-1-36, IIa 1-05-1-18, hús 1-64-1-86, zsír 1-86-1-90, szalonna 1-80-1-85, hasított felsertés 1-60-1-76, sovány süldő 1-15-1-30 P kg-kint. A pénteki vásárra a felhajtás 200 drab volt, mind elkelt.

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A május 16-án tartott heti lóvásáron a forgalom lanyha volt. Felhajtottak 548, eladtak 260 darabot. Árak: igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 500-850-; igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 400-630-; számar 35-; alárendelt minőségű lo 85-380-; vágó lo 50-285- P darabonként. Fővárosi vágóra 57, vidéki vágóra 23 darabot vásároltak.

Vidéki állatvásárok. (Az OMTK ártudóstió osztályának jelentése.) A szeszélyes időjárás következtében a vásárok látogatottsága is nagyon változó volt. Továbbra is sertések iránt volt élénk az érdeklődés, de szarvasmarha iránt is fokozódik a kereslet. Az árak jól tartottak, sőt gyengén

emelkedők
jelben köz
megye), me
választott
választott
drb-kint. T
volt nagy
elénk. Pé
miatt a vá
beállítani
drb-kint.
70-75 (50
A vásár.
(Gömör m
növekedt
való süldő
könyű 14
5-10 (18
igásókrók
75, beállít
15-20kg
Felhajtott
300 lovat.
karcisa 14
70, növe
gett malac
töltött 500
igásókrók
borjú 60 P
400-800-
(Pest me
növekedt
110, válas
kg-kint. I
volt. Ács
(100), te
választott
(5) P d
Téj és
ságonak I
ban 1940
Teljes ter
ben) liter
2-40, tejf
kg-ja 3-
(tomb) k
sovány k
trappista
sajt kg-ja
lanok.
Baron
ságonak I
ban 1940
ben. Éf
2-40-3-2
hízom 1-5
1-60-2-2
rántani k
hízott 1-
1-90, IIa
kicsi 3-
1-40, A
eredeti k
forgalom
Zöld-
gatóság
kokban
ben, Z
20-30-
180-;
40-7
lelt 180-
2-10
IIa 4-
20-30-
200-;
szabadf
tett Ia
burgony
Gul Bal
11-05, 1
260-;
25-; 1
5-30-
300-;
Z

emelkedtek. Jelentéseink a következők. (Az árak után zárójelben közöljük a felfajtott mennyiségeket.) **Kápolna (Héves megye), május 6:** igásókör 66, tehén 70, növédekmarha 60, választott borjú 80, beállítani való süldő 80 fillér kg-kint, választott malac 13, könnyű igásló 300, nehéz igásló 450 P drb-kint. Tehénből, növédekmarhából és választott malacból volt nagy felhajtás és a kereslet is főként ezek iránt volt élénk. **Pécs (Baranya megye), május 6:** kedvtőlten időjárás miatt a vásár elmaradt. **Vámospétes (Hajdú megye), május 6:** beállítani való süldő 60-70, választott malac 11-13 P drb-kint. **Veszprém (Veszprém megye), május 6:** igásókör 70-75 (50) fillér kg-kint könnyű igásló 300-350 P drb-kint. A vásár, az állandó eső miatt, nagyon gyenge volt. **Pulnok (Gömör megye), május 6:** igásókör 70 (325), tehén 70 (380), növédekmarha 80 (400), választott borjú 70 (80), beállítani való süldő 90 (300) fillér kg-kint. Választott malac 15 (200), könnyű igásló 250-500 (450), juh 20-30 (150), bárány 5-10 (180) P drb-kint. **Debrecen (Hajdú megye), május 7:** igásókör 60-65, növédekmarha 60, választott borjú 70-75, beállítani való süldő 110 fillér kg-kint. Választott malac 15-20, könnyű igásló 250, nehéz igásló 400 P drb-kint. Felhajtottak 950 drb szarvasmarhát, 1000 drb sertést és 300 lovat. A kereslet élénk volt, az árak emelkedtek. **Nagykanizsa (Zala megye) május 7:** igásókör 70-80, tehén 60-70, növédekmarha 60-65, beállítani való süldő 100, választott malac 110 fillér kg-kint. Könnyű igásló 400-600, nehéz igásló 500-700 P drb-kint. **Sásd (Baranya megye), május 7:** igásókör 75, tehén 80-90, növédekmarha 70, választott borjú 60 fillér kg-kint. Könnyű igásló 300-600, nehéz igásló 400-800 P drb-kint. Eső miatt gyenge volt a vásár. **Alberti (Pest megye), május 8:** igásókör 70-75, tehén 75-80, növédekmarha 60, választott borjú 60, beállítani való süldő 110, választott malac 120-140, juh 48, bárány 60-70 fillér kg-kint. Könnyű igásló 300 P drb-kint. A felhajtás közepes volt. **Ács (Komárom megye), május 9:** igásókör 70-75 (100), tehén 50-70 (100), növédekmarha 60-65 (40), választott borjú 70 fillér kg-kint. Könnyű igásló 250-300 (50) P drb-kint.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 május 6-11-ig jegyzett árak aranypengőben: Tejes tej (kicsinyben) literje -32, teletöltött tej (kicsinyben) literje -10-12, tejszín (kicsinyben) literje 2-20-2-40, tejtél literje 1-10, édes tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-30-3-50, pasztörözött tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-80, főző vaj kg-ja 3-10, tehéntúró kg-ja -90, sovány tehéntúró kg-ja -60, juhtúró kg-ja 2-10-2-20, trappista sajt kg-ja, zsíros 2-2-40, sovány 1-30, emmentáli sajt kg-ja 2-80-3-20. A forgalom közepes, az árak változatlanok.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 május 6-11-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. **Élő baromfi:** Csirke, újdonság 3-60-4-20, sütnivaló 2-40-3-20, tyúk 1-70-1-80, ruca, hizott 1-60-2-10, liba, hizott 1-50-1-90, pulyka 1-1-60. **Leölt baromfi:** Tyúk Ia 1-60-2-20, IIa 1-40-1-80, csirke, újdonság 3-5-5-10, rántani és sütni való Ia 3-4-4-10, IIa 2-10-2-20, ruca, hizott Ia 1-60-2-10, IIa 1-20-1-90, liba, hizott Ia 1-40-1-90, IIa 1-1-1-70, libamáj, kicsinyben, nagy 6-10-10-10, kesi 3-6-6-10, pulyka, hizott Ia 1-45-1-80, IIa 1-10-1-40. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. **Tojás, ládaárú, eredeti 1-51-1-65, ládaárú, kiolvasva 1-65-1-70.** A tojásforgalom közepes, az árak emelkedtek.

Különlélek. Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 május 6-11-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. **Zöldség:** karotta, nagy 20-40-40-100, sárgarépa Ia 140-180-300, IIa 16-22-22-40, petrezselyem Ia 140-180-300, IIa 110-150-150, zeller 80-120-120, karalábé 40-70-70, újdonság (100 drb) 8-50-50-100, karfiol, levéllel 180-220-220, vöröshagyma zöldjével (100 csomó) 2-10-10-12-12, közönséges Ia 9-11-11, IIa 4-8-8, csemege kék 10-25-25-40, fokhagyma Ia 20-30-30, cékla 10-40-40, kelkáposzta, újdonság 200-260-260, fejesalata, melegágyi (100 fej) 6-50-50, szabadföldi Ia 10-34-34, IIa 4-12-12, torma, nemesített Ia 80-90-90, IIa 60-70-70, erős 20-40-40, burgonya, fojtott rózsza 20-40, fojtott sárga 13-17-17, Gül Baba 12-30, nyári rózsza 12-85, őszi rózsza 11-60, Ella 11-65, Krüger 9-80, Wohltmann 9-80, Champignon gomba Ia 260-360-360, IIa 220-300-300, fekete retek Ia 15-25-25, IIa 6-15-15, hónapos retek (100 csomó) melegágyi 5-30-30, szabadföldi 3-30-30, uborka, újdonság 140-300-300, zöldpaprika, újdonság (100 drb) hegyes 8-45-45, töl-

teni való 20-60-60, spárga extra, szőlő 100-170-170, szőlő 80-140-140, Ia 70-100-100, IIa 40-80-80, vékony 15-60-60, sóska, szabadföldi 15-60-60, paraj, tisztított 10-55-55, gyökerez 10-40-40. A forgalom közepes az árak emelkedtek. **Gyümölcs:** alma, elsőrendű, nemes fajta Ia 120-180-180, IIa 90-140-140, másodrendű nemesfajta Ia 90-120-120, IIa 70-90-90, közönséges, válogatott Ia 80-140-140, IIa 60-100-100, dió, hejás 100-115-115. A forgalom közepes, az árak emelkedtek.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 május 6-11-ig jegyzett nagybani árak aranypengőben. **Paprika,** csemege édesnemes 4-10-4-26, édesnemes 3-70-3-80, féledés gulács 3-10-3-20, rózsza 2-30-2-80, erős 1-40-1-50 P kg-kint. **Méz,** pergetett 175-210-210 P q-kint.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 május 6-11-ig jegyzett árak aranypengőben: Ponty, élő, nagyság szerint, nagyban 1-40-2-20, jegelt, nagyság szerint, nagyban -70-1-60, Harscsa, élő, nagyság szerint, nagyban 2-20-3-50, jegelt, nagyság szerint kicsinyben 2-4-4.

Borpiac. (A Magyar Szőlőgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezetének jelentése.) 1940 május 14. A borpiac ország-szerte üzlettel. A kereskedelem csak egész kis mennyiséget vásárol, a termelők által tartott árakon. A borárak nem változtak.

Szesz. A szeszgyedáruságnál az összes szeszfeleségekben - a megállapított új árakon - a forgalom e héten is a rendes keretek között mozgott. **Gyümölcs-pálinka.** A forgalom e héten valamivel erde-sebb volt. Az új gyümölcs-pálinka árak jegyzése a következő: **törkölypálinka** 4-80-4-90, **seprőpálinka** 4-80-4-90, **szilvörtum** 5-10-5-20, **barackpálinka** minőség szerint 7-10-7-50, **bor-párlat, magasfokú** 6-70-6-80, **alacsonyfokú** 6-40-6-50, **avind-lási előkora** 3-75-3-80 pengő (10,000 literfokonként III. táblázat szerint + forgalmi adó).

Országos állatvásárok. 1940 május 20-tól 26-ig. Nem egy-szer megtörténik, hogy valamelyik vásárt különféle okok miatt nem tartják meg. Ajánlatos ennél fogva az illető község előjáróságához fizetett válaszos kérdést intézni, hogy tar-tanak-e vásárt és hogy állatfelhajtás lesz-e? **Május 20-án:** Babócsa, Bükkösd, Dombó, Drávafok, Dunapentele, Duna-szekcső, Gyöngyös, Győr, Gyulakeszi, Ipolyvás, Jászapá-tygyörgy, Kálmánca, Katymár, Kéthely, Kisbárpáti, Kisvárda, Lajosmizse, Lepsény, Miskolc, Mór, Nagyida, Nagylócs, Nagyszőlős, Ókórmező, Peresény, Rimaszécs, Salgótarján, Siklós, Somogyvár, Szegvár, Szenc, Szentgott-hárd, Taracköz, Toponár, Újpetre, Váca, Zalaszentiván **Május 21-én:** Huszt, Kiskunfélegyháza, Nemesdéd, Pápa, Pincehely, Szerednye (juhvásár), Szombathely, Tornaia, Újpest, Vágfarkasd. **Május 22-én:** Balmazújváros, Csapod, Igal, Körösladány, Mucsi, Nagymagyar, Porcsalma, Salánk, Somogyuszob, Tabajd, Tét, Zalaszentlászló. **Május 23-án:** Vasárosbéc, **Május 24-én:** Bőhócsa, Jásztelek, Ogyalla. **Május 25-én:** Alsóság, Baté, Cibakháza, Görcsöny, Him-es-háza, Nagyrákos, Szekszárd, Zala. **Május 26-án:** Monor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. Z. I. báró uradalma. A nagyfontosságú honvédelmi feladatokra figyelemmel tényleg fennáll ez a szolgáltatási kötelezettség. Minthogy azonban túl gyakran fordul elő az igénybevétel és igen terhes, egyik alkalommal szíveskedjenek a fogatát kirendelő határozatot jogorvoslással megtámadni, hogy a fellebbviteli fórum az összes körülmények figyelembe-vételével tudjon állást foglalni, hogy a b. levelükben említett mértékben fennáll-e a fogatszolgáltatási kötelezettség. G. J. dr.

BELVÁROSI PENSIO

Tulajd.: ca. Mártfy E.-né, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 10.,
 főemelet, Apponyi-térnél. Telefon: 353-365. Hőspontli fűtés,
 hideg-meleg fűtés, Díjazás konyha is. Üri társaság. 5101

KORSZERŐ MEZŐGAZDASÁGI ISMERETTÁR

A mezőgazdasági haladás legújabb vívmányai

Az 1940. évi gazdatudományi tokiói kiadvány előadásai

FABER GYÖRGY

Ara: 6.- P.

Megrendelhető:

MAGYAR GAZDATISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNél
 BUDAPEST, V., ARÁNY JÁNOS U. 5.

A szőlő- és gyümölcs telepítésbe fektetett tőke és munka csak akkor nem vész kárba, ha a kártevők ellen védekezünk.

Hogyan? Ezt megmondja a „Szeresd a gyümölcsöt” című növényvédelmi könyvecskénk, melyet 28 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk.

Mivel? ALFA SZŐLŐ-ÉS GYÜMÖLCSFA-PERMETEZŐKEL.

ALFA battériás permetező rezből.
 ALFA magnanymású permetezők sárga-rezből és vasból.
 ALFA Junior alacsony nyomású szőlő-permetező sárgarezből.

(ÖSSZES PERMETEZŐNK ÖLMOZOTTAK.)
 A permetező azonnal szállítható, a vételár a legkedvezőbb részletekben fizethető.

ALFA SEPARATOR R.-T.
 BUDAPEST, XI., CSURGÓI-U. 15. f. d.

Prospektust és árjegyzéket ingyen küldünk.

Újdonság! Most jelent meg!

Régi hiányt pótol a most megjelent

Kertész Ferenc — dr. Nyireddy István:

SERTÉSTENYÉSZTÉS

című műve.

Ára 4— pengő

Kapható a „Patria” könyvkereskedésében,
 Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám.

Eredeti **MELICHAR** fűkaszálók, marokkrakók, kéveketők:

BÄCHER-MELICHARNÁL,
 BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 52.

ÉVFOLYAM.

46-47-48, közép-
 26-27-28, bab*, fehér
 29-30-31, 29-75,
 32-33-34, 35-36,
 37-38, 39-40, 41-42,
 43-44, 45-46, 47-48,
 49-50, 51-52, 53-54,
 55-56, 57-58, 59-60,
 61-62, 63-64, 65-66,
 67-68, 69-70, 71-72,
 73-74, 75-76, 77-78,
 79-80, 81-82, 83-84,
 85-86, 87-88, 89-90,
 91-92, 93-94, 95-96,
 97-98, 99-100, 101-102,
 103-104, 105-106,
 107-108, 109-110,
 111-112, 113-114,
 115-116, 117-118,
 119-120, 121-122,
 123-124, 125-126,
 127-128, 129-130,
 131-132, 133-134,
 135-136, 137-138,
 139-140, 141-142,
 143-144, 145-146,
 147-148, 149-150,
 151-152, 153-154,
 155-156, 157-158,
 159-160, 161-162,
 163-164, 165-166,
 167-168, 169-170,
 171-172, 173-174,
 175-176, 177-178,
 179-180, 181-182,
 183-184, 185-186,
 187-188, 189-190,
 191-192, 193-194,
 195-196, 197-198,
 199-200, 201-202,
 203-204, 205-206,
 207-208, 209-210,
 211-212, 213-214,
 215-216, 217-218,
 219-220, 221-222,
 223-224, 225-226,
 227-228, 229-230,
 231-232, 233-234,
 235-236, 237-238,
 239-240, 241-242,
 243-244, 245-246,
 247-248, 249-250,
 251-252, 253-254,
 255-256, 257-258,
 259-260, 261-262,
 263-264, 265-266,
 267-268, 269-270,
 271-272, 273-274,
 275-276, 277-278,
 279-280, 281-282,
 283-284, 285-286,
 287-288, 289-290,
 291-292, 293-294,
 295-296, 297-298,
 299-300, 301-302,
 303-304, 305-306,
 307-308, 309-310,
 311-312, 313-314,
 315-316, 317-318,
 319-320, 321-322,
 323-324, 325-326,
 327-328, 329-330,
 331-332, 333-334,
 335-336, 337-338,
 339-340, 341-342,
 343-344, 345-346,
 347-348, 349-350,
 351-352, 353-354,
 355-356, 357-358,
 359-360, 361-362,
 363-364, 365-366,
 367-368, 369-370,
 371-372, 373-374,
 375-376, 377-378,
 379-380, 381-382,
 383-384, 385-386,
 387-388, 389-390,
 391-392, 393-394,
 395-396, 397-398,
 399-400, 401-402,
 403-404, 405-406,
 407-408, 409-410,
 411-412, 413-414,
 415-416, 417-418,
 419-420, 421-422,
 423-424, 425-426,
 427-428, 429-430,
 431-432, 433-434,
 435-436, 437-438,
 439-440, 441-442,
 443-444, 445-446,
 447-448, 449-450,
 451-452, 453-454,
 455-456, 457-458,
 459-460, 461-462,
 463-464, 465-466,
 467-468, 469-470,
 471-472, 473-474,
 475-476, 477-478,
 479-480, 481-482,
 483-484, 485-486,
 487-488, 489-490,
 491-492, 493-494,
 495-496, 497-498,
 499-500, 501-502,
 503-504, 505-506,
 507-508, 509-510,
 511-512, 513-514,
 515-516, 517-518,
 519-520, 521-522,
 523-524, 525-526,
 527-528, 529-530,
 531-532, 533-534,
 535-536, 537-538,
 539-540, 541-542,
 543-544, 545-546,
 547-548, 549-550,
 551-552, 553-554,
 555-556, 557-558,
 559-560, 561-562,
 563-564, 565-566,
 567-568, 569-570,
 571-572, 573-574,
 575-576, 577-578,
 579-580, 581-582,
 583-584, 585-586,
 587-588, 589-590,
 591-592, 593-594,
 595-596, 597-598,
 599-600, 601-602,
 603-604, 605-606,
 607-608, 609-610,
 611-612, 613-614,
 615-616, 617-618,
 619-620, 621-622,
 623-624, 625-626,
 627-628, 629-630,
 631-632, 633-634,
 635-636, 637-638,
 639-640, 641-642,
 643-644, 645-646,
 647-648, 649-650,
 651-652, 653-654,
 655-656, 657-658,
 659-660, 661-662,
 663-664, 665-666,
 667-668, 669-670,
 671-672, 673-674,
 675-676, 677-678,
 679-680, 681-682,
 683-684, 685-686,
 687-688, 689-690,
 691-692, 693-694,
 695-696, 697-698,
 699-700, 701-702,
 703-704, 705-706,
 707-708, 709-710,
 711-712, 713-714,
 715-716, 717-718,
 719-720, 721-722,
 723-724, 725-726,
 727-728, 729-730,
 731-732, 733-734,
 735-736, 737-738,
 739-740, 741-742,
 743-744, 745-746,
 747-748, 749-750,
 751-752, 753-754,
 755-756, 757-758,
 759-760, 761-762,
 763-764, 765-766,
 767-768, 769-770,
 771-772, 773-774,
 775-776, 777-778,
 779-780, 781-782,
 783-784, 785-786,
 787-788, 789-790,
 791-792, 793-794,
 795-796, 797-798,
 799-800, 801-802,
 803-804, 805-806,
 807-808, 809-810,
 811-812, 813-814,
 815-816, 817-818,
 819-820, 821-822,
 823-824, 825-826,
 827-828, 829-830,
 831-832, 833-834,
 835-836, 837-838,
 839-840, 841-842,
 843-844, 845-846,
 847-848, 849-850,
 851-852, 853-854,
 855-856, 857-858,
 859-860, 861-862,
 863-864, 865-866,
 867-868, 869-870,
 871-872, 873-874,
 875-876, 877-878,
 879-880, 881-882,
 883-884, 885-886,
 887-888, 889-890,
 891-892, 893-894,
 895-896, 897-898,
 899-900, 901-902,
 903-904, 905-906,
 907-908, 909-910,
 911-912, 913-914,
 915-916, 917-918,
 919-920, 921-922,
 923-924, 925-926,
 927-928, 929-930,
 931-932, 933-934,
 935-936, 937-938,
 939-940, 941-942,
 943-944, 945-946,
 947-948, 949-950,
 951-952, 953-954,
 955-956, 957-958,
 959-960, 961-962,
 963-964, 965-966,
 967-968, 969-970,
 971-972, 973-974,
 975-976, 977-978,
 979-980, 981-982,
 983-984, 985-986,
 987-988, 989-990,
 991-992, 993-994,
 995-996, 997-998,
 999-1000, 1001-1002,
 1003-1004, 1005-1006,
 1007-1008, 1009-1010,
 1011-1012, 1013-1014,
 1015-1016, 1017-1018,
 1019-1020, 1021-1022,
 1023-1024, 1025-1026,
 1027-1028, 1029-1030,
 1031-1032, 1033-1034,
 1035-1036, 1037-1038,
 1039-1040, 1041-1042,
 1043-1044, 1045-1046,
 1047-1048, 1049-1050,
 1051-1052, 1053-1054,
 1055-1056, 1057-1058,
 1059-1060, 1061-1062,
 1063-1064, 1065-1066,
 1067-1068, 1069-1070,
 1071-1072, 1073-1074,
 1075-1076, 1077-1078,
 1079-1080, 1081-1082,
 1083-1084, 1085-1086,
 1087-1088, 1089-1090,
 1091-1092, 1093-1094,
 1095-1096, 1097-1098,
 1099-1100, 1101-1102,
 1103-1104, 1105-1106,
 1107-1108, 1109-1110,
 1111-1112, 1113-1114,
 1115-1116, 1117-1118,
 1119-1120, 1121-1122,
 1123-1124, 1125-1126,
 1127-1128, 1129-1130,
 1131-1132, 1133-1134,
 1135-1136, 1137-1138,
 1139-1140, 1141-1142,
 1143-1144, 1145-1146,
 1147-1148, 1149-1150,
 1151-1152, 1153-1154,
 1155-1156, 1157-1158,
 1159-1160, 1161-1162,
 1163-1164, 1165-1166,
 1167-1168, 1169-1170,
 1171-1172, 1173-1174,
 1175-1176, 1177-1178,
 1179-1180,

Márkás, gyárilag javított, új kaszákkal felszerelt **fúkaszalógépek,**

Delta 3 soros **répakapák,** teljesen új kivitelben, előnyös árban beszerezhetők:

László és Fia
műszaki és gépkereskedők
Budapest,
V., Aikotmány-utca 25.

ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
V., Báthory-u. 3.
Vesz és elad használt mezőgazdasági gépeket

ÁLLANDÓ RAKTÁRKÉSZLET
Igazos, traktor és gőzke-
kések acélból.
Boronatárasítók, szénagyűjtő-
és kultivátor-fogak, Fla-
net-kapácsok szilícium
acélból.
Eke, vetőgép, tárcsás-órona,
lökaps és egyéb mező-
gazdasági gépekalkatrészek.
Műszaki cikkek, kenőolaj-
ok.
Olcsón beszerezhetők: a
világhírű Pips-jegyű gép-
alkatrészek, a világ összes
gyártmányú fúkaszaló-
aratógépekhez. 5088

KOCSIK
mindenfajta, kocsi-
alkatrészek, gumikerekek,
kocsik, lövészszámok,
legelőszobák. Javítások,
cserek legelőszobákban
BEREND KOCSIVÁRTÓ
nál, Budapest, VII.,
Péterfy Sándor-u. 7. 5237

HÁROMSZÁZ nógárdában,
Ászódnál, fensík, mindent-
termő, épületekkel, erdővel el-
adó háromszázötvenért. Kallós
Dezso, Rákócsháza. 1397

HASZNÁLT GAZDASÁGI
GÉPEK ÉS OLCSÓ ALKAT-
RÉSZEK speciális beszer-
zést forrása Barna László
okl. gépészmérnök, Buda-
pest, V., Báthory-u. 9. 6325

ELÉVÁTOR, traktorátáras, fű-
kaszalóval eladó jó üzemi-
állapotban a Barnabéti gazda-
ságban, u. p. Nagykönyvi 1789

Kocsik
hintók, Esterházi, két-
kerékű, tej- és gyümölcs-
hordókocsik, alkatrészek,
paradics- és igáslo-
számok, nyerges, javítá-
sok és cserek
legelőszobákban
STERNER KOCSIVÁR-
TÓNÁL Budapest, VII.,
Kisberdősor-u. 6.
(Rákóczi-út Elvadás-
nok) mellett

ÜRME NYI KÁROLY
Gépeladás — vétel
Budapest, V., Báthory-u. 7
(Hovet-utca szög.)
Telefon: 124-134

ELADÓK 38 HP Cormick
108.000. sz., törés, repedés,
hegesztésmentes, generálisan ja-
vítva. Hofherr 54 collos,
68.000. sz., végig gyűrűs cséplő,
aigó Budapest, XIII., Szegedi-
út 7. 1670

Traktorok javítása!
(Henger- és főtenge-
ly-köszörülés, csapágy-
öntés, alkatrészek)
garanciával legelőszobákban.
Kedvező fizetési
feltételek!
Salgó Márton B. T.
BUDAPEST,
XIII., Szegedi-út 7.
(Béke-térnél) Díjmentes
szakértői felülvizsgálat

ELADÓK 40-levelű traktor-
átáras, Medicina előtéttel, csil-
lagos, gyűrűs és sima vasbongor,
fogatótárcsák, kettőscikk,
szénagyűjtők, kultivátorok,
narhaméreg, vetőgépek, lö-
bereszkók, kéveköztároló-
gépek, fúkaszalók, hatos Hof-
herr gőzszán Adler Tibornál,
Rétság. 1740

Szénsavas takarmánymész-
szükségletét megélt besze-
rezné, saját érdekében kér-
jen árajánlatot
BERCZELLER JENŐ
Budapest, V., Nádor-u. 12.
Telefon: 123-343

BRONZPIVAKATOLÁSOK kap-
hatók 70 fillérért árban Bernédy
Irma államilag ellenőrzött tele-
pen, Felsőoldvég, posta Kölesd,
Tolna megye. 409

VÉTEL
Kisvasúti
használt
sineket
és felszerelési tárgyakat
legmagasabb áron
vásárolja
Orenstein & Koppel
magyar r.-t., Budapest,
VI., Vilmos császár-út 31.
2085

TÁRSASÁGOK 40-levé-
lőt, jókárban lévő, keres-
zomai megvételre (Pólykúrti
Gazdaság, Szécsény. 1710

KAZANT, 8 HP-t, használtat,
de jó állapotban lévő, buz-
lósát is megvételre keressünk.
Bészletes ajánlatok Tömör-
köny-Péteri Bérmezőgazdaság, Pál-
monostora címre küldendők.
1753

BÉRELET
BÉRELET, 4-600 m. holdast
jóminőségű kerek októberi
átvételre. Mayr Rudolf, Ho-
mok, Szolnok m. 1675

KERESER beregmegyei 15-
vonal mentén fekvő teljesen
árvizmentes, dobányt, búzát,
lőherét termő, sik felváltó
kilenetizálásban szántó, 714
magyar holdas birtokomra ópa-
déképes használatot 1940.
évi november 1-ére. Érde-
klődők július 1-ig jelentkezhet-
nek Schneider Istvánnál,
Budapest, Petőfi Sándor-utca 7.
1709

BÉRELDŐ Vatta községben,
Borsod megye, 221 m. hold
szántó gazdasági épületekkel,
lakóház nélkül, október 1-től.
Piotényi Gézaé, Budapest,
Kaas Ivor-u. 6. 1708

BÉRELTETÉ betársulok, vagy
bercek középbirtokot, főleg
Tiszántúl. Hajnal, Debrecen,
Széchenyi-utca 26. 1707

BÉRELTÉS októbertől 80-
100 kat. hold előrendű birtok-
ot épületekkel, 40-holttal,
Pesthez 100-150 km-re, vasút,
műút mellett, Lakással előny-
ben. Ajánlatokat: vízfő N. L.,
Pozsony-út 28., II. 5. 1676

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

Raktáron tartó alkalmi árú új és használt
gépalkatrészek:

Cséplőgépek 38", 54"
Számakazalók
Lokomobil 6-os
Kosfák, triórok
Csatártrók
Tengeriszorolók
Daráló, fogószorók
Szecska-
KDC, CEJ, Lanz-Goliát
Telszeparátorok, tejbűtők
Vajkapók, valgyúró
Szartépek:
Asványi, Tornádó
Kéveköztároló gépek

TRAKTORESZKÖZÖK:
2-, 3-, 4-vasú mélyszántó-
cékek 5-vasú tarlószántó-
cékek 39, 40 levetű boronák
Lánctalpas traktorok
Vetőgépek:
egyszerű és kombinált
Burgonyafúleszközök
Trágya-
Fogócsék, lökapsák
Egyirányú hengerek
Rügös kultivátorok
Tárcsaboronák
Selector megasztító

BARNA LÁSZLÓ okl. gépészmérnök
Budapest, V., Báthory-utca 9. Telefon: 126-025

Vízfordóajt,
trágyaszállításra alkalmas kivitelben is,
ürtartalom szerint 2-4 mm kifogástalan
generált vaslemezből készítve, 35 mm
belméretű rézc-
appal, kívül-belül olajjal
mázolva.
5220
Fémipari és Kereskedelmi Vállalat Kft.
Budapest, VI., Váci-út 69. Tel.: 291-764

Kipusztult őszi vetés helyett
és víz miatt későn vehető földeken termeljünk
OLAJJÖZÖN olajmagot.
Vethető május végéig!
Szerződéses termelés feltételeit közli: az
"OLAJJÖZÖN"
5296
Any- és Elszaporító Telepeinek Központja
Budapest, IV., Váci-u. 56/58. Tel.: 181-453

Szudáni fűmag
33%-os csirakepességű, 150 méterházasig,
amíg a készlet tart, kapható
FREY ZOLTÁN cégnél
Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 22. Tel.: III-910
Mezőgazdasági termények vétete és eladása

BÉRELTÉS októbertől 80-
100 kat. hold előrendű birtok-
ot épületekkel, 40-holttal,
Pesthez 100-150 km-re, vasút,
műút mellett, Lakással előny-
ben. Ajánlatokat: vízfő N. L.,
Pozsony-út 28., II. 5. 1676

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

BUDAPESTTŐL 54. járási szé-
khelytől 2 km-re, főúton men-
tén, Nógárdában 220 kat. hol-
das birtok, jó épületekkel
használatra ad, aratás utáni
átvételre. Mérey Ernő, Buda-
pest, IX., Erkel-u. 20. 1674

ELADÁS
I PÁR Fowler-gézek teljes
felszereléssel, teljesen üzemi-
képes, igen jó karban, eladó.
Töpezerer gazdaság, Rád, Nóg-
rád megye. 1878

MARHAMÉRELEG gyári új,
raktárról szállítható, futá-
nyos áron. Ürményi Károly
cégnél, Budapest, Báthory-
utca 7. 6400

Csépléshez, gőzszántáshoz,
kazántüzeléshez, házfűtéshez
Tatai szén és brikett
MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
Budapest, V., Zoltán-u. 2.

Generáljavított új állapotba hozott
30 HP, 70.000 szám körüli,
egy kipuffogós, szántásra alkalmas
CORMICK-TRAKTOR
hozzávaló 4-6-vasú ekével azonnali szállí-
tásra kapható. Használt traktorát becsere-
ljük.
Szántógépkereskedelmi kft.
Budapest, V., Aikotmány-utca 20. Telefon: 120-521

Kérje hosszabbított típusú
Cséplőink újításait
ismertető prospektusunkat
M. Kis. Állami Gépgyárak
vezérlőgymökökége
Nemzetközi Gépkereskedelmi r.t.
Budapest, V., Vilmos Császár-út 32.

21. S
Kisbirtok
8 fillér, va
hirdetési díj
50% engedély

Jellegűs
csakis m
posta
meilleki
tovább

Dijatlan ál
Az 50 év óta
Gazdasági
állás (Budap
jános-utca 5.
tező tagjai
betöltendő áll
Minden urad
ságnak, bérme
hogy betöltes
erőt (főmunk
vevő, segédit
Gazdasági
ette, min
beljáró

BETÖLTÉ

OKL. GAZ

A HARTAI
betöltést az
mál belépés
mát végzett
gyakorlatok
bell pályázat
szereve az il
gához címze
küldendő be
desre azonnal

OKLEVÉL
símik intenzív
megyei urad
jó uradalmi
sajátkezűleg
jűk eddigi me
jányi felkelt
latokkal, am
küldetnek, u
(Baranya m.)

KERESTETI
démát végze
ság, segédit
hány évi gya
tisztireadály
ben részesei
bizonyítvány
melyek viss
nek — H
Budapest, B
küldendők.

GAZO

GYAKORLAT
tény segédit
belépésre A
szá, Lepsény

ALULIROTT
len, kat vall
középiskolán
iskolán végz
Igazán tan
rend-kező, h
kákban is
józanletű,
segédítésre
sőbb a csépl
ket is végzi
elfoglalando
teleknek meg
levében kö
taikat, eddi
munka- és h
fizetési igény
egyelőre ide
havi felm
Frépostás
gazdasági,
megye

ANTÓNIA-m
azonnal felv
képzett gazd
gazdálkodás
lentkezés hi
tokkal: Sz
pest, Veres

SZÁ

SZÁMTARTÓ
erőt keresők
lönbség nél
csakis irás
szébet, Buda
ház-utca 10

GÉ

MEGBÍZHAT
július 1-ere
traktorhoz
hány László
nánás.

KÖL

TRAKTORSZ
gyakorlatl
lőt keres a
bérmeadalm
megye.

KERESÉNK
ható, szere
vagy ispani
lésére. Ajánl
lőny 1745"
adhatatlaba

ÁLLÁS

OKL. GA

OKLEVÉL
éves, állást
X., Kápolna

Ha könnyűszerrel
sok vizet akar,
vásárolja a
Mezőgazdák
zuhatag-
kútját

Rozsdamentes
kivitelben is kapható.

Régebben vásárolt
zuhatag-kutakhoz
alkatrészeket szállítunk.

Arjegyzéket és alkatrészárjegyzéket küld.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

HŰTŐSZEKRENYEK

5225

Tejhűtők
Jégre Jégkészítő-gépek Villanyra
Hűtőkamrák

HENNEFELD
Jégkészítőgyár

Budapest, VI., Ó-utca 6. el.: II-026, II-646

**Használt olaját
regenerálja**

vagy meg-
vásárolja az

6923

**„OLEA“ OLAJTISZTÍTÓ IPARI
KFT.**

Budapest, IX., Soroksári-út 45. Tel.: 137-681

Csere. Országshírű festőművész össze-
kötetést keres kulturált műbarát
földbirtokosokkal és nyaralótul-
ajdonosokkal, akik

bizonyíthatólag 800-1000 pengőt érő
képért a művészt és feleségét legalább
egy nyári hónapra vendégül látnák,
lehetőleg festői vidéken.

A hirdetés adatáért felelősséget vállal és a válaszokat
szíveségből továbbítja: Melkvi József gimnáziumi tanár,
Budapest, XIV., Thököly út 61. III. em. 5261

Jugoszláviában
legeredményesebben hirdethet az

Állattenyésztés és Mezőgazdaság

Tierzucht und Landwirtschaft
Stocarstvo i Poljoprivreda

három nyelven megjelenő
mezőgazdasági szaklapban.

Szerkesztőség: Sombor, Kr. Petra ul. 43.
2064

Az OMGE Ingatlanforgalmi Osztályának hirdetései
Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám. Telefon: 181-040

Eladó:

Semlyét út 39. gyönyörű kilátású 758 □-os
telek kis házzal.

Diósdon öszibarackos, 4 szobás házzal.
Pesttől délre 60 holdas, birtok úrlakkal.
Pesttől északra, Duna mellett, 66 holdas,
8 szobás kastélyal.

Pest megyében: 68 holdas szőlő, gyümölcsös, malom.

Tiszafürednél 225 holdas tanya-birtok.

Velencei tónál 500 holdas kastélyal.
Nagykorösnél 115 holdas úrlakkal,
szőlővel

Nógrádban: festői vidéken 500 holdas,
emeletes kastélyal.

Besztergom mellett 60 holdas, szőlővel,
gyümölcsösrel.

Veszprémben: 476 holdas, szénbánya-
joggal.

Vas megyében: 348 holdas birtok.

Bérbeadó:

Biharban: város, fővonai mellett 210 holdas
Budapest közelében 200 holdas bérlet
Átadó.

Abatiban: 1000 holdas birtok, szesz-
gyárral.

Jászágóban: 420 holdas, részben öntöz-
hető.

Eladó birtokokat keresünk:

Autótól és vasút mellett 100 holdasot,
4-5 szobás lakással.

Pest környékén fővonai mellett 50-100
holdasot, 5-6 szobás úrlakkal.

Pesttől 100 km körzetben 50 és 200
holdasot.

Budapest-Baja közti, Duna mellett, 80
ezer pengő értékben.

Nagyobb város közelében 3-400 holdasot.

Bérleteket keresünk:

Győr, Komárom, Székesfehérvár közeli-
ben 5-800 holdasot.

Székesfehérvár-Lánying közti 4-700 hold-
dasot.

Szolnok-, Békés-, Csanádban 5-700 hol-
dasot.

Felső-Dunánál 4-500 holdasot.

Dunántúl, Pesthez közel 6-700 holdasot.

Szabolcsban 2-300 holdasot.

Bárhol 1000-1300 holdasot, jó minőségűt.

Cormick
kévekötő aratógép
marokrakó aratógép

Massey Harris
8-lábás traktor
kévekötő aratógép
és fűkaszalók kaphatók

Epstein Jenő
gépkereskedő cégnél
PÉCSÉN 1718

Hirdessen lapunkban!

Bonyhádi fejőstehenet

beállítani való tinót és tenyész-
marhát

szállít,

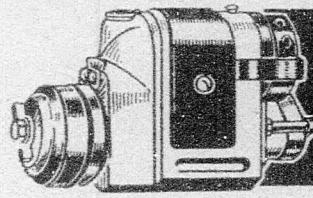
kül- és belföldi vágómarhát és sertést vesz

**Hízalási és takarmányozási
előleget folyósít**

Molnár Károly
okl. gazda, állatkereskedő

Budapest, V., Báthory-u 5., II. em. 4/b.
Telefon: 123-804

5252

**TRAKTORMÁGNESEK JAVÍTÁSA
AUTO-ACCUMULATOROK**

ALTENBACH FERENC **VARTAHÁZ** BUDAPEST VI.
0-044.118-011

RÁBA

TRAKTOR

**LIZEMBIZTOS
GAZDASÁGOS
HASZNOHATÓ
BERUHÁZÁS!**

11

MÁZSÁS ÖNSÚLYA
kiválóan alkalmassá teszi
szántásra, kultivátorozásra,
tárcsázásra és kombinált
vetőgépek vontatására.

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR RT

KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12. TEL.: 125-210

»Pátria» Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Ollói-út 25. szám. (Köztelek) — 402238 — Felelős vezető: Magyar István